

Scan

**บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคียเวลลี
: กรณีศึกษา อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี**

นายกฤตภพ จันทร์วงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Ethical Personalities of Local Politicians Base on Machiavellianism : A Case
Study of Ban Bung District , Chon Buri Province**

Mr. Kittaphob Chantawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science in of Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี:
กรณีศึกษาอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ชื่อและนามสกุล นายกฤตภพ จันทวงศ์

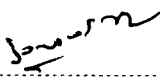
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง

สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

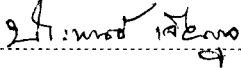
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพงษ์ ชัยนาม
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

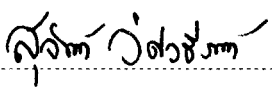

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพงษ์ ชัยนาม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพงษ์ ชัยนาม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
การเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวรรัตนนท์)

วันที่ 9 เดือน เมษายน พ.ศ. 2552

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จล่วงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ
รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพงษ์ ชัยนาม รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล รองศาสตราจารย์
ดร.เสนีย์ คำสุข อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อคิดต่าง ๆ
ในการวิจัยด้วยดีมาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.วนัสรา เขาวนนิยม คุณวัฒนา โทธา คุณเพียรพร กันหารี
คุณวชิรา ลิ้มเจริญชัย ที่ให้ความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งในการพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยรวมถึง
นักการเมืองท้องถิ่นในเขตกิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการทดสอบ
เครื่องมือและขอขอบคุณนักการเมืองท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 แห่ง
ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีในการตอบแบบสอบถามและสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม
และให้ข้อมูลอย่างดียิ่ง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมห้อง และเพื่อนร่วมงาน ที่ให้ความช่วยเหลือในหลาย ๆ ด้าน
และครอบครัวจันทวงศ์ ตลอดจนญาติพี่น้องที่สนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษา จนทำให้
การศึกษาสำเร็จล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อระลึกถึงพระคุณของ
บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ส่งเสริม ให้ความรู้ ให้ความกระจ่าง
เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาจนสำเร็จตามความปรารถนาทุกประการ

กฤตภพ จันทวงศ์

พฤษภาคม 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ นุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักรการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคียเวลลี:

กรณีศึกษาอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัย นายกฤตภพ จันทวงศ์ ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพงษ์ ชัยนาม (2) รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล

(3) รองศาสตราจารย์ ดร.เสนีย์ คำสุข ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) นุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักรการเมืองท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดของแมคเคียเวลลี (2) เปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและลักษณะงานที่ส่งผลต่อการแสดงนุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักรการเมืองท้องถิ่น

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลเมือง สมาชิกเทศบาลตำบล นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล รองนายกองจัดการบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบ สอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1)นักรการเมืองท้องถิ่น อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีนุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดนุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี ทั้ง 4 ด้านประกอบด้วยการครอบงำด้วยการหลอกลวง การรับรู้ว่ามีผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และเจ้าเล่ห์เพทุบายอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ศาสนา รายได้ต่อเดือน อาชีพ ไม่มีผลต่อนุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดนุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี ยกเว้น ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับลักษณะงาน และการรวมกลุ่ม มีผลต่อนุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแมคเคียเวลลีบางส่วน โดยนุคลิกภาพด้านการรับรู้ว่ามีผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ นักรการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีนุคลิกภาพด้านนี้แตกต่างกัน

คำสำคัญ นุคลิกภาพเชิงจริยธรรม นักรการเมืองท้องถิ่น แนวคิดแมคเคียเวลลี

Thesis title: Ethical Personalities of Local Politicians Based on Machiavellianism: A Case Study of Ban Bueng District, Chon Buri Province

Researcher: Mr. Kittaphob Jantawong; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisors:** (1) Dr. Rungpong Jayanama; Associate Professor; (2) Dr. Praphon Jearakul; Associate Professor; (3) Dr. Senee Comsook, Associate Professor;

Academic year: 2008

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to study ethical personalities of local politicians in Ban Bueng District, Chon Buri Province based on Machiavellianism and (2) to compare personal factors and job description affecting the expression of Machiavellian ethical personalities of local politicians.

This was a quantitative and qualitative study. The sample consisted of 249 people, namely the mayor, deputy mayor, members of city and subdistrict councils, president, vice president and members of subdistrict administrative organization, and council secretary of local government organization in Ban Bueng District, Chon Buri Province. The research instrument was composed of questionnaires and interview forms. Data were analyzed using percentages, means, standard deviation, and t-test.

This research showed that (1) local politicians in Ban Bueng District, Chon Buri Province had all four Machiavellian ethical personalities: domination by deception, awareness about others' weakness and unreliability, indifference to ethical codes of one's society, and cunning at a moderate level. (2) The personal factors, i.e. gender, age, years of service, educational level, marital status, religion, salary and occupation, did not affect Machiavellian ethical personalities, except job description and conglomeration that had a partial effect. For the personalities which perceived the weakness and unreliability of others, the local politicians with different job descriptions had different personalities.

Keywords: Ethical personalities, Local politicians, Machiavellianism

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดที่ช่วยอธิบายพฤติกรรมทางการเมือง	11
แนวคิดพฤติกรรมทางการเมือง	29
แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ	30
แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางการเมือง	36
แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี	38
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	72
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	72
ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี	74
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวคิดในการพัฒนาทางการเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ในการทำงานด้านการเมืองท้องถิ่น	76
ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน	77
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์	88
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
สรุปการวิจัย	91
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	107
ก แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	108
ข หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัยและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	114
ค หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	123
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ปรัชญาทางการเมือง 24
ตารางที่ 2.2	รายละเอียดของเทศบาล ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 56
ตารางที่ 2.3	รายละเอียดขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 56
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรในการวิจัย แยกตามตำแหน่งในแต่ละเทศบาลและ อบต. 68
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล 72
ตารางที่ 4.2	บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี 75
ตารางที่ 4.3	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามเพศ 77
ตารางที่ 4.4	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามอายุ 78
ตารางที่ 4.5	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามอายุการทำงาน 79
ตารางที่ 4.6	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามการศึกษา 80
ตารางที่ 4.7	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามสถานภาพสมรส 81
ตารางที่ 4.8	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามลักษณะงาน .. 82
ตารางที่ 4.9	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามการรวมกลุ่ม .. 84
ตารางที่ 4.10	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามศาสนา 85
ตารางที่ 4.11	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามรายได้ต่อ เดือน 86
ตารางที่ 4.12	บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี จำแนกตามอาชีพ 87
ตารางที่ 5.1	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน 93

๑

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของพลเมืองในประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมโดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายสลับซับซ้อน ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มีผลต่อบุคลิกภาพและการปรับตัวของบุคคลอย่างมาก บุคลิกภาพและคุณลักษณะของนักการเมืองเป็นเรื่องน่าสนใจมาก บุคลิกภาพ คุณลักษณะ และความคิดนักการเมือง มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมืองและพัฒนาประเทศ หากนักการเมืองมีบุคลิกภาพ คุณลักษณะและความคิดเหมาะสม ต้องทำทุกอย่างเพื่อประเทศชาติ การพัฒนาประเทศจะดีขึ้น ในขณะนี้ หากนักการเมืองมีความคิดแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ประเทศก็ไม่พัฒนา ดังนั้น การค้นหาเลือกสรรนักการเมืองที่มีพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวมเป็นอย่างมาก

ที่มาของนักการเมืองไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและลักษณะภูมิหลัง อาชีพ เริ่มตั้งแต่การเข้ามามีอำนาจของทหาร ข้าราชการประจำ เรื่อยมาจนถึงพลเรือน จนกระทั่งในปัจจุบันอำนาจของกลุ่มทุนเริ่มแผ่ขยายและแทรกตัวเข้ามาในการเมืองอย่างเต็มตัว อันเป็นข้อสังเกตว่าที่มาของนักการเมืองที่เริ่มเปลี่ยนไป จะส่งผลให้รูปแบบในการทำงานของนักการเมือง ตลอดจนการตัดสินใจและการเปลี่ยนแปลงไป และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทางการเมืองด้วย

สำหรับเรื่องจริยธรรมแล้วเป็นเรื่องที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้การอยู่ร่วมกันของมนุษย์อยู่ได้ด้วยความสะดวก จริยธรรมจึงเป็นเหมือนกฎกติกาของการอยู่ร่วมกัน ซึ่งประสบความสำเร็จพอสมควรในสังคมเล็ก คือ ชุมชน แต่พอเป็นสังคมใหญ่และซับซ้อนมนุษย์มีปัญหาการอยู่ร่วมกันมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างจริยธรรมของสังคมใหญ่ให้ได้

จริยธรรมนักการเมือง เป็นเรื่องเกี่ยวกับความดี ความถูกต้อง เป็นพลังเชื่อมโยงมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม โดยทำหน้าที่เป็นพลังกระตุ้นจิตสำนึก (Conscience) ของมนุษย์ให้มีความรู้สึกผิดชอบกับพฤติกรรมของตน ส่วนการเมือง เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของ

มนุษย์ ที่ “ต้องการปกครอง ต้องการมีอำนาจ ต้องการมีอิทธิพล และต้องการครอบงำผู้อื่น” ความรู้สึกดังกล่าวนี้ ซ่อนเร้นและแฝงฝังอยู่ในตัวของมนุษย์ ซึ่งมีระดับแตกต่างกันออกไปตามความรู้สึกลึกซึ้ง สัจจะดี และมีสันติสุข ต้องมีสมาชิกของสังคมเป็นคนที่ สมาชิกของสังคมจะได้ ก็ต้องมีชุมชนดี รัฐใดหรือชุมชนใดปราศจากจริยธรรม รัฐนั้นหรือชุมชนนั้น จะเต็มไปด้วยความป่าเถื่อนโหดร้ายทารุณ ปราศจากความสุข (พงษ์ศานต์ พันธุลาภ , 2544: 2)

การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม สามารถศึกษาได้หลายวิธี โดยอาจศึกษาทั้งในแง่ความคิด ซึ่งอาจจะไม่ได้แสดงการกระทำโดยตรง หรือศึกษาในแง่การกระทำที่เกิดขึ้นจริงๆ สำหรับการศึกษานี้ในแง่ความคิดที่แสดงออกถึงพฤติกรรมจริยธรรมนั้นสามารถศึกษาได้ในแง่เหตุผลเชิงจริยธรรม บุคลิกภาพเชิงจริยธรรม เจตคติเชิงจริยธรรม หรือทัศนคติเชิงจริยธรรมก็ได้ นอกจากนี้อาจศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ การศึกษานี้ในแง่บวกก็คือ การศึกษาว่ามีพฤติกรรมที่มีจริยธรรมจริง ๆ เป็นอย่างไร ส่วนการศึกษานี้ในแง่ลบ ก็คือการศึกษาว่ามีพฤติกรรมที่ไม่มีจริยธรรมหรือมีจริยธรรมต่ำเป็นอย่างไร

บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมเป็นแนวคิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางด้านจิตวิทยาและจริยธรรม โดยมุ่งเป็นลักษณะการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ว่ามีลักษณะเชิงจริยธรรมอย่างไร ยังคงเป็นความหวังของประชาชนที่เฝ้าติดตามการเมืองทั้งในและนอกวงการตลอดมา แม้ความเป็นจริงประการสำคัญที่ลืมไม่ได้ก็คือนักการเมืองที่เข้าสู่ระบอบการเมืองที่ปฏิรูปแล้วยังคงเป็นบุคคลที่ผ่านการกล่อมเกล่าและหล่อหลอมจากสังคมไทยในอดีตที่ผ่านมาเช่นกัน ดังนั้นการเลือกผลผลิตจากสังคมที่สร้างความผิดหวังมาแล้ว ย่อมต้องอาศัยวิจารณ์ญาณในการคัดเลือกและเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรมการทำงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง (พงษ์ศานต์ พันธุลาภ, 2544 : 3)

สำหรับนักการเมืองส่วนใหญ่ ปัจจุบันมักมีการแสดงพฤติกรรมที่มีบุคลิกภาพคล้ายกับแนวคิดของแมคเคียเวลลี เช่น การมุ่งชนะการเลือกตั้งด้วยทุกวิถีทาง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อเสียง ชื่อนักการเมือง ข่มขู่ผู้ที่ด้อยกว่า โดยหลอกลวงว่าจะทำโน่นทำนี่ เมื่อได้เป็นนักการเมืองแต่ไม่ได้ทำอะไรตามที่พูดเลย ซึ่งบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี (Machiavellian Personality) หมายถึงบุคลิกภาพของบุคคลผู้มุ่งเอาชนะผู้อื่นด้วยกลวิธีทุกอย่าง เพื่อประโยชน์รัฐและประเทศชาติ โดยไม่คำนึงถึงศีลธรรมของสังคมเพียงเพื่อบรรลุเป้าหมายของตน ซึ่งประกอบ ด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ คือ (อ่างใน สาวิตรี แสงเงิน , 2546 : 6-7)

1. มีลักษณะเชิงสังคมที่โดดเด่น (Charismatic) หมายถึง สามารถวางตัวในสังคมทั้งในด้านการพูด การแสดงออก และการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ รู้จักฉกฉวยโอกาสเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ การนับหน้าถือตา อำนาจบารมี และอิทธิพล

ให้กับตนเอง มีวิธีการต่าง ๆ เพื่อมุ่งชี้ให้เห็นของกลุ่มได้ เช่น การหว่านล้อม หลอกล่อ หรือ แม้แต่การสร้างภาพเพื่อหลอกลวงบุคคลอื่น

2. มีเจตนาหลง (Delusive) หมายถึง การค้นหาจุดอ่อน ปมด้อย ความรู้สึกผิดหรือ ความอ่อนไหวต่าง ๆ ของบุคคลอื่น ตลอดจนสิ่งอันเป็นที่รัก เคารพและศรัทธาของแต่ละบุคคลเพื่อ ใช้เป็นสิ่งที่ควบคุม ชักจูงหรือหลอกล่อให้บุคคลนั้นทำตามความต้องการของตน ด้วยไม่เชื่อว่ามนุษย์ มีความปรารถนาดีต่อกัน มองว่ามนุษย์ทุกคนเสแสร้งเข้าหากัน และสร้างความสัมพันธ์กันบน พื้นฐานของผลประโยชน์เท่านั้น

3. ขาดศรัทธาต่อความเป็นมนุษย์ (Perfidious) หมายถึง การไม่ยึดติดกับจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรมต่าง ๆ ตลอดจนไม่ศรัทธาต่อความเชื่อของศาสนาใด ๆ ไม่เชื่อในเรื่องความดี ความชั่ว ขาดมโนสำนึกและการรู้สึกผิด ไม่มีความจริงจัง ความซื่อสัตย์ แสดงออกไม่ตรงไปตรงมา ตามความต้องการที่แท้จริง ไม่ใส่ใจหรือให้ความสำคัญกับความรู้สึก ความคิดเห็นหรือความ ปรารถนาดีของผู้อื่น

4. มุ่งแสวงหาความสุข (Hedonistic) หมายถึง การมีจุดหมายในชีวิตที่เน้นการ แสวงหาทรัพย์สินเงินทอง ใช้ชีวิตแบบวัตถุนิยมและยอมทำทุกวิถีทางเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพหรือ สร้างความสัมพันธ์ใหม่กับบุคคลที่รักใคร่ชอบพอ โดยไม่คำนึงว่าจะถูกต้องตามจริยธรรมหรือไม่ วิธีการเช่นนี้ทำให้ต้องเผชิญกับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าบ่อยครั้ง

การศึกษานุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ได้มีนักวิชาการศึกษาหลายคน งานที่น่าสนใจ คืองานของคริสตี้(ฮ้างใน สลาวิตรี แสงเงิน ,2546 :3) ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ออกเป็น การครอบงำอาจด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม การรับรู้ผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และเจ้าเล่ห์เพทุบาย ซึ่งบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวจะ ทำทุกวิถีทางเพื่อให้เป้าหมายของตนสัมฤทธิ์ผล ซึ่งถือเป็นบุคลิกภาพที่น่าสนใจว่า หากนักการเมือง ท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมืองของประเทศ มีพื้นฐานบุคลิกภาพเช่นนี้ ไม่รู้สึก เกี่ยวกับเรื่องจริยธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนักการเมือง หากนักการเมืองคนใด ละเมิด ก็สมควรที่จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง ถ้าประพฤติผิดอย่างหนักจริง ๆ ก็น่าจะยึดใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพนักการเมือง แต่ที่จริงแล้ว ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนักการเมืองนี้ ยังไม่มีองค์กรใด หน่วยงานใด ที่มีอำนาจหน้าที่เช่นที่กล่าวมา เมื่อไม่มีใครยอมปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณ แห่งนักการเมือง ก็กลายเป็นวิธีการแห่ง “ปากว่า ตาขยิบ” ด้วยกันทั้งสิ้น ปากก็พูดว่าไม่โกง ไม่กิน แต่การกระทำนั้น ชัดเจนว่า กิน กินคำใหญ่ กินหนัก ๆ ประเภททุจริตเชิงนโยบาย การตัดสินใจหรือ ทำหน้าที่ทางการเมืองจึงเป็นที่เคลือบแคลงสงสัยไม่น้อย

การศึกษาบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีเป็นการศึกษาบุคลิกภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีจริยธรรมต่ำหรือไร้จริยธรรม ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในแง่ลบ กล่าวคือ หากนักการเมืองที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีสูงก็สามารถสรุปได้ว่ามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่ำ หรือมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมต่ำ และในทางกลับกันหากนักการเมืองมีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่ำก็สามารถสรุปได้ว่ามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงหรือมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมสูง

จากความสำคัญของบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองที่มุ่งเน้นบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ที่มีต่อการพัฒนาประเทศชาติ ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ทั้งนี้ นักการเมืองท้องถิ่นมีจำนวนมากและสามารถศึกษาได้ง่ายกว่านักการเมืองระดับชาติ อีกทั้งบุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ค่อยแตกต่างนักการเมืองระดับชาติ มีนักการเมืองระดับชาติเป็นจำนวนมากที่เริ่มต้นจากการเป็นนักการเมืองท้องถิ่น อันจะทำให้เกิดผลกระทบถึงการพัฒนาการเมืองการปกครองในโอกาสต่อไป

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออก มีความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจสูง จากธุรกิจที่สำคัญ เช่น การท่องเที่ยว การค้า การผลิตทางด้านอุตสาหกรรม การเกษตรกรรม เป็นต้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจย่อมเป็นผลมาจากการผลักดันของนักการเมืองและนักธุรกิจ ในท้องถิ่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผลที่ตามมานักการเมืองท้องถิ่นจำนวนมากไม่น้อยที่มีนักธุรกิจท้องถิ่นเข้ามามีบทบาททางการเมือง จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีผู้มีอิทธิพลมากที่สุด เป็นอาณาจักรที่มีขุมมือปืนมากที่สุด เพราะจังหวัดชลบุรีอุดมไปด้วยทรัพยากรอย่างมากมายทั้งสัตว์น้ำในทะเล ลูกครึ่ง และแร่ธาตุนกภูเขา ชายหาดที่สวยงาม แหล่งผลประโยชน์มหาศาล ที่สำคัญอาชีพที่สร้างความร่ำรวยจนกลายเป็นผู้มีอิทธิพลในรอบ 40 ปีที่ผ่านมาคือการขนของเถื่อน ของหนีภาษี และกิจการผิดกฎหมายทุกรูปแบบ โดยเฉพาะเหมืองแร่พลวง ที่พบมากในอำเภอบ่อทอง จนเกิดการแย่งชิงผลประโยชน์กันขึ้น มีการปิดบัญชีเลือดมีการสังหารโหดนับไม่ถ้วน ผู้มีอิทธิพลถูกโค่นมาหลายคน จนปัจจุบัน กำนันเป๊าะ หรือ สมชาย คุณปลื้ม ขึ้นครองตำแหน่งผู้กว้างขวางภาคตะวันออก อย่างยาวนาน โดยใช้พระเดชพระคุณเป็นตัวนำร่อง ท่ามกลางบริวารและบารมีที่นับวันเพิ่มพูนมากขึ้น ยากที่ฝ่ายใดจะมาต่อกร การเมืองในจังหวัดชลบุรีไม่ว่าสนามเลือกตั้งใหญ่และสนามท้องถิ่นจะมีกำนันเป๊าะเป็นผู้ชี้ขาด และปัจจุบันกำนันเป๊าะ ถูกดำเนินคดีจ้างวานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ยังไม่ทันที่ศาลฎีกาจะนัดตัดสิน กำนันเป๊าะได้หลบหนีไปอย่างไร้ร่องรอย ทำให้การเมืองชลบุรีเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงเมื่อขาดผู้นำในการชี้ขาด ทำให้พรรคประชาธิปไตยคู่แข่งชนะการเลือกตั้งทุกเขตเลือกตั้ง

ขณะนี้ ระบบอบทักษิณ ยังไม่ตาย โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ยังไม่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ จำคุกหรือยึดทรัพย์ แต่สำหรับการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี ระบบอบคุณปลื้ม หลังจาก กำนันเปี๊ยะ ได้ถูกศาลพิพากษาลงโทษหลายสิบปี และหลบหนีไปแล้ว และการเลือกตั้งที่ผ่านมาทำให้พี่น้องตระกูลคุณปลื้ม ต้องกลายเป็น ส.ส.สอบตก คนเมืองชลที่อึดอัดกับ ระบบอบทักษิณ และระบบอบคุณปลื้ม มานาน ก็เลยทะเลาะแฉให้พรรคประชาธิปัตย์ทันที เรียกว่า ระบบอบทักษิณ สายปึกยึดครองการเมืองและกอบโกยผลประโยชน์ในระดับชาติอย่างไร ระบบอบคุณปลื้ม ก็เติบโตแผ่ขยายอิทธิพลออกไปครอบคลุมธุรกิจการเมืองท้องถิ่นไม่แพ้กัน เช่น ระบบอบทักษิณ มีบริษัทในเครือชิน ๆ เป็นขุมคลังผลประโยชน์ส่วนตัว ระบบอบคุณปลื้ม ก็มีบริษัทในเครือ บางแสนมหานคร เป็นขุมคลังผลประโยชน์ส่วนตัวเช่นกัน

อำเภอบ้านบึง เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ในจำนวน 11 อำเภอ ที่มีการแข่งขันทางการเมืองสูง เนื่องจากนักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ หลายชุมชนที่มีอิทธิพลแผ่ทั่วตำบล หมู่บ้าน สามารถให้บริการได้ทุกรูปแบบ และนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึงมีบุคลิกภาพที่สะท้อนแนวคิดของแมคเคย์เวลลี เช่น การใช้อิทธิพลครอบงำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ การไม่สนใจแบบแผนจริยธรรมของสังคม การกำจัดคู่แข่งทางการเมืองโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ทุกรูปแบบ ไม่คำนึงถึงจริยธรรม ทำให้ผู้วิจัยซึ่งทำงานทำงานอยู่อำเภอบ้านบึงเป็นเวลาประมาณ 30 ปีรู้จักนักการเมืองท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านบึงเป็นอย่างดี สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ง่ายและอำเภอบ้านบึงเป็นอำเภอเก่าแก่ที่มีอิทธิพลทางการเมืองในพื้นที่และระดับประเทศสูงมากตลอดจนการใช้อิทธิพลของนักการเมืองในพื้นที่สูงมาก และผู้วิจัยสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเศรษฐกิจแบบพอเพียง ตลอดจนได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี

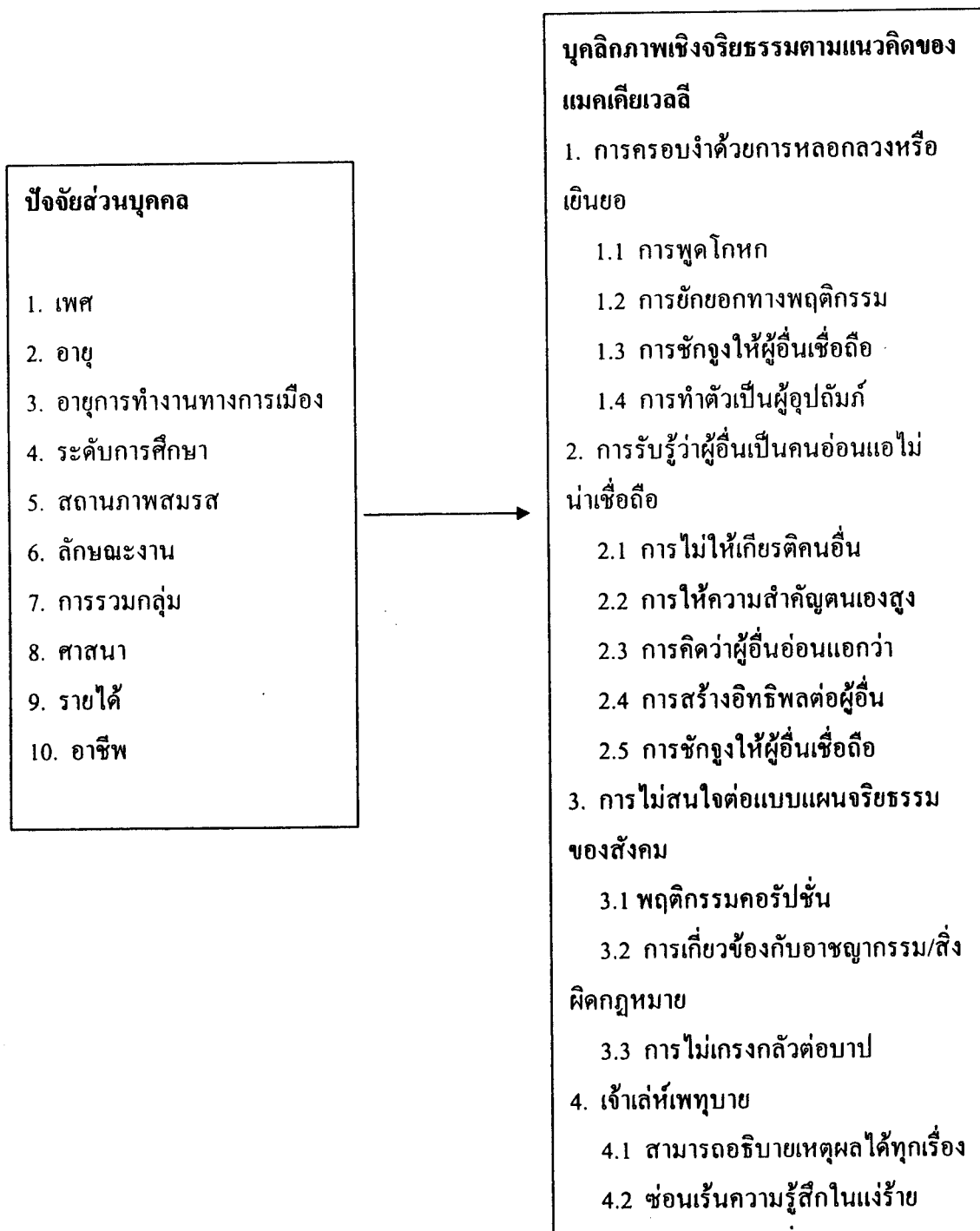
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและลักษณะงานที่ส่งผลต่อการแสดงบุคลิกภาพเชิงจริยธรรม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

(ตัวแปรต้น)

(ตัวแปรตาม)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักการเมืองท้องถิ่นมีเพศต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.2 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.3 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.4 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.5 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.6 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.7 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.8 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีศาสนาต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.9 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

4.10 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดของแมคเคียเวลลีทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะนักการเมืองท้องถิ่นในเขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ทั้งหมดจำนวน 11 แห่งประกอบด้วย เทศบาลเมืองจำนวน 1 แห่ง เทศบาลตำบลจำนวน 3 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 7 แห่ง

5.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลเมือง-เทศบาลตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 อายุการทำงานทางการเมือง หมายถึง อายุการทำงานทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ น้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

6.2 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของนักการเมืองท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

6.3 สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งระบุเป็น โสด หรือแต่งงานแล้ว หรือม้าย/หย่าร้าง

6.4 ลักษณะงาน หมายถึง ลักษณะงานของนักการเมืองท้องถิ่นที่รับผิดชอบ คือ งานบริหาร งานปฏิบัติ และงานวิชาการ

6.5 การรวมกลุ่ม หมายถึง การรวมกลุ่มของนักการเมืองท้องถิ่น คือ สังกัดกลุ่ม และไม่ สังกัดกลุ่ม

6.6 ศาสนา หมายถึง การนับถือศาสนาของนักการเมืองท้องถิ่น แบ่งเป็น พุทธ และ คริสต์

6.7 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ต่อเดือนของนักการเมืองท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท และตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป

6.8 อาชีพ หมายถึง อาชีพของนักการเมืองท้องถิ่น แบ่งเป็น เกษตรกรรม และค้าขาย

6.9 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมซึ่งมีความหมายรวมถึง ท่าทีความรู้สึกนึกคิด ของการกระทำที่บุคคลตอบโต้ต่อสิ่งแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่

6.10 บุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี หมายถึง องค์ประกอบของบุคลิกของเจ้าผู้ปกครอง ประกอบด้วย 4 ส่วนสำคัญคือ

6.10.1 การครอบงำอาจด้วยการหลอกลวงหรือเียนยอ (อำนาจนิยม) หมายถึง ความปรารถนาและความสามารถที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ซึ่งอาจมีระดับและลักษณะที่เหนือผู้อื่นหลายรูปแบบ เช่น ชักจูงด้วยรางวัล พุดจาโน้มน้าวใจ หรือใช้แรงบังคับ หรือใช้การหลอกลวงในการให้ทำตาม เป็นต้น

6.10.2 การรับรู้ผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ หมายถึง การรับรู้ผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอกว่าไม่น่าเชื่อถือ

6.10.3 การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม หมายถึง การไม่สนใจต่อพฤติกรรมจริยธรรม หรือแบบแผนจริยธรรมของสังคม ยึดถือวัตถุนิยมมากกว่าคุณธรรม

6.10.4 เจ้าเล่ห์เพทุบาย หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกไม่ตรงกับจิตใจที่แท้จริง การแสวงหาผลประโยชน์ด้วยวิธีต่าง ๆ

6.11 การเมือง หมายถึง กิจกรรมของบุคคลและสถาบัน ในอันที่จะขจัดปัญหาหรือความขัดแย้งสาธารณะ การจัดสรรแบ่งปัน หรือสานประโยชน์ ทรัพยากร หรือสิ่งที่มีคุณค่าในสังคมตามโอกาสและความสำคัญของกลุ่มและบุคคลเพื่อความคงอยู่และสวัสดิภาพของสังคมโดยรวม

6.12 นักการเมือง หมายถึง บุคคลผู้เสียสละเวลาและกำลังของตนแทบทั้งหมดเพื่อไปร่วมในกิจกรรมของรัฐบาลหรือเป็นบุคคลผู้ซึ่งพยายามใช้อิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงานของรัฐบาล ซึ่งโดยปกติจะทำในฐานะที่เป็นสมาชิกแห่งพรรคการเมือง ได้แก่ ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา (อุทัย หิรัญโค 2525: 556)

6.13 นักการเมืองท้องถิ่น หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นผู้ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเมือง (ทม.) สมาชิกสภาเทศบาลตำบล (ทต.) และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้แก่ นายกเทศมนตรี นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกเทศมนตรี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภา สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.14 การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่นมีอิสระพร้อมความรับผิดชอบ ซึ่งคนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

6.15 จริยธรรม (Ethics) หมายถึง หลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดความเหมาะสมถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ซึ่งมีอิทธิพลมาจากหลักความเชื่อหรือคำสอนทางศาสนา ปทัสถานทางสังคม (Social Norm) ค่านิยมทางสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ และมักจะใช้ควบคู่กันไปหรือใช้แทนกับคำว่า “คุณธรรม” หรือ “ศีลธรรม”

6.16 จริยธรรม (Ethics, Ethnicity) คือ คุณธรรมทุกด้านที่ประสานกันเป็นระบบ เช่น จริยธรรมพุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู ซิกข์ จริยธรรมคอมมิวนิสต์ จริยธรรมมนุษยนิยม จริยธรรมแบบบริติช จริยธรรมแบบเอพิคิวเรียน จริยธรรมแบบสโตอิก

6.17 จริยธรรมนักการเมือง หมายถึง ธรรมเนียมที่เป็นข้อปฏิบัติสำหรับนักการเมืองหรือหลักการ กฎเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติ ที่เหมาะสมสำหรับนักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทาง

การเมือง โยคานึงถึงประเทศชาติเป็นสำคัญ มิใช่มุ่งเน้นที่ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก และอิงอยู่บนฐานความถูกต้องของกฎหมาย หลักศีลธรรม หลักศาสนาและเป็นไปตามปทัสถานทางสังคมที่อารยะแล้ว

6.18 อำนาจ โรเบิร์ต เอ ดาห์ล (Robert A. Dahl) ให้ความหมายของคำว่า อำนาจว่าหมายถึง ความสามารถของนาย ก ที่จะทำให้นาย ข กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่นาย ก ต้องการ โดยไม่คำนึงถึงว่า นาย ข มีความต้องการที่จะกระทำสิ่งนั้นหรือไม่

6.19 อิทธิพล หมายถึง ความสามารถของนาย ก ที่จะทำให้นาย ข กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ นาย ก ต้องการ โดยนาย ก ไม่ได้มีการบังคับ นาย ข

6.20 กลุ่มผลประโยชน์ หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อเป้าหมายและผลประโยชน์ของกลุ่มตน เมื่อใดกลุ่มผลประโยชน์ตั้งข้อเรียกร้อง และเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดผลเป็นไปตามที่กลุ่มต้องการ กลุ่มผลประโยชน์นั้นจะเปลี่ยนไปกลายเป็นกลุ่มกดดันทันที

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบถึงบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดของแมคเคียเวลลี

7.2 ทำให้ทราบว่าปัจจัยส่วนบุคคลอะไรบ้าง ที่ส่งผลต่อการแสดงบุคลิกภาพทางจริยธรรมแบบแมคเคียเวลลี ของนักการเมืองท้องถิ่น และมีความแตกต่างกันอย่างไร

7.3 สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านบึงได้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคียเวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในกระบวนการต่อไป ดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

1. แนวคิดที่ว่าด้วยจริยธรรมทางการเมือง
2. แนวคิดพฤติกรรมทางการเมือง
3. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
4. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางการเมือง
5. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี
6. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
 - เทศบาลเมือง
 - เทศบาลตำบล
 - องค์การบริหารส่วนตำบล
 - ปัญหาอุปสรรคของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติของนักการเมืองท้องถิ่น
 - ข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอบ้านบึง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดที่ว่าด้วยจริยธรรมทางการเมือง

1.1 ความหมายของจริยธรรม

ได้มีผู้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้มากมายหลายท่าน ตามทัศนะดังต่อไปนี้
ศาโรจน์ บัวศรี (2526: 12) กล่าวว่า จริยธรรม คือ หลักความประพฤติที่อบรมกิริยา และปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม

สุภา สิริมานนท์ (2530: 11-13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง คำสอนเกี่ยวกับความประพฤติ

สุพัตรา สุภาพ (2536: 28) กล่าวถึง จริยธรรมว่า หมายถึง ความประพฤติที่ดงาม เว้นจากการประพฤติชั่ว ไม่ว่าจะ เป็นทางกาย วาจา ใจ ซึ่งส่วนมากมาจากหลักศีลธรรมหรือหลัก จริยธรรมทางพุทธศาสนา ที่สอนคนให้เป็นคนดี มีความประพฤติดี ละเว้นความชั่ว

ส่วนความหมายของคำว่า “จริยธรรม” ตามความหมายของราชบัณฑิตสถาน คือ หลักแห่งความประพฤติที่ดงาม เพื่อประโยชน์สูงสุดแห่งตนเองและสังคม

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า จริยธรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับความดี ความถูกต้อง เป็นพลัง เชื่อม โยงมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน โดยทำหน้าที่เป็นพลังกระตุ้น จิตสำนึก (Conscience) ของมนุษย์ให้มีความรู้สึกรับผิดชอบกับพฤติกรรมของตน ส่วนการเมือง เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ต้องการปกครอง ต้องการมีอำนาจ ต้องการมีอิทธิพล และ ต้องการครอบงำผู้อื่น ความรู้สึกดังกล่าวนี้ ซ่อนเร้น และแฝงฝังอยู่ในตัวมนุษย์ ซึ่งมีระดับแตกต่างกันออกไปตามความรู้สึกนึกคิด สังคมจะดีและมีสันติสุขต้องมีสมาชิกของสังคมเป็นคนดี สมาชิก ของสังคมจะดีได้ก็ต่อต้องมีชุมชนดี รัฐใดหรือชุมชนใดปราศจากซึ่งจริยธรรม รัฐนั้นหรือชุมชนนั้น จะเต็มไปด้วยความป่าเถื่อน โหดร้ายทารุณ ปราศจากความสุข (พงษ์สานต์ พันธุลาภ, 2544: 2)

1.2 ความหมายของ จริยธรรมของนักการเมือง

ดังที่กล่าวไว้เบื้องต้น นักการเมืองทั่วโลกในทุกประเทศต่างก็ทั้งส่วนที่ดีและส่วน ที่เลวในตัวคนเดียวกัน นักการเมืองที่มีส่วนดีมากกว่าส่วนเลวย่อมได้ชื่อว่าเป็นนักการเมืองน้ำดี ตรงกันข้ามกับนักการเมืองที่มีส่วนเลวมากกว่าส่วนดีย่อมได้ชื่อว่าเป็นนักการเมืองน้ำเน่า ซึ่งความสำคัญและความน่าสนใจในการศึกษาวิจัยจริยธรรมนักการเมือง ได้เพิ่มขึ้นในระยะหลังนี้ มาจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน คือ (มนตรี เจนวิทย์การ, 2540: 3-4)

ประการแรก การที่ระบอบการเมืองไม่สามารถแก้ไขปัญหาหลักและปัญหาสำคัญ ของประเทศได้ การดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะอภิมหาโครงการ (megaprojects) ที่เกี่ยวข้องกับ การสร้างโครงสร้างพื้นฐานของประเทศด้านสาธารณูปโภคและด้านสังคมขาดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและการประหยัด มีปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงเกิดขึ้นตลอดเวลา การพยายามสร้าง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ การประหยัด นำไปสู่การเรียกร้องให้นักการเมืองมีความรับผิดชอบต่อ สาธารณะ (public accountability) มากขึ้น

ประการที่สอง การนำระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยม (liberal democracy) มาใช้ ควบคู่ไปกับระบบเศรษฐกิจที่ใช้การตลาดเป็นตัวกำหนด (market economy) ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่

1) ในด้านการเมือง มีการแยกส่วนเป็นส่วนตัว (private) กับสาธารณะ (public) ออกจากกันชัดเจนยิ่งขึ้น และความสำคัญของเนื้อหา (substance) มีความสำคัญเท่ากับระเบียบวิธีปฏิบัติ (procedures) ซึ่งเป็นจุดที่ก่อให้เกิดประเด็นทางด้านจริยธรรมสำคัญหลายประการ

2) การที่นักการเมืองต้องแสวงหาความชอบธรรมในการเข้าสู่อาชีพและการดำรงตำแหน่งโดยผ่านการเลือกตั้ง ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งซึ่งมีเป้าหมายในการคุ้มครองอาชีพ (career protection) ของนักการเมืองเอง ก่อให้เกิดเขตเลือกตั้งใหม่ (constituency) ที่เรียกว่า campaign funding constituency ขึ้นมา ซึ่งทำให้ประชาชนทั่วไปไม่ไว้วางใจการเมืองและนักการเมือง เป็นเรื่องจริยธรรมที่แก้ไขได้ยากที่สุด

3) ระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยมและเศรษฐกิจการตลาดที่ส่งเสริมการเติบโตของระบบทุนนิยมอย่างกว้างขวาง ทำให้ธุรกิจการค้าขายตัวและต้องอาศัยการดำเนินการทางการเมืองเพื่อกำกับควบคุม (regulation) ที่ทำให้ผู้ประกอบการต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลักดันเพื่อลดผลกระทบทางลบ ของนโยบายก่อให้เกิดความสัมพันธ์กับนักการเมืองที่แยกจากกัน ได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการที่นักการเมืองมีอาชีพทางธุรกิจมาก่อนเข้าสู่วงการเมืองและยังต้องการรักษาอาชีพและผลประโยชน์ที่ได้รับอยู่เดิมไว้ต่อไป

4) การขยายตัวของสิทธิเสรีภาพของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยม โดยเฉพาะการรับรู้ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การเรียกร้องจากสื่อมวลชนและกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมให้มีความโปร่งใสและการตรวจสอบสาธารณะในนโยบายและพฤติกรรมของนักการเมือง ทำให้กรณีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของนักการเมือง ปรากฏเป็นประเด็นที่ก่อให้เกิดการถกเถียงกันอย่างมากมาย นำไปสู่การกดดันให้มีการปฏิรูปการเมืองที่รวม ไปถึงการสร้างมาตรฐานทางกฎหมายและจริยธรรมทางการเมืองควบคู่กัน ไป เพื่อควบคุมการใช้อำนาจทางการเมืองในทางที่ผิด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงต้องทำความเข้าใจในเรื่องจริยธรรมของนักการเมือง ในทิศทางเดียวกันก่อน ซึ่งมีผู้ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ดีท่านหนึ่งก็คือ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) นักสังคมวิทยาการเมืองชาวเยอรมัน ซึ่งได้บรรยายถึงอาชีพการเมืองไว้ว่า การมีชีวิตเพื่อการเมือง หมายถึง นักอุดมการณ์ที่ได้รับความสุขจากการเข้าไปเล่นการเมือง เป็นความรู้สึกภายในใจ เป็นการเล่นการเมืองเพื่ออุดมคติหรืออุดมการณ์ทางการเมืองของตน พวกนี้มักจะมีฐานะและรายได้ดีอยู่แล้วก่อนมาเล่นการเมืองและไม่มีความประสงค์

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า จริยธรรมมีความแตกต่างกับการเมือง ซึ่งมีความแตกต่างในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

1) จริยธรรม เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับจิตใจของแต่ละบุคคล ที่มีคุณค่าทางศีลธรรม นับเป็นความคิดส่วนบุคคล เป็นคุณสมบัติเฉพาะในตัวคนของบุคคลนั้น ส่วนการเมืองเป็นเรื่องของจิตใจแต่ละคนที่มีความรู้สึกผิดชอบต่อสังคม ที่เขาเป็นสมาชิกอยู่

2) จริยธรรมเป็นเรื่องภายในจิตใจของแต่ละบุคคล ที่มีคุณค่าทางศีลธรรม ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะตัว และค่อนข้างยากแก่การประเมิน เพราะขึ้นอยู่กับเจตนาของแต่ละบุคคล อันเป็นเรื่องยากแก่การหยั่งรู้ ในขณะที่ การเมือง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลต่อสาธารณชน และสาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นเรื่องภายนอก ที่สามารถประเมินได้จากการกระทำของแต่ละบุคคล

3) กฎและการลงโทษ เป็นเรื่องเฉพาะตัว ผู้กระทำไม่ดี จะถูกลงโทษทางจิตใจของตนเอง และยากที่จะเลื่อนหายไปได้ (หากเป็นคนมีจิตสำนึกที่ดี มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของตนเอง) ในขณะที่ความคิดทางการเมือง จะถูกผู้มีอำนาจตามกฎหมาย เป็นผู้ทำการลงโทษ เพราะมีกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรระบุโทษของการกระทำผิดนั้น ๆ เอาไว้

4) แม้ว่า ทั้งจริยธรรม และการเมือง จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ แต่มีจุดเน้นที่ต่างกัน คือ จริยธรรมเน้นที่ตัวบุคคล เพราะต้องการให้แต่ละคน ประกอบกรรมดี ในขณะที่การเมืองเน้นสาธารณชน เพราะต้องการให้บุคคลทำความดีให้แก่ส่วนรวม เช่น สร้างเสถียรภาพทางการเมือง สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสร้างความผาสุกให้แก่สังคม (พงษ์สานต์ พันธุลาภ 2544: 2)

ผู้นำในทุกสังคม และแม่แบบของสังคม เป็นผู้มีอิทธิพลต่อแนวคิด และวิถีการดำเนินชีวิตของมวลชนในสังคม ดังนั้น รัฐหรือสังคมใดมีผู้นำที่ดี ทำแต่สิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน รัฐหรือสังคมนั้นจะประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีเสถียรภาพ และมวลชนก็จะอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข (พงษ์สานต์ พันธุลาภ 2544: 65)

สุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ (2540: 5) ได้สรุปว่า จริยธรรมของนักการเมือง หมายถึง การประพฤติปฏิบัติกิจการที่เกี่ยวข้องกับการปกครองหรือการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เหมาะสมกับฐานะและบทบาทเป็นแบบอย่างอันดีงามของสังคม

1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

นับได้ว่ามีหลายทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) เสนอโดย ซิกมันด์ ฟรอยด์ เป็นทฤษฎีบุคลิกภาพที่อธิบายถึงการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลไว้ด้วย ฟรอยด์มีความเห็นว่าทารกเกิดมาพร้อมกับสัญชาตญาณพื้นฐาน 2 ประการ คือ สัญชาตญาณแห่งชีวิต (Eros) และสัญชาตญาณแห่งความตาย (Thanatos) สัญชาตญาณพื้นฐาน 2 ประการนี้เป็นแหล่งก่อให้เกิดพลังงานทางจิต ซึ่ง

กระจายกันทำงานในระบบบุคลิกภาพ 3 ระบบคือ อิด (Id) อีโก (Ego) ซูเปอร์อีโก (Superego) ระบบของบุคลิกภาพทั้ง 3 ระบบนี้ ไม่ได้พัฒนาขึ้นมาพร้อมกัน แต่จะพัฒนาตามขั้นตอน

อิด (Id) เป็นระบบที่มีติดตัวทารกมาตั้งแต่แรกเกิด หน้าที่หลักของ อิด คือการใช้พลังงานทางจิตไปในทางตอบสนองความต้องการตามสัญชาตญาณ อิดทำงานตามหลักการแสวงหาความสุขให้กับทารก ขณะเดียวกันก็พยายามหลบหลีกสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์แต่ในสภาพความเป็นจริงการทำงานของอิดอย่างเดียวไม่สามารถตอบสนองความต้องการของทารกเสมอไป อีโกจึงพัฒนาขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการคิดและการวางแผนตอบสนองความต้องการของอิด โดยการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง ส่วนซูปเปอร์อีโกพัฒนาขึ้นมาเมื่อเด็กอายุระหว่าง 3-6 ปี ในซูปเปอร์อีโก ยังมีระบบย่อยอีก 2 ระบบที่พัฒนาขึ้นมาควบคู่กัน ระบบหนึ่งเรียกว่า อีโกไอดีล (Ego Ideal) เป็นระบบที่เด็กจดจำการกระทำที่พ่อแม่บอกว่าดีและควรกระทำไว้อีกระบบหนึ่งเรียกว่า มโนธรรม (Conscience) เป็นระบบที่เด็กจดจำการกระทำที่พ่อแม่บอกว่าไม่ดีและไม่ควรกระทำไว้ ระบบย่อยทั้งสองนี้คอยควบคุมการกระทำของเด็กจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่เมื่อใดที่บุคคลทำในสิ่งดี อีโกไอดีลก็จะให้รางวัล ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง แต่เมื่อบุคคลใดทำในสิ่งไม่ดี มโนธรรมก็จะลงโทษทำให้บุคคลเกิดความสำนึกผิดขึ้นมา กล่าวได้ว่าซูปเปอร์อีโกช่วยให้เด็กควบคุมตนเองทางจริยธรรม ได้เหมือนกับที่พ่อแม่เคยควบคุมตนเองใกล้ชีวิตมาก่อน

ฟรอยด์ เชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กเริ่มจากช่วงเวลาที่เด็กกำลังพัฒนาอีโก ในช่วงเวลานี้เด็กต้องมีการพึ่งพามากและต้องการความรักจากพ่อแม่ แต่บางครั้งเด็กก็ทำตนแตกต่างไปจากที่พ่อแม่ต้องการ ทำให้พ่อแม่เกิดความไม่พอใจ เด็กเกรงว่าตนจะสูญเสียความรักของพ่อแม่ไป จึงหันมาทำตนตามอย่างหรือลอกแบบ (Identify) รับเอาบุคลิกลักษณะบางอย่างของพ่อแม่มาเป็นของตน

พัฒนาการทางจริยธรรมอีกระยะหนึ่งที่เด่นชัดขึ้นมามากคือ ช่วงที่เด็กพัฒนาซูปเปอร์อีโกขึ้นมา ในช่วงนี้ฟรอยด์อธิบายพัฒนาการของเด็กชายและเด็กหญิงแตกต่างกัน ในเด็กชายวัย 3-6 ปีเด็กมีความรักแม่เป็นอย่างมาก ปรารถนาจะได้แม่มาครอบครองเสียเอง ความปรารถนานี้ฟรอยด์เรียกว่า ปมเอดิปุส (Oedipus Complex) เป็นผลให้เด็กชายต้องการกำจัดพ่อให้พ้นทางของตนไป เพราะพ่อเป็นคู่แข่งสำคัญที่มาแย่งความรักของแม่ไปจากตน แต่เด็กชายก็ตระหนักดีว่าพ่อแข็งแรงกว่าตน ตนไม่สามารถเอาชนะพ่อได้ หากพยายามจะเอาชนะพ่อต่อไปก็เกรงว่าพ่อจะตัดอวัยวะเพศของตน ทำให้เด็กเกิดความวิตกกังวลว่าจะถูกตอน (Castration Anxiety) เมื่อเกิดความวิตกกังวลนี้ถึงระดับหนึ่งเด็กก็จะยอมแพ้ เป็นการแก้ปมเอดิปุสโดยการเก็บกอดความปรารถนาในตัวแม่ลง ไปอยู่ระดับจิตใต้สำนึก และหันมาทำตนตามอย่างพ่อนี้ เด็กก็รับเอาค่านิยมทัศนคติ และจริยธรรมของพ่อเข้าไปเป็นของตนด้วย การทำตนตามอย่างในลักษณะนี้ ภายหลังจาก

สาวของฟรอยด์ คือ แอนนา ฟรอยด์ นำมาอธิบายเพิ่มเติมว่า เด็กเกิดความวิตกกังวลว่าพ่อจะทำร้ายตน เพื่อเอาชนะ ความวิตกกังวลนี้ เด็กก็เปลี่ยนจากการเป็นผู้ถูกข่มขู่มาเป็นผู้ข่มขู่เสียเอง โดยการทำตามอย่างพ่อ แอนนา ฟรอยด์ เรียกการทำตนตามอย่างแบบนี้ว่า เป็นการทำตามตนตามอย่างผู้ก้าวร้าว (Identification with the Aggressor)

ส่วนพัฒนาการจริยธรรมของเด็กหญิง เกิดขึ้นในลักษณะที่เด็กหญิงไม่ได้มีความวิตกกังวลว่าจะถูกตอน แต่เด็กหญิงเชื่อว่าตนได้ถูกตอนไปแล้ว เพราะว่าตนไม่มีอวัยวะเพศเหมือนเด็กชาย ทำให้เด็กหญิงเกิดความอิจฉาอวัยวะเพศเด็กชาย (Penis Envy) ขึ้น และเกิดปมอีเลคตรา (Electra Complex) เด็กหญิงเชื่อว่าคนที่ตนไม่มีอวัยวะเพศเหมือนเด็กชายเป็นเพราะแม่ เป็นผลทำให้เด็กลดความรักที่มีต่อแม่ลง และหันมารักพ่อแทน โดยหวังว่าตนอาจจะมีลูกกับพ่อได้ เป็นการทดแทนอวัยวะเพศชายของตนที่ขาดไป เด็กหญิงจึงพยายามรับเอาบทบาททางเพศของเพศหญิงมาเป็นของตน โดยเฉพาะคนใกล้ชิดที่เป็นที่รักที่สุดของพ่อ ซึ่งก็คือแม่นั่นเอง ในเด็กชายการแก้ปมเอดิปัสสำเร็จ เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ซูเปอร์อีโกและจริยธรรมพัฒนาขึ้นมาอย่างเต็มที่ แต่ในเด็กหญิงการแก้ปมอีเลคตราไม่ได้เกิดขึ้นอย่างชัดเจนเหมือนเด็กชาย ฟรอยด์เพียงเชื่อว่า ปมอีเลคตราของเด็กหญิงค่อย ๆ สลายตัวไปเอง ด้วยเหตุนี้ฟรอยด์ จึงคิดว่าเด็กหญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมได้ไม่เท่าเทียมเด็กชาย

ทฤษฎีนี้ เชื่อว่าเด็กเล็ก ๆ จะเรียนรู้อะไรดี อะไรชั่วจากผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ซึ่งเป็นตัวแทนทางสังคมด้วยกระบวนการเทียบเคียง (identification) เด็กจะใช้วิธีการเลียนแบบผู้ที่มีอำนาจและผู้ที่คุณรัก จนในที่สุดเด็กจะยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นหลักปฏิบัติของตนโดยอัตโนมัติ

1.3.2 ทฤษฎีกระจ่างค่านิยม

ทฤษฎีกระจ่างค่านิยม (Theory of Values Clarification) คือการทำค่านิยมให้กระจ่างเป็นทฤษฎีและเป็นวิธีสอนจริยธรรมที่ใช้อย่างกว้างขวางในประเทศสหรัฐอเมริกา และทฤษฎีนี้ในประเทศไทยก็มีผู้ให้ความสนใจไม่น้อยเช่นกัน

ผู้เสนอทฤษฎีและกระบวนการกระจ่างค่านิยมกลุ่มแรก (Raths, Harmin and Simon 1966 อ้างถึงใน ชัยพร วิชชาวุธ และคณะ 2531) ถือว่า ค่านิยม หลักการประพฤติปฏิบัติตนต่อสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลถือว่าดีงามถูกต้องและควรแก่การยึดถือ สามารถใช้กระบวนการในการสอนให้เกิดการกระจ่างในค่านิยมนั้นได้ กระบวนการกระจ่างค่านิยมนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองว่า หลักการประพฤติปฏิบัติของตนเองต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างไร และหลักการที่ดีที่ถูกที่ควรตามธรรมชาติของตนเป็นอย่างไร

ความหมายของค่านิยมในกระบวนการนี้ ตรงกับความหมายของจริยธรรม ดังนั้นกระบวนการนี้ซึ่งเป็นกระบวนการทำให้เกิดความกระจ่างแจ้งในค่านิยมของตนเอง จึงเป็น

กระบวนการกระจ่างจริยธรรมของตนเองด้วย และถือได้ว่าเป็นกระบวนการปลูกฝังจริยธรรม
นั่นเอง

ในทรรศนะของนักทฤษฎีกลุ่มนี้ ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล และจะแสดงออกมาในรูปของความเชื่อ ทศนคติ และความรู้สึกของแต่ละบุคคล ซึ่งความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรม และความรู้สึกที่บุคคลแสดงออกมาในชีวิตประจำวันมีมากมาย มีบางส่วน เท่านั้นที่เชื่อได้ว่าเป็นการแสดงออกของค่านิยม นักทฤษฎีการกระจ่างค่านิยมจึงได้เสนอเกณฑ์ 7 ประการ สำหรับตัดสินว่าพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น ได้สะท้อนค่านิยมของบุคคลนั้นหรือไม่ เกณฑ์ 7 ประการ มีดังนี้

- 1) การเลือกกระทำอย่างอิสระ ไม่มีการบังคับ
- 2) การเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง
- 3) การเลือกที่เกิดจากการพิจารณาผลของทางเลือกแต่ละทางแล้ว
- 4) การรู้สึกภูมิใจและมีความยินดีที่ได้เลือกกระทำสิ่งนั้น
- 5) ยืนยันการตัดสินใจเลือกของตนอย่างเปิดเผย
- 6) การกระทำตามที่ตนตัดสินใจเลือก
- 7) การกระทำพฤติกรรมซ้ำอีก

พฤติกรรมที่แสดงออกตามเกณฑ์ 7 ประการนี้ ถือว่าเป็นการแสดงออกของ
ค่านิยม การปลูกฝังจริยธรรมตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระจ่างใน
ความเชื่อ ในทศนคติ ในพฤติกรรมและในความรู้สึกของตนเอง หน้าที่ของผู้ปลูกฝังค่านิยม คือการ
ชี้แนะหรือจัดการให้มีการชี้แนะโดยการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการถูกคิดขึ้นมาว่า ความเชื่อ
ทศนคติพฤติกรรมและความรู้สึกของตนที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ๆ นั้น เป็นไปตามเกณฑ์ 7 ประการดังที่ได้
กล่าวไปแล้วหรือไม่

นอกจากการใช้คำถามเพื่อความกระจ่างแล้ว นักทฤษฎีกลุ่มนี้ยังได้
เสนอแนะวิธีการสอนหรือกิจกรรมที่ผู้สอนสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนอย่างสนุกสนาน น่าสนใจ
อีกเป็นจำนวนมาก และแต่ละกิจกรรมล้วนเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงทัศนะของ
ตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ออกมา โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน เงินทอง การคบมิตร ความรัก
และเพศ ศาสนาและจริยธรรม การใช้เวลาว่าง องค์กรการเมืองและสังคม การทำงาน ครอบครัว
ความเป็นผู้ใหญ่ของบุคคล และลักษณะอุปนิสัยของบุคคล ต่อจากนั้นทั้งผู้เรียนและผู้สอนก็จะ
ช่วยกันใช้คำถามเพื่อความกระจ่าง เพื่อกระตุ้นให้ผู้แสดงทัศนะเกิดการถูกคิดและเกิดความกระจ่าง
ในค่านิยมหรือจริยธรรมของตนเอง

1.3.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม (Moral Development Theory) ผู้เสนอทฤษฎีนี้คือ โคลเบิร์ก (Kohlberg, 1964 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธมนาวิน 2524, มาลินี จุฑะรพ 2537) ซึ่งทฤษฎีนี้มีอิทธิพลต่อนักจิตวิทยาอย่างมาก ในทัศนะของโคลเบิร์กแล้ว จริยธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์การตัดสินใจที่ถูกต้องของบุคคล ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์นี้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางปัญญาซึ่งผูกพันกับอายุของบุคคล โคลเบิร์กได้ยึดถือทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์เป็นหลักการสร้างทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

โคลเบิร์กมีความเชื่อว่าความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจที่ถูกต้องของบุคคลขึ้นอยู่กับปัญหาความคิดของบุคคล เมื่อเพียเจต์แบ่งพัฒนาการทางปัญญาออกเป็นขั้น ๆ พัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบิร์กจึงแบ่งออกเป็นขั้น ๆ ด้วย

โคลเบิร์กเชื่อเหมือนเพียเจต์ว่าพัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของการพัฒนาทางปัญญา เด็กในวัย 0-2 ขวบ ปัญญาความคิดอยู่ในขั้นต่ำเกินกว่าที่จะเข้าใจความถูกต้องของการกระทำ เมื่ออายุเข้าสู่วัย 2-7 ขวบ จึงเริ่มที่จะเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องของการกระทำ ความเข้าใจนี้เป็นผลของการคิดคำนึงของเด็กเอง และการคิดคำนึงนี้อยู่ในกรอบความสามารถในการคิดของตนทางหนึ่งและอยู่ในกรอบของประสบการณ์ที่ตนได้รับอีกทาง และเมื่อความคิดของเด็กก่อนวัย 12 ขวบ โดยประมาณยังจำกัดอยู่ในขอบเขตของการนึกคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ป็นรูปธรรมเท่านั้น และยังไม่สามารถเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเป็นระบบ โคลเบิร์กจัดความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องนี้อยู่ในระดับที่ 1 คือระดับก่อนเกณฑ์ทางสังคม (Preconventional Level)

โคลเบิร์กเชื่อว่า ผู้ที่สามารถคิดในเชิงเหตุผลนามธรรมเท่านั้น ที่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ความเข้าใจบทบาทของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคมอย่างเป็นระบบ ความเข้าใจนี้ถือว่าการรับรู้ทางสังคม เมื่อเกิดการรับรู้ทางสังคมแล้วคนเราจึงจะตัดสินใจที่ถูกต้องของบุคคลต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ของสังคม ได้ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องในทำนองนี้จัดในระดับที่ 2 คือ ระดับเกณฑ์สังคม (Conventional Level)

สำหรับผู้ที่สามารถคิดเชิงตรรกได้เป็นอย่างดี หากเป็นคนช่างคิดช่างสังเกต ก็อาจจะพัฒนาการรับรู้ของตนในระดับที่สูงขึ้นไปอีก คือ ระดับที่ 3 เรียกว่า ระดับเลขเกณฑ์สังคม (Postconventional Level) ในระดับที่สูงขึ้นไปนี้ คนเราสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสมของกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ตามหลักการที่ตนคิดและไตร่ตรองด้วยตนเองแล้วว่าถูกต้อง ผู้ที่สามารถตัดสินใจที่ถูกต้องของการกระทำในระดับสูงนี้ มีจำนวนไม่มากเพราะต้องอาศัยสติปัญญาความคิดระดับสูง และต้องเป็นผู้ช่างคิดช่างสังเกต แม้ว่าคนเราเริ่มคิดตามหลักการ

เหตุผลนามธรรมเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น แต่ความคิดในระยะวัยรุ่นยังคงจำกัดอยู่ในขั้นการค้นพบกฎเกณฑ์ของสังคมเท่านั้น กว่าจะสามารถวิพากษ์วิจารณ์กฎเกณฑ์ต่างได้ ก็ต้องใช้เวลาอีกหลายปี จนกระทั่งอายุน้อย 20 ปีจึงจะทำได้

ซึ่งพัฒนาการทั้ง 3 ระดับของโคลเบิร์ต ยังมีการแบ่งย่อยแต่ละระดับออกได้ 2 ชั้น รวมเป็น 6 ชั้นดังนี้

1) *ขั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ (Obedience and Punishment Orientation)*

ขั้นนี้เริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 7 ปี ซึ่งชอบใช้หลักการหลีกเลี่ยงมิให้ได้รับโทษ และจะเลือกกระทำในทางที่จะเกิดประโยชน์แก่ตนเองมากกว่า เด็กระยะนี้เข้าใจความดีว่าหมายถึงสิ่งที่ทำแล้วไม่ถูกลงโทษหรือถูกตำหนิ เช่น เด็กยอมทำการบ้านเพราะกลัวครูทำโทษ เป็นต้น ส่วนการตัดสินใจอะไรถูก อะไรผิด เด็กจะมองที่ผลของการกระทำว่า ถ้าเสียหายมากก็ตัดสินใจว่าการกระทำนั้นผิดไม่ได้มองที่สาเหตุของการกระทำ

2) *ขั้นการแสวงหารางวัล (Naively egoistic Orientation)* อายุ 7-10 ปี ขั้นนี้เด็กจะค่อย ๆ เน้นความสำคัญของการได้รับรางวัลและคำชมเชย การสัญญาว่าจะให้รางวัลจึงเป็นแรงจูงใจให้เด็กกระทำความดีได้มากกว่าว่าหรือขู่ว่าจะลงโทษ เช่น เด็กจะช่วยพ่อแม่ทำงานก็เพื่อได้รับคำชมเชย จริยธรรมของบุคคลในขั้นนี้จะเน้นในด้านการได้รับคำชมเชย และรางวัลมากกว่าในการถูกลงโทษ

3) *ขั้นการทำตามเพื่อน (Good boy Orientation)* อายุ 10-13 ปี ขั้นนี้เด็กอย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ต้องการให้กลุ่มยอมรับจึงทำตามบุคคลที่ตนเห็นว่าดีงามคือ เอาอย่าง Good boy nice girl เด็กวัยนี้ส่วนมากจะทำตามในสิ่งที่ตนตัดสินใจคนอื่นจะเห็นด้วย เพื่อให้เป็นที่ชอบพอของเพื่อนฝูงและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน จริยธรรมของบุคคลในขั้นนี้เน้นหนักด้านการทำตามคนอื่นมากกว่าคำนึงถึงเรื่องการถูกลงโทษ และรางวัล

4) *ขั้นการทำตามหน้าที่ (Authority and social order maintaining Orientation)* อายุ 13-16 ปี เด็กวัยนี้จะมีความรู้และประสบการณ์ว่าแต่ละกลุ่มจะมีกฎเกณฑ์ให้สมาชิกยึดถือ และเขาก็มีความเข้าใจในหน้าที่ของตนในกลุ่ม มีศรัทธาต่อกฎเกณฑ์ของกลุ่มมากพอควร เข้าใจบทบาทของผู้อื่น การกระทำที่ถูกต้องจะพิจารณาเพื่อกลุ่มและส่วนรวมจริยธรรมขั้นนี้เน้นเรื่องการกระทำตามหน้าที่ในหมู่คณะ ทำตามขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมมากกว่าเรื่องการลงโทษรางวัลและการทำตามเพื่อน

5) *ขั้นการทำตามสัญญา (Contractual legalistic Orientation)* อายุ 16 ปีขึ้นไป ขั้นนี้บุคคลจะพยายามกระทำเพื่อหลบหลีกมิให้ถูกตราหน้าว่าเป็นคนขาดเหตุผล เป็นคนไม่

แน่นอน คำว่าหน้าที่ของบุคคลในขั้นนี้หมายถึง การทำตามที่ตกลงไว้กับผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว มีความเคารพตนเองและต้องการให้ผู้อื่นเคารพตนเองด้วย

6) *ขั้นหลักอุดมคติสากล (Conscience or principle Orientation)* ขั้นนี้เกิดกับวัยผู้ใหญ่ บุคคลในขั้นนี้จะมีอุดมคติหรือคุณธรรมประจำใจ เช่น ยึดหลักสิทธิोटตปะ ซึ่งมีความละเอียดใจตนเอง ในการที่จะกระทำชั่วและเกรงกลัวต่อบาป และเป็นบุคคลที่เสียสละเพื่อสังคมอย่างแท้จริง เช่น คานธี เป็นต้น

ตามทัศนะของโคลเบอร์กแล้ว จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง มิได้เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากการถ่ายทอดทางสังคม แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรอง ตามเหตุผลของแต่ละบุคคล และเนื่องจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางปัญญา ซึ่งโคลเบอร์กก็เชื่อเหมือนเพียเจต์ว่าพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว (Invariant) ไม่มีการข้ามขั้น ไม่มีการสลับขั้น และไม่มีการเร่งขั้น ดังนั้น จริยธรรมจึงพัฒนาเป็นขั้น ๆ ตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัวเช่นกัน และพัฒนาจากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นที่สูงกว่าทีละขั้น และเนื่องจากจริยธรรมมิได้เป็นผลของการถ่ายทอดทางสังคม ไม่ว่าจะบุคคลจะเติบโตในสังคมใดหรือนับถือศาสนาใด ย่อมมีลำดับขั้นการพัฒนาทางจริยธรรมที่เหมือน ๆ กัน

โคลเบอร์กยังเห็นว่า จริยธรรมในแต่ละขั้นเป็นผลของการคิดไตร่ตรอง ในการคิดไตร่ตรองจำเป็นต้องอาศัยข้อมูล ข้อมูลที่นำมาพิจารณาส่วนหนึ่งเป็นความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ทางสังคมที่ได้รับใหม่ โดยเฉพาะข้อมูลที่ได้จากการรับฟังทัศนะของผู้อื่น หากข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มีความขัดแย้งไม่ลงรอยกัน ความรู้สึกไม่สมดุล (Disequilibrium) ก็จะเกิดขึ้น ทำให้ผู้ที่ตกอยู่ในสภาพนี้ต้องปรับตัวเอง โดยการสำรวจและจัดระเบียบความเข้าใจของตนใหม่ มีการจำแนกประเด็นต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น มีการบูรณาการประเด็นต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นความเข้าใจใหม่ ที่สามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ความเข้าใจใหม่เกิดจากการจัดระเบียบทางความคิด เป็นโครงสร้างทางความคิดใหม่ ซึ่งแตกต่างจากเดิม กระบวนการจำแนกและการบูรณาการ (Discrimination and Integration) จึงเป็นกลไกของการพัฒนาจริยธรรม ผลของกระบวนการนี้ทำให้เกิดความเข้าใจขึ้นมาแทนที่จริยธรรมเก่า จริยธรรมใหม่นี้จัดอยู่ในขั้นสูงกว่าจริยธรรมเก่า และแตกต่างจากจริยธรรมเก่าในเชิงคุณภาพอย่างสิ้นเชิง พัฒนาการของจริยธรรม จึงเป็นผลของการสังเกตและการคิดไตร่ตรองของบุคคล ผู้ที่ไม่ชอบสังเกตหรือไม่ชอบที่จะคิดไตร่ตรองพัฒนาการทางจริยธรรมก็ไม่เกิด แม้ว่าพัฒนาการทางปัญญาได้เข้าสู่ขั้นสูงแล้วก็ตาม

1.3.4 ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม

ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification Theory) พัฒนามาจากทฤษฎีการวางเงื่อนไขการรวมวิบาก (Operant Conditioning) ที่เสนอโดยสกินเนอร์ นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมชาวอเมริกา

ทฤษฎีการปรับพฤติกรรม ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อว่า พฤติกรรมของคนเราถูกควบคุมโดยเงื่อนไขการเสริมแรงและเงื่อนไขการลงโทษ หากกำหนดให้พฤติกรรมหนึ่ง ๆ เช่น กล้าแสดงออกสัมพันธ์กับการได้รับสิ่งที่ผู้กระทำต้องการเป็นเงื่อนไขการเสริมแรง พฤติกรรมกล้าแสดงออกก็จะเกิดด้วยความถี่สูงขึ้น ในทางกลับกันหากกำหนดให้พฤติกรรมดังกล่าวนี้สัมพันธ์กับการได้รับสิ่งที่ไม่ต้องการเป็นเงื่อนไขการลงโทษ พฤติกรรมก็จะค่อย ๆ หดหายไป

ตามแนวความคิดของทฤษฎีการปรับพฤติกรรม หากต้องการปลูกฝังพฤติกรรมใด ๆ ในที่นี้ หมายถึง พฤติกรรมที่ขัดต่อจริยธรรม ก็ต้องจัดเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้ผู้กระทำพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับแรงเสริม หรืออาจได้รับการลงโทษด้วยก็ได้ แต่นักทฤษฎีกลุ่มนี้เสนอว่าควรใช้เงื่อนไขการเสริมแรงมากกว่าการลงโทษ เพราะการลงโทษอาจทำให้เกิดผลเสีย เช่น การลักลอบ การหลีกเลี่ยง ตลอดจนการต่อต้าน

ขั้นตอนในการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงปรารถนา หรือพฤติกรรมตามแนวจริยธรรม และ/หรือลดพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาซึ่งขัดต่อจริยธรรม อาจทำได้ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และ/หรือ พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา
- 2) กำหนดผลกรรมที่ผู้ปลูกฝังจริยธรรมสามารถบันดาลให้เกิดกับผู้กระทำได้ ควรเน้นที่ผลกรรมทางบวกให้มากที่สุด
- 3) นำพฤติกรรมใน 1) และผลกรรมใน 2) มาสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เรียกว่าเงื่อนไขการเสริมแรงให้พฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้รับแรงเสริม และให้พฤติกรรมไม่พึงปรารถนาไม่ได้รับแรงเสริม
- 4) ให้และระงับการให้แรงเสริมตามเงื่อนไข 3) แล้วติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม
- 5) ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข

อย่างไรก็ดี เนื่องจากทฤษฎีการปรับพฤติกรรม มีส่วนสำคัญที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ในส่วนของบทบาทของผลกรรมในการควบคุมพฤติกรรม ซึ่งจะมีการขยายความในเรื่องเกี่ยวกับผลกรรมในหัวข้อต่อไป

1.3.5 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เป็นทฤษฎีที่มีนักจิตวิทยาหลายคนพัฒนาขึ้นมา แต่ละทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นมีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงกันและส่วนที่แตกต่างกัน แต่ในที่นี้จะยึดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura) เป็นแนวทาง เพราะเป็นทฤษฎีที่มีความสมบูรณ์ได้รับความสนใจและมีอิทธิพลมากที่สุดในปัจจุบัน

ในทฤษฎีของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม พฤติกรรมจริยธรรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมสังคมเท่านั้น ดังนั้น การเรียนรู้ การแสดงพฤติกรรม และการตัดสินใจถูกฝึกของพฤติกรรมก็เกิดขึ้น โดยอาศัยกระบวนการที่มนุษย์ใช้ในการเรียนรู้พฤติกรรมสังคมอื่น ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย

1) **สิ่งที่เรียนรู้** หมายถึง การเรียนรู้ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรม ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้เหล่านี้ จะกลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ในเวลาต่อมา เมื่อมนุษย์เรียนรู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นตามเหตุการณ์ใดอย่างไร เมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่งมนุษย์ก็เกิดความคาดหวัง (Expectancy) เกี่ยวกับอีกเหตุการณ์หนึ่งได้ ทำให้เกิดความคิด ความรู้สึกขึ้นล่วงหน้า และความคาดหวังนี้จะทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำหรือไม่ทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเพื่อให้เกิดผลตามที่ตนปรารถนา ดังนั้น สิ่งที่เรียนรู้ในทฤษฎีของแบนดูรา จึงเป็นความเข้าใจว่าอะไรสัมพันธ์กับอะไร

2) **วิธีเรียนรู้** การเรียนรู้มีหลายทาง ส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) ส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมและผลกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น ที่เรียกว่า การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning) และจากการสังเกตนี้เองที่ก่อให้เกิดการคิดเลียนแบบตัวอย่าง (Model) ขึ้น ซึ่งการเรียนรู้โดยการสังเกต มีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดวิธีทำพฤติกรรมของบุคคลในสังคม

นอกจากนี้การเรียนรู้โดยวิธีดังกล่าว มนุษย์ยังสามารถสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ ด้วยการฟังคำบอกเล่า คำสั่งสอนของผู้อื่น และการเรียนรู้ด้วยการถ่ายทอดผ่านสัญลักษณ์นี้จะช่วยให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้น

3) **ความเชื่อ** ผลของการเรียนรู้ในรูปความเชื่อว่า อะไรสัมพันธ์กับอะไร และสัมพันธ์อย่างไร และความเชื่อของมนุษย์นี้เองที่มีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ โดยจะเห็นได้จากตัวอย่างการขอมอดทนต่อความทุกข์ยากลำบาก ด้วยความเชื่อว่าจะทำให้มีความสุขมีความรุ่งเรืองในอนาคต หรือการขอมคายเพื่อชีวิตที่ดีกว่าในภพต่อไป เป็นต้น

4) การควบคุมพฤติกรรมด้วยปัญญา (Cognitive Control) เนื่องจากทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลกรรม การเรียนรู้นี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะอยู่ในรูปของความเชื่อและความคาดหวัง ซึ่งเป็นปัจจัยทางปัญญาของมนุษย์ และจะทำหน้าที่ควบคุมหรือกำกับการกระทำของมนุษย์ในเวลาต่อมา การควบคุมพฤติกรรมด้วยปัญญามีตัวแปรหลักที่เกี่ยวข้อง 3 ตัว คือ ความเชื่อเกี่ยวกับกฎเกณฑ์เงื่อนไข ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนและผลที่เกิดขึ้น และระดับของสิ่งจูงใจ

(1) ความเชื่อเกี่ยวกับกฎเกณฑ์เงื่อนไข เป็นความเชื่อว่าการกระทำใดนำไปสู่ผลกรรมใดความเชื่อเหล่านี้มีอิทธิพลในการควบคุมและกำกับการกระทำของเจ้าของความเชื่อได้ ซึ่งความเชื่อนี้อาจจะไม่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริงเสมอไป แต่ตราบใดที่บุคคลยังมีความเชื่อว่าการกระทำหนึ่งนำไปสู่ผลกรรมหนึ่ง ความเชื่อนี้จะเป็นตัวควบคุมและกำกับพฤติกรรมของเขาในเรื่องนั้นได้ ตัวอย่างเช่น ความเชื่อที่ว่าหากกระทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรมแล้ว เทวดาฟ้าดินสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะรู้ แล้วผลที่จะเกิดขึ้นก็คือ ความหายนะต่าง ๆ หรือการต้องตกนรกในชาติหน้า ความเชื่อเช่นนี้จึงสามารถควบคุมพฤติกรรมของผู้เชื่อได้เป็นอย่างดี

(2) การคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนและผลที่จะเกิดขึ้น นอกจากปัจจัยข้างต้นแล้ว การแสดงพฤติกรรมใด ๆ ยังต้องขึ้นอยู่กับความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วย

ตามปกติคนที่มีมาตรฐานการประพฤติปฏิบัติหรือมาตรฐานทางจริยธรรมแล้วมักจะหลีกเลี่ยงการกระทำต่าง ๆ ที่เขาคาดว่าหากกระทำลงไปแล้วจะเป็นการละเมิดมาตรฐานของตนเองและจะทำให้เขาเกิดความไม่สบายใจ การหลีกเลี่ยงนี้ จะมีมากในสถานการณ์ที่บุคคลรับรู้ความสัมพันธ์อย่างชัดเจนระหว่างการกระทำของตนและผลเลวร้ายที่จะเกิดขึ้น

5) จริยธรรม ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม หมายถึง กฎ (Rule) สำหรับการประเมินพฤติกรรม และกฎการประเมินเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้

นอกจากนี้ ทฤษฎีนี้ยังเชื่อว่าการตัดสินใจทางจริยธรรมเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับความถูกต้องของการกระทำ ตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่แต่ละคนคิดว่าเกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ที่อาจเข้ามาเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจนี้มีเป็นจำนวนมาก เช่น คำนี้ถึงลักษณะของผู้กระทำว่าเป็นอย่างไร เป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ มีสติดีเพียงใด ลักษณะของพฤติกรรมและผลที่เกิดขึ้นตามมา สภาพแวดล้อมของการกระทำนั้น ๆ จำนวนบุคคลและประเภทบุคคลต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบกระเทือนจากการกระทำ ตลอดจนความรู้สึกของผู้กระทำคิดว่ารู้สึกสำนึกผิดหรือยัง ซึ่งกฎเกณฑ์การตัดสินใจเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ ทั้งจากประสบการณ์ตรงและทางอ้อมที่ได้รับ ทำ

ให้เราเกิดความเข้าใจว่าการตัดสินใจพฤติกรรมหนึ่งจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์อะไรบ้าง และจะให้น้ำหนักแก่เกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้อย่างไร

เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมมีแตกต่างกันมากมาย ดังนั้น ในการตัดสินใจถูกผิดของพฤติกรรมต่าง ๆ จึงใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกันและด้วยน้ำหนักที่แตกต่างกัน

การควบคุมตนเอง (Self-Regulation) การเรียนรู้กฎเกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรม ทำให้มนุษย์สามารถประเมินพฤติกรรมผู้อื่นและแสดงปฏิกิริยาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการยอมรับและที่เป็นการปฏิเสธแล้ว มนุษย์ยังสามารถใช้กฎเกณฑ์เหล่านี้ในการประเมินพฤติกรรมของตนเองและปฏิกิริยาของตนเองทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เช่น รู้สึกปลื้มปิติต่อตนเองนี่จึงเป็นผลกรรมที่บุคคลบันดาลให้กับตนเองและมีผลในการควบคุมตนเองให้การกระทำในสิ่งที่จะนำไปสู่ปฏิกิริยาทางบวก และเลี่ยงการกระทำที่นำไปสู่ปฏิกิริยาในทางลบ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเน้นการพัฒนากระบวนการควบคุมตนเองในมนุษย์ว่า หลังจากที่บุคคลพัฒนามาตรฐานทางจริยธรรมเป็นของตนเองแล้ว บุคคลจะพยายามกระทำในสิ่งที่ตนเกิดความพึงพอใจ และพยายามละเว้นการกระทำที่เป็นการละเมิดมาตรฐานของตน ที่ทำให้ตนต้องตำหนิหรือลงโทษตนเอง อย่างไรก็ตาม ด้วยความสามารถทางปัญญา บุคคลมีวิธีการที่จะใช้เหตุผลเข้าข้างตนเองเพื่อบรรเทาหรือปิดปากความผิดของตนได้ และการใช้เหตุผลเข้าข้างตนเองในเรื่องจริยธรรมนี้ แบนคูรา ถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะนั่นแสดงว่า มนุษย์สามารถใช้หลักการจริยธรรมหลักการเดียวเพื่อแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้มากมาย โดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนบุคลิกภาพหรือระบบการประเมินตนเอง

1.4 ปรัชญาของแนวคิดที่เกี่ยวกับจริยธรรมทางการเมือง

ปรัชญาของแนวคิดที่เกี่ยวกับจริยธรรมทางการเมืองนั้น มีทั้งปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก ดังรายละเอียดในตาราง ที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ปรัชญาทางการเมือง

ปรัชญาตะวันออก	ปรัชญาตะวันตก
1. ปรัชญาเต๋า	1. โซเกรติส
2. ปรัชญาโมจื้อ	2. เพลโต
3. แนวความคิดของเม้งจื้อ	3. อริสโตเติล
4. แนวความคิดของซุนจื้อ	4. คริสต์ศาสนา
5. ปรัชญาขงจื้อ	
6. ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ปรัชญาตะวันออก	ปรัชญาตะวันตก
7. ศาสนาพุทธ	
8. ศาสนาอิสลาม	

1.4.1 ปรัชญาตะวันออกกว่าด้วยจริยธรรมทางการเมือง ประกอบด้วย

1) ปรัชญาเต๋า (Taoism)

“การรู้จักตนเอง” คือ การเรียนรู้กฎธรรมชาติของชีวิต ซึ่งก็คือการรู้จักเป้าหมายอันแท้จริงของชีวิตนั่นเอง

“การชนะตัวเอง” คือ การปฏิบัติตามกฎธรรมชาติของชีวิต ได้ถึงที่สุด จนกระทั่งตนเองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกฎธรรมชาติ ไม่มีการฝืนใจอีกต่อไป

“ความสันโดษ” คือ จงพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ เป็นความรู้สึกของชีวิตที่มีความเต็มเปี่ยมอยู่ภายใน คือ ชีวิตที่รู้จักและเข้าถึงธรรมชาติของชีวิตนั่นเอง

“อุคมคติแห่งเต๋า” คือ การรู้จักกฎธรรมชาติของชีวิต การปฏิบัติตามกฎธรรมชาติของชีวิตจนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติ ความรู้สึกที่เต็มเปี่ยมอยู่ภายในตัวชีวิตเอง

2) ปรัชญาโมจื่อ (Mohism)

“คุณธรรมของผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เนื่องจากอำนาจรัฐเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องให้ประชาชนปฏิบัติตามหลัก ความรักสากล (Universal love) ซึ่งหมายถึง คนทุกคนในโลกควรจะรักบุคคลอื่น อย่างเสมอหน้ากันทั้งหมด โดยไม่มีการแบ่งแยก” หน้าที่สำคัญของผู้ปกครองรัฐก็คือ การดูแลความประพฤติของประชาชน คอยให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติตามหลัก “ความรักสากล” ตลอดจนลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม

3) แนวความคิดของเม่งจื่อ (Mencius)

“มนุษย์โดยธรรมชาติดีมาแต่กำเนิด” หมายถึง ธรรมชาติของมนุษย์นั้นเป็นธาตุดี ติดตัวมาแต่กำเนิด ความรู้สึกที่ดีของมนุษย์มีอยู่ 4 ประการ คือ ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ ความละเอียดในสิ่งที่ผิดและความภาคภูมิใจในสิ่งที่ถูก ความอ่อนน้อมถ่อมตน และความรู้สึกผิดชอบชั่วดี

“มนุษย์เป็นสัตว์การเมือง” และมนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มที่ก็แต่ในรัฐหรือในสังคมเท่านั้นรัฐเป็นสถาบันทางศีลธรรมและผู้ปกครองควรเป็นผู้นำที่ทรงคุณธรรม

“ความถูกต้องชอบธรรมและศีลธรรมอันยิ่งใหญ่” โดยมองว่าสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับจักรวาล จักรวาลนี้โดยแก่นแท้แล้วเป็นจักรวาลที่มีระเบียบมีเหตุผล มีความถูกต้องชอบธรรมอยู่ในตัว

4) แนวความคิดของซุนจื่อ

“ธรรมชาติของมนุษย์เลวมาตั้งแต่กำเนิด” คือ ธรรมชาติของมนุษย์มีธาตุเลวติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด มีความรู้สึกเห็นแก่ตัว มีความอยากกระหาย แสวงหากำไรและความได้เปรียบมาสู่ตัวอภิจริยชา เกือบขัดแย้งผู้อื่น

5) ปรัชญาขงจื่อ ประกอบด้วย

- คุณธรรม
- ความกตัญญู
- ความเมตตา
- คุณงามความดี
- ความถูกต้อง
- ความตรงไปตรงมา
- การสนับสนุน
- ความไว้วางใจจากประชาชน

6) ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

จริยธรรมของผู้ปกครองในหลักศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือ “การปกครองโดยธรรม” ข้อจำกัดพระราชอำนาจของผู้ปกครองหรือแนวคิดว่าด้วย “พระราชาโดยธรรม” ถือเป็นจริยธรรมส่วนพระองค์ในระดับพื้นฐานที่สุด จริยธรรมเป็นจุดมุ่งหมายในการปกครองและพระราชาก็จะนำประชาชนไปสู่จุดมุ่งหมายนั้นได้จะต้องเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งจริยธรรมนั้น จึงจะมีฐานะเป็นพระราชที่ชอบธรรม

7) ศาสนาพุทธ

พระราชหรือผู้ปกครองในทัศนะของพระพุทธศาสนาเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการปกครองตามคำร้องขอของประชาชนทั่วไปด้วย คุณธรรม คือ ความเมตตา กรุณา มีจิตใจอนุเคราะห์ด้วยความเสียสละเป็นเบื้องต้น และปกครองบ้านเมืองนั้น ๆ เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนอย่างแท้จริง มีความดีงาม มีความเป็นผู้ทรงธรรม ยึด “หลักธรรมาธิปไตย” คือใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการปกครอง ได้แก่ ทศพิธราชธรรม 10 สังคหวัตถุธรรม 4 จักรวรรดิวัตรธรรม 12

8) ศาสนาอิสลาม

อิสลามเสนอระบอบสันติธรรม ให้มนุษย์รู้จักเอกภาพของพระเจ้า เอกภาพของจักรวาล เอกภาพของกฎคุณธรรม และเอกภาพของมวลมนุษย์เพื่อที่จะนำมนุษย์ไปสู่คุณภาพที่มีเกียรติสูงส่ง เข้าสู่ฐานะของผู้ดูแลหน้าแผ่นดิน เป็นตัวแทนของพระเจ้าบนโลกนี้ แท้จริงผู้เหมาะสมยิ่งในการจัดการปกครองในโลกนี้ คือ “ผู้ทรงคุณธรรม” เท่านั้น

1.4.2 ปรัชญาตะวันตกว่าด้วยจริยธรรมทางการเมือง ประกอบด้วย

1) *โสเกรตีส* เป็นคนแรกที่น่าเอาปรัชญาจากสวรรค์ลงมาสู่โลก และทำให้มนุษย์ต้องถามคำถามเกี่ยวกับชีวิต ศิลธรรม สิ่งที่ดีและสิ่งชั่ว โดยมีหลักการสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรม (หรือจริยธรรม) คือ ความรู้ คุณธรรมเป็นสิ่งที่อาจแสวงหาค้นพบได้ และคุณธรรมเป็นสิ่งที่อาจสอนและเรียนรู้ได้

2) *เพลโต* ยึดมั่นในรากฐานคติของโสเกรตีสที่ว่า คุณธรรมคือ ความรู้ ดังนั้น รัฐต้องอาศัยการนำของชนชั้นผู้นำ ผู้ทรงความรู้หรือผู้ทรงคุณธรรม ผู้ปกครองจึงหมายถึงนักปราชญ์ หรือผู้ทรงธรรมควรเป็นผู้ปกครอง และเมื่อความรู้คือ คุณธรรมจึงจำเป็นต้องแสวงหาและฝึกอบรมคนที่มีรู้ดีที่สุดเพื่อเสริมสร้างระบบผู้ปกครองที่เป็นธรรม

เพลโต แบ่งคุณธรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ

- (1) ปรีชาญาณ
- (2) ความกล้า
- (3) การรู้จักประมาณ
- (4) ความยุติธรรม

3) *อริสโตเติล* เห็นด้วยกับเพลโตที่ว่า รัฐบุรุษเป็นผู้ที่สามารถสร้างรัฐสมบูรณ์แบบ ได้ แต่ต้องเป็นรัฐที่ดีที่สุดที่ใช้ปฏิบัติได้ และรับทฤษฎีคุณธรรมหลัก 4 ประการของเพลโตมาประยุกต์ใช้โดยคุณธรรมหลัก 4 ประการตามแนวความคิดของอริสโตเติล ประกอบด้วย

- (1) ความรอบคอบ
- (2) ความกล้าหาญ
- (3) การรู้จักประมาณ
- (4) ความยุติธรรม

4) *คริสต์ศาสนา* กับจริยธรรมทางการเมือง

(1) *เซนต์ปอล*: ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว จงมอบความเคารพแก่ผู้ที่ควรเคารพและมอบเกียรติแก่ผู้มีเกียรติ

(2) เซนต์ออกัสติน: สังคมเป็นสนามทดลองบุรุษให้คนดีพิสูจน์ความดีของตน และคนเลวได้รู้ความเลวของตนเช่นกัน

(3) เซนต์โทมัส อีควินัส: มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เพราะความจำเป็นและบรรลุปเป้าหมายของชีวิตได้โดยแบ่งภาระความรับผิดชอบ สถาบันการเมืองจึงเป็นสิ่งจำเป็น หลักในการปกครองและเป็นเครื่องมือของประชาชน พระราชาจึงต้องปกครองอย่างเป็นธรรมและตามกฎหมาย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวความคิดของนักบุญข้างต้นขึ้นอยู่กับ ความประสงค์ของพระผู้เป็นเจ้า เป็นสิ่งสูงสุดและสุดท้าย

1.5 สภาพปัญหาและสาเหตุของการละเมิดจริยธรรมของนักการเมือง

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2548) ได้สรุปสภาพปัญหาการละเมิดจริยธรรมนักการเมืองไว้ดังนี้

- 1) จริยธรรมของนักการเมืองในปัจจุบันเลวร้ายกว่าในอดีตค่อนข้างมาก
- 2) จริยธรรมของนักการเมืองในอดีตไม่อาจทราบได้ชัดเจนแต่เป็นปัญหาในปัจจุบันมีความเลวร้ายมาก
- 3) สภาพปัญหาจริยธรรมทางการเมืองในอดีตกับปัจจุบัน ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะวิธีการได้มาซึ่งอำนาจ วิธีการใช้อำนาจและวิธีการสืบทอดอำนาจ

4) สภาพของปัญหาจริยธรรมของนักการเมืองในปัจจุบันดีกว่าในอดีต นอกจากนั้น ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2548) ยังได้สรุปสาเหตุของจริยธรรมนักการเมืองในปัจจุบันว่ามีดังนี้

- 1) เกิดจากระบบทั้งหมดของสังคม
- 2) เกิดจากระบบการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงในระดับจุลภาค หรือสาเหตุที่ตัวผู้นำเป็นสำคัญ
- 3) เฉพาะสาเหตุทางด้านการเมืองเป็นสำคัญ
- 4) ปัญหาเกิดจากความอ่อนแอของสังคมทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม

ทางการเมืองของคนไทยและค่านิยมของสังคม สาเหตุในระดับจุลภาค ที่เกิดจากตัวผู้นำโดยเฉพาะ โดย ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2548) ได้สรุปแนวทางป้องกันและแก้ไขจริยธรรมนักการเมืองที่ดี ว่าควรปฏิบัติดังนี้

- 1) การให้ศึกษา การปลูกฝัง เพื่อนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกที่ดี
- 2) การให้ความรู้ในเรื่องประชาธิปไตยแก่ประชาชนและเน้นบทบาทที่สัมพันธ์
- 3) การใช้หลักศาสนาช่วยกล่อมเกลา

- 4) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคประชาชน การสร้างประชาสังคมเน้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- 5) การสร้างระบบโครงสร้าง กระบวนการและมาตรการในการควบคุมตรวจสอบ รวมทั้งการสร้างกฎหมาย กฎเกณฑ์มาใช้บังคับ
- 6) การพัฒนาบทบาทของพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง
- 7) แนวทางบูรณาการทั้งระบบและตัวบุคคล เน้นการแก้ไขปัญหาระยะยาวและรอบด้าน
- 8) แนวทางด้านพิธีกรรม โดยการใช้สิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนมาเป็นเครื่องกำจุนทางจิตใจ
- 9) แนวทางด้านผู้นำ โดยผู้นำต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่สังคมและประชาชนทั่วไป
- 10) ไม่มีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

2. แนวคิดพฤติกรรมทางการเมือง

มีผู้อธิบายแนวคิดพฤติกรรมทางการเมือง หลายท่านพอสรุปได้ดังนี้

จุมพล หนิมพานิช (2547) เห็นว่า “การเมือง” (politics) ในองค์การก็เหมือน “อำนาจ” (power) ในองค์การ ที่มักก่อให้เกิดภาพพจน์ในทางลบ แต่ความเป็นจริงแล้ว การเมืองในองค์การไม่จำเป็นที่จะทำให้เกิดภาพพจน์หรือความรู้สึกในทางลบ หากแต่เป็นการใช้อำนาจและอิทธิพลในองค์การมากกว่า ที่จะทำให้เกิดภาพพจน์หรือความรู้สึกในทางลบ โดยเฉพาะบุคคลที่พยายามให้ได้มาซึ่งอำนาจ ขณะเดียวกันพยายามขยายฐานอำนาจ มักใช้กลยุทธ์และยุทธวิธีต่าง ๆ ที่นำไปสู่การทำให้เกิดภาพพจน์หรือความรู้สึกในทางลบ

ฮาโรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell) ได้ให้ความหมายของการเมืองไว้ว่า การเมืองหมายรวมถึง ใคร ได้อะไร เมื่อไร และอย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องของการจัดสรรปันส่วนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นจึงอาจพิจารณาการเมืองในแง่ความขัดแย้ง (Conflict) ได้ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในแง่ความคิดและโดยเฉพาะความขัดแย้งในแง่ผลประโยชน์ ซึ่งเป็นความพยายามที่จะแย่งชิงหรือต่อสู้เพื่อที่จะได้มาซึ่งผลประโยชน์ดังกล่าว และหากเป็นไปตามกฎหมายศีลธรรม จารีตประเพณี ความมีเหตุผลและมีการกระทำอย่างสันติแล้ว ก็พิจารณาได้ว่าเป็นการเมืองในลักษณะที่ดี แต่ในขณะเดียวกันก็มีหลายคนได้ใช้วิธีการอื่น ๆ ในทางลบ เพื่อที่จะแย่งชิงผลประโยชน์หรือทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ อันเป็นผลทำให้เกิดทัศนคติต่อการเมืองในแง่ลบและเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่อง

สกปรก ได้แก่ การใช้กลยุทธ์ กุศโลบาย การบู้บังคับ การหักล้างกัน เป็นต้น (สร้อยตระกูล (ตีฆานนท์) อรรถมานะ 2545: 244)

Hellriegel, Slocum และ Woodman (2000: 279) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมทางการเมืองว่าเป็นการแสดงออกของอิทธิพล และการใช้วิธีการต่าง ๆ ของบุคคลเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง โดยเฉพาะบุคคลที่มีความต้องการ และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตนต้องการ

ในทัศนะของนักพฤติกรรมขององค์การ พฤติกรรมการเมืองนี้เป็นพฤติกรรมที่นอกเหนือพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในคำบรรยายลักษณะงานหรือในตามที่แต่ละตำแหน่งต้องการ ดังนั้นพฤติกรรมจึงต้องเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะใช้ที่มาของอำนาจของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นคำจำกัดความยังครอบคลุมมาถึงความพยายามที่จะแสดงอิทธิพลต่อเป้าหมายและกระบวนการที่ใช้ในการตัดสินใจ เมื่อกล่าวถึงการเมืองว่าเกี่ยวข้องกับ การแจกจ่ายผลประโยชน์และการเสียผลประโยชน์ภายในองค์การ คำจำกัดความนี้ครอบคลุมถึงพฤติกรรมทางการเมือง เช่น การเก็บข้อมูลที่สำคัญไว้กับตัวไม่ให้กับผู้วินิจฉัยสั่งการสร้างความคับข้องใจ กระจายข่าวลือ ปลอบใจ ความลับเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์การรั่วไหลไปสู่สื่อมวลชน แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน ชักชวนหรือแนะนำบุคคลอื่น ๆ ให้ต่อต้านหรือเป็นพวกกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือต่อต้านหรือเห็นด้วยกับการวินิจฉัยสั่งการจากระดับบน เป็นต้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

3.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่าบุคลิกภาพนั้น แปลจากคำว่า เพอร์ซอแนลลิตี (Personality) ในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำในภาษาละตินว่า แปรโซนา (Persona) ซึ่งหมายถึง หน้ากากที่ตัวละครสวมใส่เวลาออกแสดง เพื่อที่จะแสดงบทบาทที่ถูกกำหนดให้ (เดโซ สวานานนท์ 2520: 190) ซึ่งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของ “บุคลิกภาพ” ไว้ดังนี้

จำเนียร ช่วงโชติ (2517: 47-54) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า เป็นผลรวมของการผสมผสานกันของคุณลักษณะต่าง ๆ และพฤติกรรมทั้งหมดของตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ สติปัญญา ทัศนคติ ความสนใจ อารมณ์

เชดส์ค็อค โฆวาสินธุ์ (2520: 3) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็นอุปนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งย่ำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออก หรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม

สุชา จันทรเอน (2522: 82) ได้ให้ความหมายว่า “บุคลิกภาพ” หมายถึง หมวดหมูของลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกัน และแสดงลักษณะที่เป็นเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

สวนา พรพัฒน์กุล (2525: 295) ได้ให้ความหมายของคำว่า บุคลิกภาพ ว่าหมายถึง ลักษณะโดยส่วนรวมทั้งหมดของบุคคลแต่ละคนที่สามารถมองเห็นจากภายนอก และซ่อนเร้นอยู่ในบุคลิกภาพนี้ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง อากัปกิริยา การพูดจา แนวความคิด ความสนใจ อารมณ์ ทักษะคิด ทัศนคติ ธรรมเนียม ตลอดจนความสามารถในการทำงาน

แคทเทล (Cattell 1950: 2) กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า เป็นสิ่งช่วยให้เราทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอย่างไรในสภาพการณ์ที่กำหนดให้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางจิตวิทยาก็เพื่อสร้างกฎว่าบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันนั้น จะทำพฤติกรรมใดในเมื่ออยู่ในสังคม และอยู่ในสภาพแวดล้อมปกติ บุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลทั้งพฤติกรรมเปิดเผย และพฤติกรรมที่ซ่อนอยู่ภายใน

นอลล์ (Noll 1957: 277) ให้นิยามบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล ที่ทำให้บุคคลอื่นวัดได้ว่าเขาเป็นคนอย่างไร ซึ่งหมายถึง ผลรวมของนิสัยและพฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ทักษะคิด ความสนใจ และปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงต่อสิ่งแวดล้อม

ฮิลการ์ด (Hilgard 1965: 109) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึงลักษณะส่วนรวมของบุคคลแต่ละคน อันเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละคนจะมีรูปแบบของการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างกัน

เบอร์นาร์ด (Bernard 1970: 502) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของลักษณะทางร่างกาย พฤติกรรม ตลอดจนความโน้มเอียงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และศักยภาพในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้นพอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของบุคคล ทั้งที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และที่ซ่อนเร้นอยู่ ซึ่งมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอันทำให้บุคคลแตกต่างกัน

3.2 โครงสร้างของบุคลิกภาพ

เชดส์คีย์ โฆวาสินธุ์ (2520: 4-5) กล่าวว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยโครงสร้างใหญ่ ๆ ดังนี้

3.2.1 *เขาวนัปัญหาหรือความถนัด* เป็นคุณสมบัติทางสมองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าบุคคลแต่ละคนสามารถทำอะไรได้บ้าง ถ้าบุคคลผู้นั้นพยายามจะทำ แยกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1) ความถนัดทางธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติงาน ที่แสดงถึงขีดความสามารถของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความถนัดต่างกันไป

2) ความสัมฤทธิ์ผล เป็นการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลผู้นั้นสามารถทำได้ในระดับใด

3.2.2 **อารมณ์** เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความรูสึกของจิตใจ ที่ได้ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ความรูสึกหงุดหงิด ความรูสึกมั่นใจ ความรูสึกว่าเรง เป็นต้น

3.2.3 **แรงจูงใจ** คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1) ด้านความต้องการ (Need) เป็นความปรารถนาอย่างถาวร สภาวะหรือเงื่อนไขเฉพาะอย่างของบุคคล เช่น ความต้องการเป็นจุดเด่น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการความสะดวกสบาย เป็นต้น

2) ด้านความสนใจ (Interest) เป็นความปรารถนาของบุคคล ที่จะติดตามกิจกรรมหรือสิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การสนทนา งานฝีมือ เป็นต้น

3) ด้านทัศนคติ (Attitude) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคล ที่พร้อมที่จะตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของเขาไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งจะปรากฏให้เห็นได้ชัดเจนในกรณีที่มีเป้าหมาย หรือนโยบายทางสังคม เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ทัศนคติต่อการคุมกำเนิด เพศศึกษา การเดินขบวน เป็นต้น ซึ่งทัศนคติของบุคคลนี้ มักจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการทำงานของบุคคล

พฤติกรรม หรือการแสดงออก (Behavior) เป็นการตอบสนองของบุคคล ที่มีต่อสิ่งเร้าบางอย่าง ไม่ว่าสิ่งเร้าานั้นจะเกิดจากภายใน หรือภายนอกร่างกายมาจูงใจ หรือก่อให้เกิดความเครียดอันเป็นผลให้มนุษย์เกิดภาวะเตรียมพร้อมเสมอที่จะแสดงพฤติกรรม

การศึกษานุคลิกภาพ จึงเป็นการศึกษาถึงโครงสร้างที่เป็นภาพรวมของพฤติกรรม ที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม อันมีผลมาจากส่วนย่อยต่าง ๆ ที่มาประกอบกันเป็นโครงสร้างของบุคลิกภาพนั่นเอง

3.3 การวัดบุคลิกภาพ

มอริส (Moris 1973: 407-419) ได้แบ่งการวัดบุคลิกภาพออกเป็น 4 วิธีคือ

3.3.1 **การสัมภาษณ์** คือ การสนทนาระหว่างผู้สัมภาษณ์กับบุคคลอื่น เพื่อหาข้อมูลและประเมินบุคคลนั้น ๆ ในเรื่องทั่ว ๆ ไปภายในเวลาที่กำหนด การสัมภาษณ์จะเปิดโอกาสให้สังเกตบางแง่มุมของบุคคล ดังนั้น ความสำเร็จของการสัมภาษณ์ ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สัมภาษณ์เป็นหลัก

3.3.2 การสังเกต คือ วิธีการที่จะทราบถึงพฤติกรรมที่บุคคลมักแสดงในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อสังเกตการณ์ตอบสนองของสถานการณ์ สิ่งที่เราหวังคือ ความลำเอียงของผู้สังเกตที่เกิดขึ้นได้ในการบันทึกข้อมูล

3.3.3 การทดสอบออบเจกทีฟ (Objective Test) เป็นการที่ใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดเป็นลักษณะแบบเขียนตอบ ที่เรียกว่า เปเปอร์-เพนซิล เทสต์ (Paper-Pencil Test) คือผู้ถูกทดสอบ ทำแบบทดสอบด้วยตนเองตามคำชี้แจง ในการทดสอบอาจเป็นการตอบถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ หรืออาจเป็นตัวเลือก ผู้ทดสอบมีหน้าที่เป็นผู้ให้คะแนน และแปรผลตามคู่มือของแบบทดสอบ เช่น แบบทดสอบMMPI (Minnesota Multiphasic Personality Inventories) แบบทดสอบ 16 PF (Sixteen Personality Factor Questionnaire)

3.3.4 แบบทดสอบแบบฉาย (Projective Test) เป็นการวัดบุคลิกภาพ โดยใช้เครื่องมือที่ไม่มี โครงสร้างและไม่สามารถกำหนดขอบเขตของการตอบสนองได้โดยการเสนอสิ่งที่มีความหมายเป็นนัย หรือรูปแบบที่ไม่ชัดเจนคลุมเครือให้ผู้ทดสอบดู และให้ผู้ทดสอบบอกเล่าและอธิบายเหตุการณ์ หรือให้ผู้ทดสอบต่อคำพูด หรือเติมประโยคให้สมบูรณ์ ซึ่งเชื่อว่าผู้ทดสอบจะแสดง บุคลิกภาพที่แท้จริงของเขาออกมา โดยการตีความหมายจากคำตอบ เช่น แบบทดสอบแบบหยดหมึก

3.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

องค์ประกอบประการหนึ่งที่จะช่วยทำให้เข้าใจเรื่องบุคลิกภาพหลายทฤษฎี ซึ่งอาจเป็นเพราะบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่ซับซ้อน แม้กระทั่งทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง ไม่สามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพได้ตรงกันในทุกด้าน ดังนั้นจึงได้มีการจัดแบ่งทฤษฎีตามความเชื่อของนักจิตวิทยากลุ่มต่าง ๆ คือ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory)
 2. ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory)
 3. ทฤษฎีลักษณะปรากฏการณ์ (The Phenomenological Theory)
 4. ทฤษฎีแบ่งประเภท (Type Theory)
 5. ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Theory)
 6. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)
 7. ทฤษฎีลักษณะนิสัย (Trait Theory)
- ซึ่งแต่ละทฤษฎี มีสาระโดยสรุป ดังนี้

3.4.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ นักจิตวิทยา กลุ่มนี้ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับจิตใต้สำนึกว่ามีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ มองว่าบุคลิกภาพที่แตกต่างกันนั้น เนื่องมาจากแรงผลักดันภายใน

ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน นักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) คาร์ล จุง (Carl G Jung)

3.4.2 **ทฤษฎีจิตสังคม** นักจิตวิทยากลุ่มนี้เน้นสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนมนุษย์หรือพฤติกรรมสังคมว่า มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ นักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) อีริก ฟรอมม์ (Eric Fromm)

3.4.3 **ทฤษฎีลักษณะปรากฏการณ์** นักจิตวิทยากลุ่มนี้มีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนมีความสามารถและศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองไปในทางที่ดี ถ้าได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทฤษฎีนี้เน้นธรรมชาติด้านบวกของมนุษย์ การผลักดันไปสู่การเจริญเติบโต และการพัฒนาไปสู่จุดสุดยอดในชีวิต (Self-Actualization) และให้ความสนใจกับเหตุการณ์ปัจจุบันมากกว่าเหตุการณ์ในอดีต นักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้แก่ คาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers) และอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow)

3.4.4 **ทฤษฎีแบ่งประเภท** นักจิตวิทยากลุ่มนี้ พยายามแบ่งบุคลิกภาพของบุคคลตามพื้นฐาน โครงสร้างของร่างกายผู้นำของแนวคิดนี้คือ เครสชเมอร์ (Kretschmer) และเชลดอน (Sheldon) โดยมีความเชื่อว่า ลักษณะโครงสร้างของร่างกายแต่ละแบบ จะบ่งบอกถึงพื้นฐานการปรับตัว และอารมณ์ของบุคคลที่แตกต่างกัน เครสชเมอร์ ได้มีการจำแนกลักษณะรูปร่างของบุคคลออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทอ้วนเตี้ย (Pyknic) จะมีบุคลิกภาพทั่ว ๆ ไป เป็นแบบแสดงตัวประเภทกล้ามเนื้อ หรือนักกีฬา (Athletic) พวกนี้จะมีพลังงานมาก มีลักษณะไปในทางก้าวร้าว และประเภทผอมสูง (Asthenic) มีแนวโน้มไปในทางเก็บตัว

3.4.5 **ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ** เปอร์วิน (Pervin 1980: 183-184) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของทฤษฎี โดยสรุปไว้ว่า ผู้นำของทฤษฎีนี้ คือ ขอร์จ เคลลี (George Kelly) กล่าวว่า บุคลิกภาพของคนเรา ก็คือ พฤติกรรมซึ่งเกิดจากทุกอย่างที่เกี่ยวข้องที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการตอบสนองของคนเราขณะนั้น

3.4.6 **ทฤษฎีการเรียนรู้** ทฤษฎีการเรียนรู้มองธรรมชาติของมนุษย์ไว้ 3 ประการดังนี้

ประการที่ 1 พฤติกรรมของมนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ด้วยการสร้างความสัมพันธ์กันขึ้นมา

ประการที่ 2 พฤติกรรมพื้นฐานของมนุษย์ ที่แสดงออกมานั้น มักมีเป้าหมายเพื่อแสวงหาความพึงพอใจ และหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

ประการที่ 3 สภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์

นักจิตวิทยากลุ่มนี้ได้แก่ จอห์น คอลลาร์ด และเนล มิลเลอร์ (John Dollard & Neal Miller) บี เอฟ สกินเนอร์ (B.F. Skinner) และ อัลเบิร์ต แบนดูรา และวอลเตอร์ มิสเชล (Albert Bandura & Walter Mischel)

3.4.7 ทฤษฎีลักษณะนิสัย นักทฤษฎีบุคลิกภาพในกลุ่มนี้ได้แก่ กอร์ดอน ออลพอร์ท (Gordon Allport) เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymon B. Cattell) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าลักษณะบุคลิกภาพมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะ (Trait) ซึ่งหมายถึง นิสัยเฉพาะของบุคคลที่สามารถสังเกตได้ว่ามีความแตกต่างจากคนอื่น เช่น ทักษะ ค่านิยม ความสนใจ ความสามารถ วิธีการปรับตัว และการแสดงออกของพฤติกรรมทั่วไป ซึ่งลักษณะนิสัยดังกล่าวอาจช่วยทำนายได้ว่าในสถานการณ์ทั่วไป บุคคลจะแสดงออกอย่างไร

3.5 ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดีและคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

3.5.1 ลักษณะของบุคลิกภาพที่ดี

กัลยา สุวรรณแสง (2533: 26) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพที่จำเป็นของบุคคลในทุกระดับอายุ เพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของสังคม ได้แก่

- 1) เป็นผู้ที่มีกิจกรรมทางดี สุภาพเรียบร้อยทั้งวาจา ท่าทาง
- 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต รักความจริง
- 3) มีความยุติธรรม ปราศจากอคติ
- 4) มีวินัยในตนเอง ควบคุมตนเองได้ดี
- 5) เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สร้างไมตรีจิตให้มีความสัมพันธ์กัน
- 6) มีความสงบเสงี่ยม รู้จักบังคับตนเอง ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ง่าย

เกินไป สามารถควบคุมอารมณ์ได้

- 7) ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- 8) มีความเป็นตัวของตัวเองและมีความกล้าหาญไม่คอยพึ่งพาอาศัยผู้อื่น
- 9) เป็นผู้ที่เชื่อมั่นในตนเอง สามารถตัดสินใจได้ไม่ลังเล
- 10) มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
- 11) มีความร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี สามารถสมาคมกับใคร ๆ ได้

ดังนั้นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี เป็นที่ยอมรับของสังคม ย่อมสามารถปฏิบัติตนเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งบุคลิกภาพที่ทุกคนควรจะมีนั้น ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความร่าเริงแจ่มใส ความมีวินัยในตนเอง ความกระตือรือร้น รักความก้าวหน้า ความเมตตา กรุณา เข้าสังคมได้ดี สามารถควบคุมตนเองได้ และมองโลกในแง่ดี

3.5.2 คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำ

สต็อกคิลล์ ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่ประสบความสำเร็จหลาย ๆ ด้าน ดังนี้ (Stogdill, 1974: 62-63)

1) บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำต้องมีคุณสมบัติเหนือกว่าสมาชิกของกลุ่มในเรื่องเกี่ยวกับสติปัญญา ผลการศึกษาเล่าเรียน ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและสังคม สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2) บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ มากกว่าส่วนเฉลี่ยของสมาชิกของกลุ่ม คือ การรู้จักเข้าสมาคม มีความคิดริเริ่ม มีความเพียรพยายาม รู้จักวิธีที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตื่นตัวและหยั่งรู้ในสถานการณ์ มีความร่วมมือเป็นที่นิยมของปวงชน มีความสามารถในการปรับตัว มีความสามารถในการพูด

3) คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์สูงกับการเป็นผู้นำ คือ ความคิดริเริ่ม การเป็นที่นิยมของปวงชน ความสามารถในการเข้าสังคม การตัดสินใจ ความปรารถนาที่จะทำได้ดีที่สุด การมีอารมณ์ขัน การมีความร่วมมือกับผู้อื่น ความสามารถทางการกีฬา

4) คุณลักษณะด้านส่วนตัวและครอบครัว คือ มีความประพฤติดี ไม่เป็นที่เสื่อมเสีย สุขภาพกายและจิตดี ชีวิตครอบครัวราบรื่น

4. แนวคิดบุคลิกภาพทางการเมือง

จากนิยามความหมายของนักวิชาการต่อคำว่าบุคลิกภาพที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ (personality) คือ ผลรวมของความคิด ทำที่ อุปนิสัย ซึ่งสร้างสมมาจากมูลฐาน องค์ประกอบทางจิตและทางสรีระกายภาพของบุคคล อันถ่ายทอดมาทางชีววิทยา (พันธุกรรม) ส่วนหนึ่งและจากแบบอย่างวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดทางสังคมอีกส่วนหนึ่ง กักรวมถึงการปรับตัวของใจ ความปรารถนา และความมุ่งประสงค์ของตัวบุคคลนั้นให้เข้ากับความต้องการและวิสัยแห่งสภาพแวดล้อม ทั้งทางสังคมและที่ไม่เกี่ยวกับสังคม

ส่วนคำว่า บุคลิกภาพทางการเมือง (political personality) หมายถึง แบบแผนการแสดงพฤติกรรมตอบสนองที่ยั่งยืนเป็นระเบียบและมีพลวัตร ซึ่งถูกปลูกเร้าและสั่งสมจนเป็นนิสัยด้วยสิ่งเร้าทางการเมือง (Robert E. Lane, 1972: 5)

บุคลิกภาพทางการเมืองของแต่ละบุคคล จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลนั้น ๆ ตามตัวแบบข้างล่างนี้

1. สภาพสังคมที่มีมานานแล้ว ได้แก่ สภาพโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคม ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของสังคมในอดีตที่ทำให้สังคมนั้น ๆ มีลักษณะของตัวเองแตกต่างจากสังคมอื่น จะมีบทบาทกำหนดสภาพแวดล้อม สังคม ซึ่งเป็นบริบทในการพัฒนาบุคลิกภาพและรับทัศนคติ และยังมีบทบาทกำหนดสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในขณะที่บุคคลกำลังจะแสดงพฤติกรรมด้วย

2. สภาพแวดล้อมสังคม ซึ่งเป็นบริบทในการพัฒนาบุคลิกภาพและรับทัศนคติ หมายถึง สภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบัน ซึ่งเป็นสภาพที่บุคคลแต่ละคนได้พัฒนาบุคลิกภาพ และสร้างทัศนคติต่าง ๆ ของตนเองขึ้นมา สภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบันจะถูกกำหนดโดยวิวัฒนาการของสังคมเป็นส่วนใหญ่ และรับอิทธิพลโดยอ้อมบางส่วนจากพฤติกรรมทางการเมือง

3. กระบวนการบุคลิกภาพและการแสดงออก ประกอบด้วย ปัจจัยทางจิตวิทยาต่าง ๆ เช่น ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ความคิดเห็น ทั้งนี้ ทัศนคติจะมีบทบาทและหน้าที่มากที่สุด และสำคัญมากที่สุด ซึ่งกำหนดพฤติกรรมการเมืองโดยตรง นอกจากนี้ ยังได้รับอิทธิพลโดยอ้อมจากพฤติกรรมการเมืองนั้น ๆ

4. สถานการณ์ในขณะที่กำลังจะแสดงพฤติกรรม ได้แก่ ภาวะต่าง ๆ ที่บุคคลที่แสดงพฤติกรรมได้เผชิญอยู่ ซึ่งมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการเมืองด้วย

5. พฤติกรรมการเมือง เป็นส่วนที่พฤติกรรมของบุคคลได้แสดงออกมาจากตัวแบบนี้ พฤติกรรมการเมืองของบุคคลจะถูกกำหนดทั้งทางตรงและทางอ้อม จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสภาพแวดล้อม

แนวทางการศึกษาบุคลิกภาพทางการเมืองที่ผ่านมา มีการแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 แนวทาง คือ (Fred I. Greenstein 1975: 14)

1. การศึกษารายกรณี เป็นการศึกษาบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคล แบบเจาะลึกเป็นระบบบุคคล ปกติจะเป็นการกระทำในทางการเมืองหรือผู้มีอิทธิพลต่อระบบการเมืองสูงมาก ๆ เช่น ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี นักปฏิวัติ ซึ่งส่วนมาก ก็คือ ผู้นำทางการเมือง

2. การศึกษาแบบแบ่งประเภท เป็นการศึกษาคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ร่วมกันเป็น "แบบ" ของบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่ง โดยเฉพาะ เช่น บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม บุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี

3. การศึกษาแบบผสมผสาน ประกอบไปด้วยการศึกษาลักษณะประจำชาติ และการศึกษาเชื่อมโยงภาวะจิตใจของบุคคล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความตึงเครียด ภายในตัวบุคคลเข้ากับความขัดแย้งระหว่างชาติ

5. แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี

5.1 ประวัติของแมคเคียเวลลี

รุ่งพงษ์ ชัยนาม (2545: 77-100) ได้กล่าวถึงประวัติของ นิโคโล แมคเคียเวลลี (Nicolo Machiavelli) ว่า เกิดเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม ค.ศ. 1469 ที่เมืองฟลอเรนซ์ ประเทศอิตาลี ในตระกูลสำคัญของเมือง เดือนธันวาคมปีนั้นเอง ลอเรนโซ เด เมดิชิ (Lorenzo de Medici) ได้ขึ้นเป็นผู้ปกครองนคร (ในยุคดังกล่าวคณะผู้ปกครองเมืองและอาณาจักรต่าง ๆ ในอิตาลี ไม่ว่าจะเป็นครตระกูลเมดิชิหรือตระกูลอื่น ๆ มักจะเป็นพระในคริสต์ศาสนา และมีอิทธิพลของพระสันตะปาปาแห่งสำนักวาติกันครอบงำอยู่ คณะผู้ปกครองจึงใช้คำว่า Signoria: ซินญอเรีย ซึ่งแปลว่า “คณะพระผู้เป็นเจ้า”) หลายคนในตระกูลแมคเคียเวลลีมีโอกาสในตำแหน่งสำคัญและมีฐานะดี แต่แบร์นาร์โด แมคเคียเวลลี (Barnardo Machiavelli) บิดาของเขา เป็นนักกฎหมายที่ยากจน ดังนั้นแมคเคียเวลลีจึงไม่ค่อยได้รับการศึกษาที่คึกเข่า เขาเริ่มเรียนภาษาลาตินเป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. 1476 ในโรงเรียนสงเคราะห์คนยากจน และใช้เวลาอีกส่วนหนึ่งในการศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน สภาพการณ์ดังกล่าวทำให้เขามีความมุ่งมั่นในการเสริมสร้างความรู้ความสามารถในเวลาต่อมา ใน ค.ศ. 1481 เขาได้มีโอกาสเข้าเรียนภาษาลาตินในโรงเรียนของอาจารย์ เปาโล คา รอนซิลิโอเน (Paolo da Ronciglione) ผู้มีชื่อเสียง และต่อมาก็ได้เข้าฟังคำบรรยายของอาจารย์มาร์เซลโล อาเดรียนิ (Marcello Adriani) ที่มหาวิทยาลัยฟลอเรนซ์ เป็นที่เชื่อกันว่าแมคเคียเวลลีไม่ได้เรียนภาษากรีก ซึ่งเป็นภาษาสำคัญภาษาหนึ่งในแวดวงวิชาการสมัยนั้น

ใน ค.ศ. 1494 กองทัพของพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 8 (Charles VIII) แห่งฝรั่งเศสได้เข้ารุกรานอาณาจักรเนเปิลส์ (Napoli: นาโปลี) และผู้ปกครองตระกูลเมดิชิถูกขับไล่ออกจากเมืองฟลอเรนซ์ จิโรลาโม ซาโวนาโรลา (Girolamo Savonarola) พระนิกายโดมิกันซึ่งมีแนวความคิดเสรีประชาธิปไตยได้ขึ้นปกครองแทน ในช่วงดังกล่าวชาวเมืองปิซา (Pisa) ได้ขอให้พระเจ้าชาร์ลส์ที่ 8 ช่วยปลดปล่อยเมืองปิซาจากการปกครองของเมืองฟลอเรนซ์ ซึ่งต่อมาใน ค.ศ. 1496 เมืองฟลอเรนซ์ก็พยายามที่จะเข้าครอบครองเมืองปิซาอีกแต่ไม่สำเร็จ

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1498 แมคเคียเวลลีเข้ารับราชการเป็นเลขานุการโท ของคณะพระคุณเจ้าผู้ปกครอง ครั้นเมื่อซาโวนาโรลาถูกลงโทษประหารชีวิตโดยฝ่ายค่าน ที่ได้ชัยชนะในเดือนมิถุนายน แมคเคียเวลลีก็ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสำนักงาน 2 ของฝ่ายบริหาร (Cancelleria: กันเซลเลเรีย) ซึ่งรับผิดชอบกิจการภายในของรัฐ และในเดือนกรกฎาคมเขาก็ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะผู้บริหารทั้งสิบ (I Dieci: อีเดียซี) ซึ่งดูแลกิจการต่างประเทศและการป้องกันประเทศ

เขามักจะมีโอกาสได้เดินทางไปกับคณะทูตเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับราชสำนักทั้งในนครต่าง ๆ ของอิตาลีและในต่างประเทศ

ภารกิจแรกของแมคเคียเวลลีในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1499 คือ การตกลงว่าจ้างหัวหน้าทหารรับจ้างประจำนครฟลอเรนซ์ ต่อมาในเดือนกรกฎาคมเขาก็เดินทางไปเมืองฟอร์ลี (Forli) เพื่อชักชวนให้กาเตรินา สฟอร์ซา (Caterina Sforza) เป็นพันธมิตรกับฟลอเรนซ์ แต่ในเดือนธันวาคม เซซาร์ บอร์เจีย (Cesare Borgia) แห่งแคว้นโรมานญา (Romagna) ก็สามารถเข้ายึดครองฟอร์ลีได้ด้วยกองทหารที่ขอยืมมาจากพระเจ้าหลุยส์ที่ 12 (Louis XII) แห่งฝรั่งเศส

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1500 แมคเคียเวลลีนำกองทัพนครฟลอเรนซ์เข้าโจมตีเมืองปิซา แต่ทหารรับจ้างที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 12 ให้อิยมนั้นขาดประสิทธิภาพ การรบจึงล้มเหลว ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม เขาได้เดินทางไปยังสำนักฝรั่งเศสเพื่อรายงานเกี่ยวกับทหารรับจ้างเหล่านี้ ประสบการณ์ที่ได้คือ เขาพบว่าฝรั่งเศสเป็นชาติที่เข้มแข็งมั่นคงเพราะมีกองทัพเป็นของตนเอง ไม่ใช่ทหารรับจ้าง เช่นเดียวกับจักรวรรดิโรมันโบราณอันยิ่งใหญ่ ที่มีกองทหารของตนเอง แมคเคียเวลลีจึงเขียนหนังสือสนับสนุนให้อิตาลีมีกองทัพแห่งชาติเป็นของตนเองบ้าง นอกจากนั้นการที่ฝรั่งเศสมีผู้ปกครองเป็นกษัตริย์ที่มีอำนาจสูงสุดเด็ดขาดเพียงองค์เดียว ทำให้อาณาจักรเป็นเอกภาพ เขาจึงมีความเลื่อมใสในรูปแบบการปกครองดังกล่าวมากกว่าระบอบคณะผู้ปกครองแบบของนครฟลอเรนซ์ ในช่วงเวลาดังกล่าว บอร์เจียก็สามารถยึดเมืองเปซาโร (Pesaro) และเมืองริมินิ (Rimini) ได้

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1501 แมคเคียเวลลีเดินทางไปเมืองปิสโตยา (Pistoia) ซึ่งอยู่ในอำนาจของนครฟลอเรนซ์ เพื่อระงับข้อขัดแย้งระหว่างคู่อุปถัมภ์ 2 ฝ่าย และได้กลับไปอีกหลายครั้งคือ ในเดือนกรกฎาคม ตุลาคม และในปีต่อมา ในช่วงเวลานี้บอร์เจีย ก็สามารถรุกคืบต่อไปยึดเมืองฟาเอนซา (Faenza) ได้ แต่พระเจ้าหลุยส์ที่ 12 ทรงห้ามบอร์เจียไม่ให้โจมตีเมืองโบโลญญา (Bologna) บอร์เจียพยายามเกลี้ยกล่อมให้ฟลอเรนซ์เป็นพันธมิตร แต่ไม่สำเร็จ แมคเคียเวลลีถูกส่งไปเมืองเซียนา (Siena) เพื่อขัดขวางไม่ให้บอร์เจียเกลี้ยกล่อมเอาเซียนาเป็นพันธมิตรได้สำเร็จ

ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1502 เมืองอาเรตโซ (Arezzo) ก่อกบฏต่อนครฟลอเรนซ์ ฟลอเรนซ์ต้องขอความช่วยเหลือทางทหารจากฝรั่งเศสไม่กี่วันต่อมา บอร์เจียก็ยึดเมืองอูร์บิโน (Urbino) ได้ แมคเคียเวลลีถูกส่งไปดูสถานการณ์และรีบเดินทางกลับมาเดือนนครฟลอเรนซ์ถึงกับคุกคามของบอร์เจีย ในเดือนสิงหาคมแมคเคียเวลลีสามารถยึดเมืองอาเรตโซคืนได้ด้วยความช่วยเหลือของทหารฝรั่งเศส ภายในนครฟลอเรนซ์มีการปฏิรูปการปกครอง หัวหน้าคณะผู้บริหาร (Gonfaloniere: กอนฟาโลเนียร์) ซึ่งเคยมีวาระการดำรงตำแหน่งสมัยละ 2 เดือน ได้รับการแต่งตั้งตลอดชีวิต โดยเปียโร โซเดรีนิ (Piero Soderini) เป็นคนแรก เดือนตุลาคมแมคเคียเวลลีถูกส่งไปเป็น

ทูตประจำรัฐบาลบอร์เจีย ขอความช่วยเหลือจากฝรั่งเศสอีกครั้ง และสามารถยึดอูร์บิโนและซินิกลยา (Sinigaglia) ได้

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1503 บอร์เจียได้ยึดเมืองเซียนนา เกสเทลโล (Castello) และเปรูกา (Perugia) แมคเคียเวลลีได้บันทึกเหตุการณ์ที่บอร์เจียสังหารพวกกบฏ คือ วิเทลโลตโซ วิเทลลิ (Vitelozzo Vitelli) โอลิเวโรตโต ดา แฟร์โม (Oliverotto da Fermo) กราวินา ออร์ซินิ (Gravina Orsini) และปาโกโล ออร์ซินิ (Pagolo Orsini) เดือนเมษายนแมคเคียเวลลีได้เดินทางไปเจรจาสัมพันธไมตรีกับเมืองเซียนนา และในเดือนตุลาคมเขาก็ไปยังกรุงโรม เพื่อทำสัญญาว่าจ้างทหารรับจ้างให้แก่นครฟลอเรนซ์ ในเดือนธันวาคมกองทัพฝรั่งเศสแพ้สงครามที่การิลยาโน (Garigliano) จึงถอนทัพออกจากนครเนเป็ลส์ทั้งหมด

นครฟลอเรนซ์วิตกกังวลมากที่ฝรั่งเศสละทิ้งเนเป็ลส์ ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1504 จึงได้ส่งแมคเคียเวลลีไปราชสำนักฝรั่งเศสและแสดงจุดยืนเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศส เดือนเมษายน เขาได้เดินทางไปเมืองปิอมบิโน (Piombino) เพื่อตรวจสอบความภักดีที่มีต่อนครฟลอเรนซ์

ใน ค.ศ. 1505 หัวหน้าทหารรับจ้างชื่อ บาร์โตโลเมโอ อัลเวียโน (Bartolomeo d'Alviano) ได้มุ่งโจมตีนครฟลอเรนซ์ ช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม แมคเคียเวลลีจึงถูกส่งไปขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าทหารรับจ้างชื่อ บาลิโยนิ (Baglioni) เข้าเมืองมันตัว (Mantua) และเข้าเมืองเซียนนา แต่ไม่ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามกองทัพของฟลอเรนซ์สามารถตีกองทัพของอัลเวียโนแตกพ่ายไป เหตุการณ์นี้ทำให้แม่ทัพเบนดิโวลิโย (Bentivoglio) และชาวฟลอเรนซ์มีกำลังใจไปโจมตีเมืองปิซาคืนมา แต่ล้มเหลว การไม่สามารถพึ่งพาทหารรับจ้างได้ทำให้แมคเคียเวลลีเริ่มจัดตั้งกองทหารแห่งรัฐ

เดือนมกราคม ค.ศ. 1506 แมคเคียเวลลีดำเนินการเกณฑ์ทหารต่อไป เขาได้เขียนเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทหารอาสา เดือนธันวาคมได้มีการจัดตั้งคณะผู้บัญชาการกองทหารอาสาทั้งเก้า (I Nove: อี โนว) และแมคเคียเวลลีได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการ (Cancelliere: กันเซลลิเอเร)

ต้น ค.ศ. 1507 จักรพรรดิแมกซิมิเลียนที่ 1 (Maximilian) แห่งอาณาจักรโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ (เยอรมัน) เตรียมที่จะรุกรานอิตาลีและได้เรียกร้องเงินจากนครฟลอเรนซ์ โชครินิ ส่งแมคเคียเวลลีนำเงินไปมอบให้ แมคเคียเวลลีได้บันทึกข้อสังเกตต่าง ๆ ในเยอรมันและในสวิตเซอร์แลนด์ ที่เขาเดินทางผ่าน

ใน ค.ศ. 1508 เขาได้เขียนเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งทางทหารและความอ่อนแอทางการเมืองของเยอรมัน พร้อมทั้งดำเนินการเกณฑ์ทหารของนครฟลอเรนซ์อีกครั้งหนึ่ง แมคเคียเวลลีมีนโยบายที่จะบุกโจมตีเมืองปิซาอีกครั้ง เพื่อพิสูจน์ความสามารถของกองทหาร

อาสาทที่เขาได้สร้างขึ้นและเป็นผู้บัญชาการด้วยตนเอง แม้ว่าคณะผู้บริหารทั้งสิบจะขอร้องให้เขาอยู่ประจำกองบัญชาการรบ แต่เขาก็ยืนยันที่จะออกนำทัพด้วยตนเอง เพราะไม่เชื่อมั่นคนอื่น

แมคเคียเวลลีเข้าโจมตีเมืองปิซาในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1509 และในเดือนมิถุนายน ปิซาก็ยอมจำนน หลังจากนั้นเขาก็เดินทางไปเมืองมัตัว เพื่อมอบเงินให้แก่จักรพรรดิแมกซิมิเลียน เป็นครั้งที่ 2 และเพื่อไปสังเกตการณ์ปฏิบัติการทางทหาร

การขยายอำนาจของจักรพรรดิแมกซิมิเลียนลงมายังอิตาลีเรื่อย ๆ ทำให้แมคเคียเวลลีวิตกกังวล ดังนั้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1510 แมคเคียเวลลีจึงเริ่มเกณฑ์ทหารของนครฟลอเรนซ์ และในเดือนต่อมาเขาก็เดินทางไปฝรั่งเศสเป็นครั้งที่ 3 เพื่อขอให้พระเจ้าหลุยส์ที่ 12 ซึ่งเป็นพันธมิตรของฟลอเรนซ์ เข้าร่วมในสงครามปกป้องนครฟลอเรนซ์ แต่ฝรั่งเศสเห็นว่าถ้าฟลอเรนซ์เป็นกลางจะเป็นประโยชน์ต่อฝรั่งเศสมากกว่า จึงวางเฉย ในเดือนพฤศจิกายน คณะผู้บริหารทั้งสิบได้มีมติให้แมคเคียเวลลีเกณฑ์ทหารม้า และในเดือนถัดมาเขาก็ยกเลิกสนธิสัญญาพักรบกับปัน โคล โฟ เปตรุตซี (Pandolfo Petrucci) เจ้าเมืองเซียนนา

แมคเคียเวลลีเชื่อมั่นว่าจะต้องเกิดสงครามใหญ่ระหว่างฝรั่งเศสกับพระสันตะปาปา อย่างแน่นอน และฟลอเรนซ์ก็จะต้องเข้าเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นเขาจึงต้องเตรียมการทางทหารให้พร้อมเดือนมกราคม ค.ศ. 1511 แมคเคียเวลลีเดินทางไปสำรวจป้อมปราการของเมืองปิซา และเมืองอาเรตโซ ในเดือนพฤษภาคมเขาก็กลับไปทำสนธิสัญญาสงบศึกใหม่กับเปตรุตซี นครฟลอเรนซ์ได้เมืองปิซาไว้ในอำนาจ พระสันตะปาปายูเลียสที่ 2 (Julius II) ข่มขู่จะลงโทษนครฟลอเรนซ์ และได้ยึดสินค้าของพ่อค้าชาวฟลอเรนซ์ แมคเคียเวลลีได้เกณฑ์ทหารม้าในวัลคาร์โน (Valdamo) วัลคิเกียนา (Valdichiana) และกาเซนติโน (Casentino) ในเดือนกันยายนเขาได้เดินทางไปฝรั่งเศสเป็นครั้งที่ 4 เพื่อเกลี้ยกล่อมให้พระเจ้าหลุยส์ที่ 12 ปลดสภาพาสนาของเมืองปิซาที่ทรงอุปถัมภ์อยู่ นครฟลอเรนซ์ประกาศตัวเป็นรัฐอิสระจากอำนาจของนครวาติกัน นับตั้งแต่นั้นนครฟลอเรนซ์ก็แตกหักกับพระสันตะปาปายูเลียสที่ 2

เดือนมีนาคม ค.ศ. 1512 นครฟลอเรนซ์ ได้ออกรัฐบัญญัติว่าด้วยกองทหารม้าอาสา และมีการเกณฑ์ทหารราบในมูเกลโล (Mugello) ในช่วงดังกล่าวกองทัพฝรั่งเศสได้ถอนทัพไปจากสงครามที่ราเวนนา (Ravenna) ทำให้ฟลอเรนซ์ต้องเผชิญกับการบุกโจมตีของกองทัพฝ่ายพระสันตะปาปาโดยลำพัง กองทัพสเปนซึ่งเป็นพันธมิตรกับพระสันตะปาปาเข้ายึดครองฟลอเรนซ์และโซครินีต้องถอยไปทีอื่น ตระกูลเมดิชิกลับมามีอำนาจในนครฟลอเรนซ์อีกครั้งหนึ่ง รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐถูกยกเลิก หัวหน้าคณะผู้บริหารถูกลดวาระการดำรงตำแหน่งเหลือสมัยละ 10 เดือน และขูดเลือดกองทัพอาสาของแมคเคียเวลลี แมคเคียเวลลีถูกปลดจากทุกตำแหน่งและถูกห้ามไม่ให้เข้าวังของเจ้าผู้ปกครอง (Paiazzo della Signoria)

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1513 แผนการกบฏของเปียโตรเปาโล โบสโกลี (Pietro- PaoloBoscoli) ถูกค้นพบและแมคเคียเวลลีถูกสงสัยว่ามีส่วนร่วมวางแผนจัดตั้งรัฐบาลใหม่ด้วย จึงถูกจับขังและถูกทรมานให้รับสารภาพ แต่เขาได้ยืนยันความบริสุทธิ์ของเขา จนในที่สุดก็ถูกปล่อยจากคุก แต่ก็ถูกกักบริเวณที่อยู่อาศัย เมื่อพระสันตะปาปายูลิวสที่ 2 สวรรคต โจวานนิ เด เมดิชิ (Giovanni de Medici) ได้รับการแต่งตั้งเป็นพระสันตะปาปาเลโอที่ 10 (Leo X) แมคเคียเวลลีได้แต่งบทเพลงเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองโอกาสดังกล่าว โดยหวังว่าจะได้รับความเมตตาจากตระกูลเมดิชิให้กลับเข้ารับราชการอีกครั้ง แมคเคียเวลลียังได้ขอร้องให้ฟรานเชสโก เวตทอรี (Francesco Vettori) เพื่อนร่วมงานเก่าแก่ ซึ่งขณะนั้นเป็นเอกอัครราชทูตฟลอเรนซ์ประจำนครวาติกันช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวด้วย แต่ไม่ได้รับความสนใจใด ๆ เขายากจนลงและมีชีวิตที่ลำบากจึงย้ายไปอาศัยอยู่ที่ซานตันเดรีย (Sant Andrea) ซึ่งเป็นมรดกตกทอดจากบิดา

ใน ค.ศ. 1514 นครฟลอเรนซ์ได้มีกฤษฎีกาจัดตั้งกองทหารราบอาสาแห่งชาติ และในปีต่อมา แมคเคียเวลลี ก็ได้รับการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทหารอาสาดังกล่าว

ใน ค.ศ. 1516 แมคเคียเวลลีได้เขียนหนังสือเรื่องเจ้า เพื่ออุทิศให้แก่ จูเลียโน เด เมดิชิ (Giuliano de Medici) เจ้าเมืองฟลอเรนซ์แต่เมื่อจูเลียโนเสียชีวิต เขาเปลี่ยนมาอุทิศให้แก่ โลเรนโซ เด เมดิชิ (Lorenzo de Medici) เจ้าเมืองคนใหม่แทนโดยหวังว่าจะได้รับการสนับสนุนจากตระกูลเมดิชิให้เข้ารับราชการใหม่อีกครั้งหนึ่ง แต่ไม่เป็นผล

ใน ค.ศ. 1517 แมคเคียเวลลีใช้เวลาไปกับการเขียนหนังสือและนิทาน และใน ค.ศ. 1518 ก็ได้มีโอกาสเดินทางไปเมืองเจนัว (Genoa) เพื่อเจรจาพิทักษ์ผลประโยชน์ให้แก่พ่อค้าชาวฟลอเรนซ์

ใน ค.ศ. 1519 โลเรนโซ เด เมดิชิ ถึงแก่กรรม พระคาร์ดินัลจูเลียโน เด เมดิชิ (Giulio de Medici) ได้มาปกครองเมืองฟลอเรนซ์แทน โลเรนโซ สตโรตซี (Lorenzo Strozzi) ได้พาแมคเคียเวลลีเข้าพบ ซึ่งในปีต่อมาเขาก็ได้รับมอบหมายให้ไปเจรจารักษาผลประโยชน์แก่พ่อค้าชาวฟลอเรนซ์ที่เมืองลุกกา (Lucca) ใน ค.ศ. 1520 นี้เองที่แมคเคียเวลลีได้รับแต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัยฟลอเรนซ์ให้เป็นนักประวัติศาสตร์ประจำนครฟลอเรนซ์ ในหนังสือเรื่อง “คำบรรยายว่าด้วยการปฏิรูปการปกครองนครฟลอเรนซ์” แมคเคียเวลลีได้เสนอให้พระสันตะปาปาเลโอที่ 10 รื้อฟื้นเสรีภาพให้กลับคืนมาสู่นครฟลอเรนซ์เหมือนที่เป็นมาในอดีต

ใน ค.ศ. 1521 แมคเคียเวลลีได้เดินทางไปเมืองคาร์ปี (Carpi) เพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่พระนิกายฟรานซิสกัน ชีวิตของแมคเคียเวลลีผูกพันและกระทบกระเทือน โดยการเมืองและเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองตลอดเวลา แมคเคียเวลลีเป็นคนขยัน ทำงานจริง และปราดเปรื่องในการวิเคราะห์เหตุการณ์ทางการเมืองอย่างมากในปี ค.ศ. 1512 ฟลอเรนซ์ ตกไปอยู่ใต้การปกครอง

ของตระกูลเมดิชิ แมคเคียเวลลี จึงหมกมุ่นทางทางการเมือง และต้องออกไปสู่ชนบท ระหว่างนั้น แมคเคียเวลลีได้เขียนหนังสือที่สำคัญชิ้นเล่มหนึ่งชื่อ The Prince หนังสือเล่มนี้ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับกลวิธีในการรักษาไว้ซึ่งอำนาจทางการเมืองการปกครอง เพราะเขาหวังจะได้รับตำแหน่งที่ปรึกษาทางการเมืองจากผู้ปกครองตระกูลเมดิชิ แต่ลอเรนโซ เดอเมดิชิ ไม่ให้ความสนใจและไม่ได้ให้ตำแหน่งใดแก่แมคเคียเวลลี แม้ว่า The Prince จะมีได้รับความสนใจจากผู้ปกครองและยังไม่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ขณะที่แมคเคียเวลลียังมีชีวิตอยู่ แต่ต้นฉบับก็ได้เป็นที่เผยแพร่อย่างลับ ๆ

5.2 บุคลิกภาพตามแนวคิดแบบแมคเคียเวลลี

แมคเคียเวลลี มีความเห็นว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เห็นแก่ตัวและกระทำการใด ๆ โดยยึดตัวเองเป็นหลัก มนุษย์ต้องถูกอบรมให้อยู่ในสังคม และถูกบีบบังคับให้เกิดความจำเป็นในการเป็นคนดีความกลัวทำให้คนเป็นคนดี ศีลธรรมจึงเป็นสิ่งที่ต้องสร้างขึ้นบนพื้นฐานการกระทำที่ไร้ศีลธรรม ตัวผู้ปกครองเองก็ไม่แตกต่างจากประชาชนอื่น ๆ ในเรื่องความเห็นแก่ตัว ความทะเยอทะยาน เพราะผู้ปกครองมีความปรารถนาในชื่อเสียงเกียรติคุณจึงสร้างสังคมการเมืองขึ้นมา

ในส่วนผู้ปกครองนคร แมคเคียเวลลี กล่าวว่า ผู้ปกครองจะต้องมีคุณธรรมที่แท้จริง อันเป็นคุณธรรมสำหรับสังคมหรือกลุ่มชน คือ การรักษาความเห็นแก่ตัวของกลุ่มชนหรือความรักชาติ ความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของผู้ปกครองคือ การรักษารัฐหรือชาติให้มีเสถียรภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และประโยชน์ร่วมในสังคมจะได้รับก็คือการเป็นอิสระจากครอบงำโดยต่างประเทศ มีความมั่นคงและมั่งคั่ง ดังนั้นเจ้าผู้ปกครองจะทำอะไรและอย่างไรก็ถูกทั้งสิ้น หากทำเพื่อให้ความรับผิดชอบนั้นบรรลุเป้าหมาย

บุคลิกภาพของเจ้าผู้ปกครองนครตามข้อเสนอแนะของแมคเคียเวลลีในหนังสือชื่อ The Prince มีลักษณะบุคลิกภาพดังนี้

1. ต้องเป็นนักฉวยโอกาส “ทุกคนมีคุณสมบัติเฉพาะตามธรรมชาติ คุณสมบัตินี้จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเมื่อสอดคล้องกับกาลสมัย ผู้ประสบความสำเร็จได้แก่ ผู้ที่เห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแล้ว สามารถเปลี่ยนวิธีการกระทำความสำเร็จ ได้แก่ ผู้ที่เห็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแล้ว สามารถเปลี่ยนวิธีการกระทำของตนให้สอดคล้องตามการเปลี่ยนแปลงได้” และเจ้าผู้ปกครองที่ดี ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีจิตใจเข้มแข็ง รู้จักใช้คุณธรรมและความซื่อสัตย์ให้สอดคล้องกับความเหมาะสมของสถานการณ์

2. เป็นคนหลอกลวง เจ้าเล่ห์เพทุบาย “เจ้าผู้ปกครองต้องพยายามทำตนเป็นคนดี พยายามทำเสมือนว่ามีความประพฤติสอดคล้องกับความเชื่อเรื่องความดี ที่ประชาชนยึดถืออยู่ เจ้าผู้ปกครองจึงมีชื่อเสียงว่าเป็นผู้มีศีลธรรมเท่านั้นพอ. . .และ. . .เจ้าผู้ปกครองต้องระวังอย่าทำตน

เป็นที่ถูกดูแลของคนส่วนมาก เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เป็นที่เกลียดชังของประชาชน เจ้าผู้ปกครองต้องละเว้นการทำร้ายและล่วงละเมิดทรัพย์สินและสตรีของผู้ที่อยู่ใต้ปกครอง เจ้าผู้ปกครองควรเปิดเผยเฉพาะสิ่งที่ประชาชนนิยมชมชอบ เจ้าผู้ปกครองต้องไม่ใช่วิธีการข่มขู่ แต่ต้องกำจัดผู้ที่เป็พิษเป็นภัยแก่ตนอย่างเฉียบขาด โดยหาข้ออ้างที่เหมาะสมและชัดเจน สำหรับการกระทำความผิดกล่าวเสมอ เพื่อมิให้เป็นสาเหตุให้มีผู้เกลียดชังตน”

3. ต้องรู้จักสร้างสถานการณ์ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง “. . . เวลาปกติสุข คือ เวลาที่ผลประโยชน์ร่วมหมดไป ความเห็นแก่ตัวเดิมจะปรากฏขึ้นอีก ผู้ปกครองต้องทำให้ประชาชนหวาดกลัวอยู่เสมอ โดยไม่ยอมให้มีเวลาปกติสุขนานเกินไป. . . และ. . . สาเหตุของโชคดียิ่งแท้จริงมิใช่ตัวโชคชะตา แต่เป็นความสุขุมรอบคอบของมนุษย์เอง มนุษย์ต้องพึ่งตนเอง อาศัยความสามารถของตนเอง”

4. ต้องเป็นคนโหดร้าย “. . . ความมูทะลุ ความกลัว และไม่มี ความปรานี ทำให้เกิดความสำเร็จยิ่งกว่าความสุภาพอ่อนโยน. . .”

แมคเคียวเวลลี เห็นว่า เจ้าผู้ปกครองต้องรวมเอาความฉลาดแกมโกงของสุนัขจิ้งจอกกับกำลังของสิงโตเข้าไว้ด้วยกัน คุณสมบัติของเจ้าผู้ปกครองที่เฉลียวฉลาด คือ

“. . . เจ้าผู้ปกครองที่มีคุณสมบัติ 2 อย่างอยู่ในตัวพร้อม ๆ กัน ได้แก่ ความสามารถที่จะเข้าใจธรรมชาติของสรรพสิ่งทั้งปวง และความกลัวที่จะกระทำการ. . . เป็นผู้เชี่ยวชาญในการหลอกลวงและโฆษณาชวนเชื่อ. . . ต้องสำนึกว่า. . . การเป็นที่รักและหวาดเกรงพร้อมกันเป็นเรื่องที่ทำได้ยากจึงควรเลือกทำตนให้เป็นที่หวาดกลัวแต่อย่างเดียว และต้องไม่คิดว่าตนเป็นที่นิยมชมชอบของทุกคน. . .”

ข้อเขียนของแมคเคียวเวลลี ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในวงการเมืองการปกครองโดยทั่วไปมักสรุปว่า เป็นข้อเขียนที่มีอิทธิพลในทางเลวร้าย โดยเฉพาะหนังสือชื่อ *The Prince* ซึ่งต้นฉบับถูกเผยแพร่อย่างลับ ๆ ตั้งแต่ยังมีได้ตีพิมพ์เป็นเล่ม (ค.ศ. 1532) หนังสือเล่มนี้ถูกจัดว่าเป็นคู่มือ แนะนำทรราชย์ (Tyranny) ในวงการเมืองการปกครองภายหลังการเผยแพร่ของหนังสือ นักการเมืองที่เห็นด้วยกับแมคเคียวเวลลีจะเป็นนักการเมืองแบบนิยมกำลังอำนาจ และผู้ที่ทำตามคำแนะนำของแมคเคียวเวลลีในการใช้อิทธิพลทางสังคม (social influence) อย่างมีเล่ห์เหลี่ยม และมีทรศนะต่อมนุษย์ตามแนวที่แมคเคียวเวลลีเสนอไว้ได้ชื่อว่า เป็นแบบแมคเคียวเวลลี (Machiavellian) อย่างไรก็ตามแมคเคียวเวลลี ก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาของปรัชญาการเมืองสมัยใหม่เพราะได้เสนอถึงการปฏิบัติให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมทางการเมืองที่เป็นอยู่จริง ไม่ใช่เสนอปรัชญาการเมืองในรูปแบบอุดมคติตามแนวสมัยคลาสสิก จากวรรณกรรมของเพลโตและอริสโตเติล

คริสตี้และคณะ ได้สนใจข้อเขียนของแมคเคียวเวลลีในแง่ที่เป็นแหล่งของความคิด เรื่องการชักโยยู่เบื้องหลังผู้อื่น เนื่องจากเห็นว่า กลุ่มผู้บริหารในวงงานสาขาพฤติกรรมศาสตร์ที่ คณะของเขาศึกษาอย่างไม่เป็นทางการอยู่นั้น มีพฤติกรรมแสดงออกถึงกลวิธีการจัดกระทำต่อผู้อื่น คล้ายคลึงกับคำแนะนำของแมคเคียวเวลลีเป็นอย่างดี คริสตี้และคณะจึงคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่ผู้มีความเห็นสอดคล้องกับข้อเขียนของแมคเคียวเวลลีคือ ผู้มีลักษณะพฤติกรรมการชักโยยู่เบื้องหลังผู้อื่นของบุคคลในระดับสูงกว่าคนทั่วไป การศึกษาพฤติกรรมการชักโยยู่เบื้องหลังผู้อื่นของบุคคลในสังคมทั่วไป โดยนำข้อเขียนของแมคเคียวเวลลีเป็นมาตรวัดจึงเกิดขึ้นในสาขาจิตวิทยาสังคม และให้ชื่อการศึกษาบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลี (Machiavellian Personality)

คริสตี้และคณะ มิได้สนใจที่จะวิเคราะห์ว่าในความเป็นจริงแล้ว ข้อเขียนของแมคเคียวเวลลีได้แสดงอุดมคติความเป็นชาตินิยมหรือแสดงความมุ่งหมายที่จะเสียดสี เยาะเย้ย สังคม การเมือง การปกครองในสมัยของเขา หรือต้องการเปิดเผยธรรมชาติที่แท้จริงของผู้ปกครองให้ประชาชนทราบ

คริสตี้และคณะ ได้สร้างมาตรวัดประเมินบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีขึ้น 5 ฉบับ เพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับความสามารถทางสติปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับทัศนคติทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับบุคลิกภาพแบบอัตนิยม (subjectivity) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับอาชีพของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดและที่ตั้งของถิ่นที่อยู่กับบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลี

คริสตี้และคณะ ได้สรุปลักษณะการแสดงออกของผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีสูง จากการศึกษาด้วยกระบวนการทดลองออกมา 3 ประการ ได้แก่

1. เมื่ออยู่ในสถานการณ์แบบเผชิญหน้า (face-to-face situation) บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีสูงจะเรียนรู้กฎเกณฑ์ได้รวดเร็ว มักจะเป็นผู้เริ่มต้นแสดงพฤติกรรมก่อนโดยไม่ต้องเตรียมตัว การเริ่มต้นได้ก่อนของผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีสูง เป็นการเปิดโอกาสให้เขาได้ควบคุมโครงสร้างของการติดต่อสัมพันธ์ และสามารถดำเนินการไปจนเป็นผู้ประสบความสำเร็จมากที่สุด ในสถานการณ์แบบเผชิญหน้า

2. ในสถานการณ์ที่มีโครงสร้างไม่แน่นอน (loosely-structured situation) เป็นสถานการณ์ที่มีความกำกวมเกี่ยวกับบทบาทของผู้เข้าร่วมสถานการณ์ เกี่ยวกับวิธีการกระทำให้บรรลุเป้าหมายและเกี่ยวกับผลตอบแทนที่ได้รับ จึงเป็นสภาพที่มีความยืดหยุ่นเรื่องกฎระเบียบ มีอิสระและเปิดโอกาสให้ผู้อยู่ในสถานการณ์พลิกแปลงวิธีการกระทำได้ ในสภาพการณ์ดังกล่าวนี้

ผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีสูงจะพยายามคิดค้นหาเทคนิคหรือกลวิธีทุกอย่างมาใช้กับผู้ร่วมสถานการณ์

3. ความรู้สึกที่สัมพันธ์กับสถานการณ์ (relative affect) หมายถึง อารมณ์ หรือความรู้สึกของผู้ร่วมสถานการณ์ที่มีต่อคุณลักษณะของสถานการณ์นั้น และการรับรู้ความรู้สึกของผู้เข้าร่วมสถานการณ์ ผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีสูงจะมีความรู้สึกที่สัมพันธ์กับสถานการณ์ต่ำมาก เขาจะไม่เสียเวลาคิดว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นความจริงหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่ และไม่สนใจว่าการกระทำของเขาจะกระทบกระเทือนต่อผู้ร่วมสถานการณ์เพียงใด หรือผู้ร่วมสถานการณ์จะรู้สึกต่อเขาอย่างไร ผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีสูงจะลงมือกระทำการไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในสถานการณ์นั้น และทำให้ตัวเขาได้รับประโยชน์มากที่สุด

การแสดงพฤติกรรมการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว การเอาชนะผู้อื่น การชิงดีชิงเด่น การฉวยโอกาส การเอารัดเอาเปรียบกันด้วยวิธีการต่าง ๆ การถือเอาความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ซึ่งล้วนแต่เป็นไปเพื่อแสวงหาชื่อเสียง อำนาจและเงินตรา เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นประจำวันในสังคมไทยปัจจุบัน ทั้งนี้ ภารดี มหาจันทร์ (2535: 1) ได้ระบุทรรศนะเกี่ยวกับการแสดงออกของพฤติกรรมดังกล่าวไว้เป็นสองทรรศนะว่า ทรรศนะที่หนึ่งเห็นว่า พฤติกรรมการเห็นแก่ตัวเหล่านั้นเป็นสัญชาตญาณแห่งความชั่วร้าย โดยธรรมชาติของมนุษย์เองและจะแสดงออกมาเมื่อมีโอกาสดังกล่าว ส่วนทรรศนะที่สองเห็นว่า พฤติกรรมที่กล่าวมานั้นมีสาเหตุมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ มากกว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ กล่าวคือ กระบวนการพัฒนาประเทศตามรูปแบบประเทศอุตสาหกรรมตะวันตกทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมสมัยใหม่ที่เน้นความสำคัญของความเจริญทางเศรษฐกิจ การเพิ่มผลผลิต ความสะดวกสบายทางวัตถุ สิทธิและเสรีภาพในการสนองความต้องการของบุคคล ทำให้บุคคลอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่จะดำรงชีวิตอยู่ และมุ่งหาความสุขทางวัตถุมาสนองตอบความต้องการของตน และการที่บุคคลต้องอยู่ในสังคมที่มีการแก่งแย่งชิงดีกันจะทำให้บุคคลพัฒนาบุคลิกภาพแบบหนึ่งขึ้น เรียกว่า บุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี (Machiavellian Personality)

6. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

6.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

คำว่า “การปกครองท้องถิ่น” (Local Government) นั้น ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้เป็นจำนวนมาก ในที่นี้จะนำเอาคำนิยามดังกล่าวมาพิจารณาต่อไปโดยสังเขป เพื่อบ่งบอกถึงลักษณะสำคัญหรือลักษณะที่จำเป็นของการปกครองท้องถิ่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิลเลียม วี. ฮอลโลเวย์ (William V. Holleyway, 1951: 101-103 อ้างถึงใน ชูวงศ์ ฉายาบุตร 2539: 11) นิยามการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

แฮริส จี.มอนตาญ (Haris G. Montagu, 1984: 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบ ซึ่งคนสามารถที่จะใช้ได้โดยปลอดจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด (ชูวงศ์ ฉายาบุตร 2539: 12)

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2534: 1) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

ประหยัด หงษ์ทองคำ นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองตอบความต้องการและแก้ปัญหาด้วยตัวเอง (ปธาน สุวรรณมงคล 2547: 2)

จากนิยามของ การปกครองท้องถิ่น ดังกล่าว สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง รูปแบบการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่นที่รัฐจัดตั้งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างอิสระ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยประชาชนเป็นผู้เลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลอีกทอดหนึ่ง ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

6.2 ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญหลายประการดังนี้ (ปธาน สุวรรณมงคล 2547: 4)

6.2.1 เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอำนาจของกฎหมาย การเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อกำหนดระบอบกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น

6.2.2 มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินกิจการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุน้ำที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุน้ำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถริเริ่มทำการใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

6.2.3 มีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไป สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น จะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภาเป็นผู้เลือกหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นก็ได้ ตามที่กฎหมายกำหนด

6.2.4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง จะทำให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมาก และมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

6.2.5 มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาระสำคัญประการหนึ่งของการปกครองท้องถิ่นคือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจ ดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าควบคุมอย่างใกล้ชิด

6.2.6 มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้อย่างอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่นโดยส่วนรวม ต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือ มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้ นอกเหนือจากรายได้ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลกลาง และมีอิสระตามสมควรในการใช้จ่ายเงินรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

6.2.7 มีการกำกับ ดูแลจากรัฐ การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐและจัดตั้งโดยรัฐ มีกฎหมายรองรับ มีใช้องค์กรที่เป็นอิสระเค็ดขาดจากรัฐ ดังนั้น การกำกับดูแล จึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็น เพื่อให้

การใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชน

6.3 บทบาทของการปกครองท้องถิ่น

โดยทั่วไปการปกครองท้องถิ่น จะมีบทบาทสำคัญ ดังนี้ (ปธาน สุวรรณมงคล 2547: 7-8)

6.3.1 บทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาการเมือง ในฐานะที่การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันทางการเมืองหนึ่ง จึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายและอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีความรับผิดชอบและโปร่งใส

6.3.2 บทบาทในการจัดให้มีบริการสาธารณะ ในฐานะที่เป็นองค์กรที่ได้รับมอบหมายภารกิจจากรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการจัดให้มีและให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น ชุมชนเมืองจะมีความต้องการบริการสาธารณูปการ ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา การเคหะ การขนส่งมวลชน ในขณะที่ชุมชนชนบท มักมีความต้องการเกี่ยวกับ โครงสร้างพื้นฐานด้านถนน แหล่งน้ำ การส่งเสริมอาชีพและรายได้ รวมทั้งการให้บริการพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชน เช่น การจัดการศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

6.3.3 บทบาทในการกระตุ้นการพัฒนาท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญในการระดมความคิดเห็นจากประชาชนในชุมชน และการกระตุ้นชุมชนท้องถิ่นให้เกิดจากการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันกำหนด โดยเฉพาะการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เช่น การสร้างระบบโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อกับทางสายหลัก มีแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเพียงพอ มีการพัฒนาฝีมือแรงงานในท้องถิ่นที่จะรองรับการลงทุนจากภายนอกได้ หรือส่งเสริมให้เกิดอาชีพที่ทำรายได้แก่ประชาชนในชุมชนรวมทั้งการกระตุ้นให้มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่น

6.3.4 บทบาทในการประสาน การปกครองท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นองค์กรสำคัญที่ทำหน้าที่ประสานระหว่างนโยบายของรัฐบาลกลางกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ที่มีที่มาจากสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับทั้งท้องถิ่นและประเทศชาติโดยส่วนรวม เช่น การนำนโยบายหนึ่ง

ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลของรัฐบาลมาปฏิบัติในท้องถิ่น ที่ต้องการส่งเสริมอาชีพและรายได้ของคนในท้องถิ่น เป็นต้น

6.3.5 บทบาทในการให้การคุ้มครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาท

ในการให้ความคุ้มครอง ปกป้องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วย เช่น การดูแลตรวจสอบมิให้โรงงานในพื้นที่ปล่อยมลภาวะออกมาเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน การให้การดูแลเด็กโดยการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก ศูนย์สงเคราะห์คนชราและผู้ยากไร้ เป็นต้น

6.4 แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล

เทศบาลเป็นองค์กรนิติบุคคล และเป็นทบวงการเมืองแบ่งออกเป็น 3 ฐานะ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร การยกฐานะท้องถิ่นเป็นเทศบาลต้องทำเป็นพระราชกฤษฎีกา เทศบาลมีหน้าที่ 2 ประการ คือ หน้าที่ที่ต้องทำและกิจการที่อาจจัดทำได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หน้าที่ที่ต้องทำของเทศบาลตำบล ได้แก่ การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางน้ำ-ทางบก รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและรักษาโรคติดต่อ ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และหน้าที่อื่น ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลตำบล กิจการที่อาจทำขึ้นของเทศบาลตำบล ได้แก่ ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ตลาด โรงฆ่าสัตว์ ท่าเทียบเรือ ป่าช้า สุสาน และฌาปนสถาน การบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร เป็นต้น

2. หน้าที่ที่ต้องทำของเทศบาลเมือง ได้แก่ หน้าที่ต้องทำของเทศบาลทั้งหมดให้มีน้ำสะอาด หรือการประปา ให้มีโรงฆ่าสัตว์ ให้มีและบำรุงสถานที่พิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า และแสงสว่างโดยวิธีอื่น

กิจการที่อาจทำขึ้นของเทศบาลเมือง ได้แก่ ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ ให้มีสาธารณูปการ จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะหรือ สวนสัตว์ เทศพาณิชย์ เป็นต้น

3. หน้าที่ต้องทำของเทศบาลนคร ได้แก่ กิจการที่ทำขึ้นอย่างเทศบาลเมือง ให้มีการบำรุงสงเคราะห์มารดาและเด็ก กิจการอย่างอื่นที่จำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

องค์การเทศบาล ประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี จำนวนสมาชิกสภาเทศบาลแตกต่างกันตามฐานะของเทศบาล งานของเทศบาลมีเช่นเดียวกับสภาจังหวัด โดยเฉพาะการออกกฎ ข้อบังคับของเทศบาลเรียกว่า เทศ

บัญญัติ ส่วนคณะเทศมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีจากสมาชิกสภาเทศบาล ด้วยความเห็นชอบของสภาเทศบาล จำนวนสมาชิกและเทศมนตรีมีความแตกต่างกันตามฐานะของเทศบาล

พนักงานเทศบาล การบริหารงานของเทศบาลแบ่งออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามปริมาณ และคุณภาพของงาน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในงานประจำทั่วไปของเทศบาล

การควบคุมเทศบาลมีหลายทาง คือ

1. การควบคุมทางกระทรวงมหาดไทย นอกจากกฎหมายเทศบาลให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาพระราชบัญญัติ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแล้ว ยังให้อำนาจในการ

- แต่งตั้งสมาชิกผู้เริ่มการไปช่วยดำเนินงาน
- ควบคุมความประพฤติของสมาชิกสภา
- ควบคุมคณะเทศมนตรี
- ยุบสภา
- ออกพระราชกฤษฎีกาให้เทศบาลอยู่ในความควบคุมแลโดยกระทรวง

2. การควบคุมทางจังหวัด เช่น มีอำนาจหน้าที่ชี้แจง แนะนำ ตักเตือน ตรวจสอบเทศบาล สั่งเพิกถอนหรือระงับการปฏิบัติงานของคณะเทศมนตรีไว้ก่อนแล้วรายงานให้กระทรวงวินิจฉัย แต่งตั้งคณะเทศมนตรีชั่วคราว อนุมัติเทศบัญญัติ

3. การควบคุมทางอำเภอ นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ควบคุมเทศบาลตำบลที่อยู่ในเขตอำเภอตน ภายในขอบเขตอำนาจของจังหวัด

6.5 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยราชการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงมหาดไทย ตามนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น หลังจากพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงฐานะ ขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบล (ที่อยู่นอกเขตเทศบาล) เป็นสองรูปแบบ คือ

สภาพตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่ อบต. ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยใช้เกณฑ์รายได้ที่

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้เก็บได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนของรัฐ ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด (โดยให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุชื่อและเขตองค์การบริหารส่วนตำบล) โดยในปัจจุบันคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปรับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล มีเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (อบต. บ้านใหญ่ อำเภอมืองนครนายก จังหวัดนครนายก 2547: 51)

1) ต้องผ่านเกณฑ์ด้านรายได้ของ อบต. คือ

(1) อบต. ที่จะกำหนดเป็น อบต. ขนาดใหญ่ ต้องมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป หรือ

(2) อบต. ที่จะกำหนดขนาด เป็น อบต. ขนาดกลาง ต้องมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 6 ล้านบาทขึ้นไป และ

2) ต้องผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด ซึ่งมีคะแนนรวมทั้งหมด 1,000 คะแนน โดย อบต. ขนาดใหญ่ต้องมีคะแนนตั้งแต่ 750 คะแนนขึ้นไป และ อบต. ขนาดกลาง ต้องมีคะแนนตั้งแต่ 500 คะแนนขึ้นไป โดยมีรายละเอียดของเกณฑ์ดังนี้

(1) เกณฑ์ชี้วัดด้านค่าใช้จ่ายบุคลากร ของ อบต. จำนวน 150 คะแนน

(2) เกณฑ์ชี้วัดด้านเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 250 คะแนน

(3) เกณฑ์ชี้วัดด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จำนวน 300 คะแนน

(4) เกณฑ์ชี้วัดด้านธรรมาภิบาล จำนวน 300 คะแนน

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์กรของประชาชน มีอำนาจตัดสินใจในการแก้ปัญหาในตำบลของตนเอง

2. เพื่อให้เกิดระบบการควบคุม ตรวจสอบ ระหว่างสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับคณะกรรมการ

3. เพื่อระดมทุน งบประมาณ รายได้ ทรัพย์สินและทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น

4. เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

5. เพื่อให้เป็นองค์กรที่กำหนดหน้าที่ ในการบริหารพัฒนาสังคม

6. เพื่อทำหน้าที่พัฒนาตำบล ด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม การท่องเที่ยวและการผังเมือง

7. เพื่อจัดทำหรือจัดให้มีกิจกรรม สร้างความเจริญก้าวหน้าของชุมชน เช่นการรักษาความสะอาด การพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นเทศบาลตามกฎหมายในอนาคต เพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติและประสานกับหน่วยงานรัฐบาลร่วมกับเอกชน

9. เพื่อส่งเสริมคนในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ ให้ทำงานรับใช้ท้องถิ่น เช่นสมัครเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นข้าราชการและลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่นในตำบล

6.5.1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผู้แทน 2 ฝ่าย ได้แก่

1) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน มีวาระในการทำงาน 4 ปี จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจะไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับจำนวนหมู่บ้านที่มีอยู่ในตำบล คือ

(1) องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีหมู่บ้านเดียว มีสมาชิกได้ 6 คน

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพียง 2 หมู่บ้าน มีสมาชิกสภาได้

หมู่บ้านละ 3 คน

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีมากกว่า 2 หมู่บ้าน มีสมาชิกสภาได้

หมู่บ้านละ 2 คน

2) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนมี จำนวน 1 คน นายกองฯ สามารถแต่งตั้งรองนายกองฯ ที่มีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ไม่เกิน 2 คน เพื่อมาช่วยบริหารงาน อยู่ในวาระการทำงานคราวละ 4 ปี

โครงสร้างของ อบต. นอกจากที่กล่าวมาแล้วว่ามีสมาชิกสภาและนายกแล้ว ยังมีฝ่ายประจำที่เป็นกลไกช่วยบริหารและดำเนินการ นั่นก็คือ มีพนักงานส่วนตำบล และอาจจัดการแบ่งการบริหารออกเป็น

1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

2) กองหรือส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

พนักงานส่วนตำบลเป็นบุคลากรหลักที่ทำงานให้ อบต. ถือเป็นข้าราชการประจำของ อบต. จัดเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น นอกจากนั้นจะเป็นลูกจ้างของ อบต. ซึ่งมีทั้งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทยในการมีลูกจ้าง

นอกจากนั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจการของ อบต. อาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้ โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นการข้าราชการ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

ในการแบ่งส่วนในการบริหารใน อบต. ขึ้นอยู่กับขนาดของ อบต. เพื่อความเหมาะสมกับภารกิจ โดยได้แบ่งส่วนบริหารใน อบต. อย่างน้อยออกเป็น 3 ส่วนคือ

- 1) สำนักงานปลัด อบต. ซึ่งจะต้องมีตำแหน่งปลัด อบต. ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสำนักงาน อบต.
- 2) ส่วนการคลัง ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนการคลังหรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
- 3) ส่วนโยธา ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนโยธาหรือนายช่างโยธา

6.5.2 หน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง 2547: 115-116)

- 1) หน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (1) ออกกฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การใช้น้ำประปาหมู่บ้าน การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น
 - (2) ตรวจสอบควบคุมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของฝ่ายบริหาร คือ นายคฯและรองนายคฯ เช่น ตรวจสอบทางการเงินในการรับและการจ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เป็นต้น
 - (3) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลที่มาจากความต้องการของชุมชน เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน การให้เงินยืมชีพคนชรา เป็นต้น
 - (4) ให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มาจากภาษีของประชาชน ทั้งภาษีทางตรงที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บ เช่น ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ หรือภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีโดยอ้อม เช่น การซื้อสินค้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นภาษีที่จ่ายให้รัฐและรัฐนำภาษีนี้อีกกลับมาพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

2) หน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

- (1) บริหารกิจการของ อบต. ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล
- (2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอสภาอบต.

(3)รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินต่อสภา อบต.

6.6 ข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

6.6.1 เทศบาลเมืองบ้านบึง ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรี และเลขานุการ จำนวน 5 คน สมาชิกสภาจำนวน 18 คน รวมทั้งหมด 24 คน

6.6.2 เทศบาลตำบลห้วยฉุบแจ ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรีและเลขานุการ จำนวน 3 คน สมาชิกสภาจำนวน 12 คน รวมทั้งหมด 16 คน

6.6.3 เทศบาลตำบลหนองไผ่แก้ว ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรีและเลขานุการ จำนวน 3 คน สมาชิกสภาจำนวน 12 คน รวมทั้งหมด 16 คน

6.6.4 เทศบาลตำบลหนองซาก ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี 1 คน รองนายกเทศมนตรีและเลขานุการ จำนวน 3 คน สมาชิกสภาจำนวน 12 คน รวมทั้งหมด 16 คน

6.6.5 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 7 องค์การ ได้แก่

1) **อบต. หนองอิรุณ** เป็น อบต. ขนาดใหญ่ ประกอบด้วย นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองกิจการและเลขานุการจำนวน 3 คน สมาชิกสภาหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 24 คน รวมทั้งหมด 28 คน

2) **อบต. คลองกิว** เป็น อบต. ขนาดใหญ่ ประกอบด้วย นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองกิจการและเลขานุการจำนวน 3 คน สมาชิกสภาหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 18 คน รวมทั้งหมด 22 คน

3) **อบต. บ้านบึง** เป็น อบต. ขนาดใหญ่ ประกอบด้วย นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองกิจการและเลขานุการจำนวน 3 คน สมาชิกสภาหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 10 คน รวมทั้งหมด 14 คน

4) **อบต. หนองไผ่แก้ว** เป็น อบต. ขนาดกลาง ประกอบด้วย นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองกิจการและเลขานุการ จำนวน 3 คน สมาชิกสภาหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 10 คน รวมทั้งหมด 14 คน

5) **อบต. หนองซำซาก** เป็น อบต. ขนาดกลาง ประกอบด้วย นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองกิจการและเลขานุการ จำนวน 3 คน สมาชิกสภาหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 10 คน รวมทั้งหมด 14 คน

6) อบต. หนองบอนแดง เป็น อบต. ขนาดเล็ก ประกอบด้วย นายกองดีการ บริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองดีการและเลขานุการจำนวน 3 คน สมาชิกสภา มีหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 12 คน รวมทั้งหมด 16 คน

7) อบต. มาบไผ่ เป็น อบต. ขนาดเล็กประกอบด้วย นายกองดีการบริหาร ส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกองดีการและเลขานุการจำนวน 3 คน สมาชิกสภา มีหมู่บ้าน 6 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวมสมาชิก 12 คน รวมทั้งหมด 16 คน

ซึ่งมีรายละเอียด ดังแสดงในตารางที่ 2.2-2.3

ตารางที่ 2.2 รายละเอียดของเทศบาลในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (เทศบาล)	จำนวนชุมชน	จำนวนประชากรที่มี สิทธิเลือกตั้ง	จำนวนสมาชิก
1. ทม. บ้านบึง	23	14,106	18
2. ทต. หัวกุญแจ	6	2,631	12
3. ทต. หนองไผ่แก้ว	3	1,313	12
4. ทต. หนองซาก	4	5,945	12
รวม	36	23,995	54

ตารางที่ 2.3 รายละเอียดขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (อบต.)	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากรที่มี สิทธิเลือกตั้ง	จำนวนสมาชิก
1. หนองชำซาก	5	3,905	10
2. มาบไผ่	6	3,277	12
3. หนองบอนแดง	6	3,625	12
4. บ้านบึง	5	5,649	10
5. หนองอิฐฉ	12	11,291	24
6. คลองกิ้ว	9	10,334	18
7. หนองไผ่แก้ว	5	5,011	10
รวม	48	43,092	96

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คริสตี้และคณะ (1970) ศึกษา “ลักษณะของบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลี” พบว่าบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลี ไม่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา ทักษะคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของบุคคล การเลี้ยงดูของพ่อแม่แม้ว่ามีผลต่อบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีบ้าง แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยที่เน้นเฉพาะเรื่องที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่ชัดเจน แต่ผลงานวิจัยกลับพบว่า ขนาดและที่ตั้งของถิ่นที่อยู่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลี กล่าวคือ ผลการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่อยู่ในเขตเมืองที่มีประชากรหนาแน่น จะมีการพัฒนาบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีในระดับสูง

โดยสรุปแล้วคริสตี้ (Christie 1970 อ้างถึงใน Shepperd & Socherman 1997) เสนอว่าลักษณะของบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีนั้น จะมีส่วนสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ใช้ลักษณะการครอบงำ ดังเช่น การหลอกลวง และการป้อยอในความสัมพันธ์ระดับบุคคล

2. การรับรู้ว่าคุณคนอื่นเป็นคนอ่อนแอและไม่น่าเชื่อถือ

3. การไม่แยแสต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม

บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีในระดับสูง จะใช้วิธีการครอบงำ หลากหลายวิธีมากกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ในระดับต่ำ (Geis, Christie & Nelson, 1970 อ้างถึงใน Shepperd & Socherman, 1997: 1448) และคริสตี้ (Christie, 1970 อ้างถึงใน McHoskey, Worzel & Szyarto, 1998: 193) ยังได้ระบุไว้ว่า ลักษณะดังต่อไปนี้จะเป็นลักษณะเด่นของบุคคลที่สามารถควบคุมบุคคลอื่น ๆ ได้โดยสมบูรณ์

1. การขาดการแสดงความรู้สึกระหว่างกันภายใต้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

2. การขาดความใส่ใจต่อศีลธรรมที่สังคมนับถือ

3. การไม่มีลักษณะของการต่อต้านสังคม (psychopathology)

4. การไม่ยึดติดกับอุดมการณ์ใด ๆ (low ideological ommitment)

บุคคลที่สามารถควบคุมบุคคลอื่น ๆ ได้โดยสมบูรณ์ ก็คือบุคคลที่ขาดความใกล้ชิดกับผู้อื่น มีการใช้ชีวิตตามความเป็นจริงเหมือนคนทั่วไป เป็นผู้ที่ทั้งปรารถนาและสามารถที่จะครอบงำบุคคลอื่นได้

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีในระยะหลัง ๆ เป็นไปในแง่การบริหาร เพื่อการศึกษาแนวคิดและวิธีปฏิบัติของผู้อยู่ในฐานะผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ และถือว่าบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีเป็นส่วนหนึ่งของจิตวิทยาการเป็นผู้นำ

ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีของผู้บริหารได้พบว่า ผู้บริหารมีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีสูงหรือต่ำมาก ๆ นั้น มักจะเป็นผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่บริหาร คือจะเป็นผู้บริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพในสายตาของผู้ใต้บังคับบัญชา บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีสูงจะเน้นถึงผลงาน และมีแนวโน้มว่าไม่สนใจในสวัสดิการและความเป็นอยู่ของผู้ร่วมงาน ไม่สนองตอบต่อความต้องการและความปรารถนาที่สำคัญ ๆ ของผู้ร่วมงานและค่อนข้างจะไม่มีมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพแบบนี้ทำให้ผู้ร่วมงานด้วยเกิดความไม่พอใจและเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าขององค์กร

ส่วนผู้บริหารที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่ำ จะมีลักษณะตรงกันข้ามกับผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีสูงดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งจะทำงานในองค์กรไม่บรรลุเป้าหมาย ไม่ก้าวหน้าเช่นเดียวกัน คริสตี้กล่าวว่า ผู้นำในวงงานควรมีทั้งมีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีสูงและต่ำในช่วงเวลาต่างกัน กล่าวคือในระยะเริ่มงานที่ต้องการผู้บุกเบิกปลูกฝังระบบงาน ผู้นำควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีสูง แต่เมื่อองค์กรดำเนินงานไปได้สักระยะหนึ่งผู้นำควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่ำ เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์และประนีประนอม

วิลสัน เนียร์ และมิลเลอร์ (Wilson, Near & Miller, 1996: 285) กล่าวว่า บุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี หมายถึง กลยุทธ์การแสดงออกพฤติกรรมสังคมซึ่งประกอบไปด้วยการครอบงำบุคคลอื่นเพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคล ลักษณะแบบแมคเคย์เวลลีสามารถมองได้เป็นลักษณะบุคลิกภาพในเชิงปริมาณ (quantitative trait) บุคคลทุกคนสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมครอบงำบุคคลอื่นออกมาได้เพียงแต่ว่าจะเป็นที่ในระดับใด มีความปรารถนาที่จะแสดงออกมากเพียงใด และมีความสามารถมากเพียงใด ลักษณะพฤติกรรมการครอบงำบุคคลอื่นนั้น ไม่ใช่ลักษณะบุคลิกภาพแบบเดี่ยว ๆ (single trait) แต่เป็นชุดของลักษณะบุคลิกภาพซึ่งไม่สามารถใช้มาตรวัดเพียงมาตรเดียววัดได้

เพลสเทลและบอล (Pestell & Ball, 1991) ให้ความหมายบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไว้ว่า เป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมแบบหนึ่ง เริ่มมาจากบุคลิกภาพในรูปแบบของการคิดยึดกับการแยกแยะระดับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบกับความสงสัยและการขาดความเชื่อมั่นในเจตนาของผู้อื่น มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์ในรูปแบบของการครอบงำบุคคลอื่น เป็นบุคคลที่แสวงหาคุณค่าในเชิงวัตถุมากกว่าคุณค่าในเชิงสังคม อย่างไรก็ตาม ไม่มีทฤษฎีเฉพาะเกี่ยวกับยุทธวิธีการใช้อำนาจใด ๆ ที่เป็นจุดกำเนิดของการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลี ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อที่ว่า บุคคลมีความแตกต่างกันไปในด้านเจตจำนงและความสามารถที่จะได้มาและรักษาอำนาจระหว่างบุคคลเอาไว้ (McHoskey, Worzel & Szyarto, 1998)

ธีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์ และเทพฤทธิ์ วิชญศิริ (2545) ให้ความหมาย บุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีว่าคือ รูปแบบบุคลิกภาพในแง่ของการใช้ชีวิตในสังคม ซึ่งมีลักษณะไม่เชื่อมั่นต่อความถูกต้องสิ่งต่าง ๆ แต่ดำเนินชีวิตเป็นบุคคลที่วิญญูชนให้การยอมรับว่าเป็นคนดีของสังคม

โดยสรุปแล้ว คำว่าบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลี มีความหมายในเชิงเดียวกับ คำว่าเจ้าเล่ห์ (guile) หลอกลวง (deceit) และครอบงำ (manipulative) (Shepperd & Socherman, 1997: 1448) และในการศึกษาบุคลิกภาพในเชิงแมคเคียวเวลลีนี้ โดยมากจะใช้แบบทดสอบ Mach-IV ซึ่งเป็นมาตรวัดโดยทั่วไปของบุคคลที่มีลักษณะต่อต้านสังคมในสถานที่ที่ไม่ใช่สถานบำบัดต่าง ๆ (McHoskey, Worzel & Szyarto, 1998: 192)

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะแมคเคียวเวลลีในปัจจุบัน อีกหลายงาน เช่น เมอร์ริล (Merrill, 1993) กล่าวว่าในโลกของธุรกิจ ลักษณะแบบแมคเคียวเวลลีนั้นเรียกได้ว่าเป็นเครื่องมือทำให้ได้มาซึ่งเกียรติยศและความมั่นคง และพบความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะแบบแมคเคียวเวลลีกับรายได้ของบุคคลที่มีการศึกษาชั้นสูง แต่ไม่พบในกลุ่มที่มีการศึกษาชั้นต่ำ (Turner & Martinez, 1977 อ้างถึงใน Wilson, Near & Miller, 1996: 289)

ในการศึกษาเกี่ยวกับด้านงานอาชีพ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับความสำเร็จในด้านการสอนในระดับมหาวิทยาลัย (Hollon, 1975 อ้างถึงใน Wilson, Near & Miller, 1996: 289) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับความสำเร็จในงานการตลาด (Hunt & Chonko, 1984 อ้างถึงใน Wilson, Near & Miller, 1996: 289) และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับความสำเร็จในงานขาย (Turnbull, 1976 Wilson, Near & Miller, 1996: 289)

วินสัน เนียร์ และมิลเลอร์ (Wilson, Near & Miller, 1996: 289) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีกับระดับสติปัญญาของบุคคล แต่กลุ่มเพื่อนฝูงก็จะรับรู้ว่ามีสติปัญญาสูงและมีเสน่ห์น่าดึงดูด (Cherulnik, Way, Ames & Hutto, 1981 อ้างถึงใน Wilson, Near & Miller, 1996: 290)

ในด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น อัลเลน (Allen, 1990) พบว่า บุคคลที่มีระดับบุคลิกภาพแบบแมคเคียวเวลลีที่ต่างกัน จะมีรูปแบบการสื่อสารต่างกัน และคาร์เพนเทอร์ (Carpenter, 1990) พบว่า บุคคลที่มีลักษณะแบบแมคเคียวเวลลีสูงจะมีความสามารถในการใช้ภาษาในระดับสูง และทักษะในเชิงสังคมสูง ไชมอน ฟรานซิส และลอมบาร์โด (Simon, Francis & Lombardo, 1990) พบว่า ลักษณะแบบแมคเคียวเวลลีจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการรับรู้สีหน้าของผู้อื่น วัดสันและคณะ (Watson, 1990) พบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบนี้จะแสดงที่ทำให้การยอมรับต่อความเชื่อที่ไม่มีเหตุผลของบุคคลอื่น

ในด้านการควบคุม หรือครอบงำบุคคลอื่นนั้น แกรมและโรเจอร์ (Grams & Rogers, 1990) พบว่า บุคคลที่มีลักษณะแมคเคียเวลลีระดับสูงจะมีวิธีการสร้างอิทธิพลต่อบุคคลอื่นต่างไปจากบุคคลที่มีลักษณะแมคเคียเวลลีในระดับต่ำ ส่วน โอคอนเนอร์ และซิมม์ (O Connor & Simms, 1990) พบว่า ผู้หญิงที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีสูงมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการเปิดเผยตัวเองในการควบคุมบุคคลอื่น ลิสกาและฮาเซลดตัน (Liska & Hazleton, 1990) พบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีจะสามารถพูดให้เป็นที่ชื่นชอบ มีอิทธิพล และบุคคลอื่นจะไม่รู้สึกรู้ว่าถูกครอบงำ เซพเพริคและโซเซอร์แมน (Shepperd & Socherman, 1997: 1448) พบว่า บุคคลที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีในระดับสูงมีแนวโน้มที่จะเชื่อว่าบุคคลอื่นนั้นสามารถที่จะควบคุมตนเองได้ดีและพยายามฝึกฝนวิธีการที่จะคอยควบคุมผู้อื่นให้ได้

สำหรับคุณค่าในด้านจริยธรรมนั้น ปินโตและคานเนกา (Pinto & Kanekar, 1990) พบว่า ผู้ชายที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีสูง จะมีความอ่อนไหวต่อคุณค่าทางจริยธรรมมากกว่าชายที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีต่ำ แต่ในทางกลับกันผู้หญิงที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีสูงกลับมีความอ่อนไหวต่อคุณค่าทางจริยธรรมน้อยกว่าหญิงที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีต่ำ อย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับภาวะสันนิษฐานในเชิงจิตวิทยาอื่น ๆ นั้น กุปตา (Gupta, 1990) พบว่า พ่อและแม่ที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีสูงจะมีบุตรที่มีระดับความภาคภูมิใจในตนเอง (self esteem) สูง ส่วนกาเบล โฮลลอนและคานเจลโล (Gable, Hollon & Dangello, 1990) พบความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีกับ locus of control ในเพศชาย และซุนทอนและเคริก (Sutton & Keogh, 2001) พบว่า ความเชื่อแบบแมคเคียเวลลีนั้นประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การขาดศรัทธาต่อธรรมชาติของมนุษย์ (Lack of faith in Human nature) การไม่ซื่อสัตย์ (Dishonesty) และการไม่เชื่อถือบุคคลอื่น (Distrust) และพบอีกว่า การขาดศรัทธาต่อธรรมชาติของมนุษย์จะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอายุของบุคคล

ธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์ และเทพฤทธิ์ วิชญศิริ (2545) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีอำนาจในการตัดสินใจจะมีความสามารถในการสร้างความประทับใจแก่ผู้แรกพบเห็นได้อย่างรวดเร็ว มีลักษณะเชิงสังคมที่โดดเด่น ขณะที่ผู้ประกอบการที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ จะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเจตนาหลง ไม่เสียสละ เสแสร้งแสดงตนเป็นคนดีต่อกัน มุ่งหาแต่ความสุขส่วนตัว ทำงานเพื่อเงิน ไม่มีอุดมคติในการทำงาน

หากพิจารณาจากสิ่งที่แมคเคียเวลลีเขียนไว้ในหนังสือ The Prince “เจ้าผู้ปกครอง” (สมบัติ จันทรวงศ์ 2542) ถึงการรักษารัฐเป็นสิ่งสำคัญ และกล่าวถึงคุณสมบัติบางประการของเจ้าผู้ปกครองว่า การทำที่ว่าคุณเป็นผู้เต็มไปด้วยความสงสาร ซื่อสัตย์ เมตตา กรุณา เปิดเผย และ

เครื่องครัด การแสดงที่ว่าตนมีคุณสมบัติดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น โดยเฉพาะการเป็นบุคคลที่เคร่งศาสนา แต่ในขณะเดียวกัน เจ้าผู้ปกครองก็จำเป็นที่จะต้องรู้จักกระทำให้สิ่งตรงกันข้ามด้วย เพราะการมีคุณสมบัติเช่นนั้น ถือเป็นสิ่งอันตราย ซึ่งแมคเคียเวลลีให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า

“... เพราะโดยทั่วไปแล้ว มนุษย์เราจะวินิจฉัยคนอื่นด้วยตามากกว่าด้วยมือ เพราะการเห็นเป็นของคนทุก ๆ คน แต่มีไม่กี่คนที่สามารถจะสัมผัสได้ ทุก ๆ คนเห็นสิ่งซึ่งท่านมีที่ถือว่าเป็น แต่ไม่กี่คนสัมผัสสิ่งที่ท่านเป็นอยู่จริง ๆ และไม่กี่คนนั้นจะไม่กล้าเอาตนไปค้ำกับความเห็นของคนจำนวนมากซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐปกป้องอยู่... การกระทำของเจ้าผู้ปกครองที่ไม่มีตุลาการให้อุทธรณ์ได้นั้น เรามองที่เป้าหมายเป็นหลัก ดังนั้นเจ้าผู้ปกครองจงเอาชนะและคงรักษารัฐไว้เถิด...” (สมบัติ จันทรวงศ์ 2542: 251)

จะพบว่าสอดคล้องกับ อุษา ว่องวงศ์ภพ (2523: 82) ที่กล่าวถึงท่าทีของนักการเมืองที่ชนะการเลือกตั้งว่า

“... การที่ผู้นำทางการเมืองจะสามารถได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน (ด้วยวิธีการต่าง ๆ) ได้นั้น ส่วนหนึ่งเขาจะต้องแสดงบทบาทของการเป็นผู้รักษาความเป็นธรรมของสังคมบ้างเหมือนกัน มิฉะนั้นเขาก็จะไม่ได้รับการเลือกตั้งอีกต่อไป...”

จากผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอมา ไม่ปรากฏอย่างชัดเจนว่าเพศและลักษณะอาชีพหรือลักษณะงานจะมีผลต่อบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี แต่จะมีผลกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความอ่อนไหวต่อจริยธรรม หรือสะท้อนให้เห็นวิธีการต่าง ๆ ในการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นอำเภอบ้านบึงตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยและการศึกษาทดลองงานเขียนอื่น ๆ (อุษา ว่องวงศ์ภพ (2523) วิสุทธิ ธรรมวิริยะวงศ์ (2525) ตระกูล มีชัย (2526) ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2530) ศราวุธ เจียรมาศ (2538) และสาวิตรี แสงเงิน (2546) พบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับกลุ่มอาชีพเดิมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า นักการเมืองในช่วงต่าง ๆ จะมีที่มาจากอาชีพใด มากน้อยเช่นใด ล้วนสอดคล้องกับพัฒนาการทางการเมืองแต่ละช่วงเวลาเป็นสำคัญ และจากพัฒนา การทางการเมืองโดยสังเขปดังได้เสนอมานั้น จะพบว่า กลุ่มอาชีพที่มีความสำคัญ และมีจำนวนที่นั่งในรัฐบาลหรือรัฐสภาเป็นอันดับต้น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ และนักธุรกิจ โดยกลุ่มข้าราชการนั้นมีทั้งข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือน

อุษา ว่องวงศ์ภพ (2523) ได้กล่าวถึงกลุ่มผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิถีชีวิตของสังคมไว้ว่า จำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผู้นำทางการเมือง (Political Elite) ผู้นำทางเศรษฐกิจ (Economic Elite) และผู้นำทางทหาร (Military Elite) และพบว่า ผู้นำทางการเมืองส่วน

ใหญ่มีแรงจูงใจในการเข้าสู่การเมือง เพื่อแสวงหาหรือรักษาผลประโยชน์ของตนเอง และ/หรือรักษาผลประโยชน์ของนายทุน พ่อค้า นักธุรกิจซึ่งให้การสนับสนุนด้านการเงิน

ส่วนเหตุผลประการต่อมาที่ ชัยอนันต์ สมุทรวณิช ระบุว่า เป็นสาเหตุนำไปสู่การก่อรัฐประหารได้เช่นกัน ก็คือ ปัญหาความขัดแย้งทางอำนาจภายในผู้นำทหารด้วยกันเอง ปัญหาการจัดสรรผลประโยชน์ที่ไม่สามารถตกลงกันได้ ในกิจกรรมที่มีใช้ความรับผิดชอบของทหารโดยตรง เช่น การดำรงตำแหน่งในรัฐสภา รัฐวิสาหกิจ แสดงให้เห็นถึงความต้องการรักษาผลประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ เป็นพฤติกรรมที่มุ่งเน้นประโยชน์ส่วนตน แสวงหาทรัพย์สิน เงินทองหรือวัตถุต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับตนเอง มีลักษณะสอดคล้องกับองค์ประกอบบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ในด้าน การมุ่งแสวงหาความสุข (Hedonism) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเชื่อว่า กลุ่มอาชีพทหารเป็นอาชีพที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีในระดับสูง

กลุ่มข้าราชการพลเรือนเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทสำคัญทางการเมืองเช่นกัน ซึ่งวรเชษฐ จันทรศร และวินิต ทรงประทุม (2528) ได้หยิบยกงานศึกษาของนักวิชาการหลายคนที่ศึกษาระบบราชการไทยไว้อย่างน่าสนใจ และสะท้อนถึงลักษณะแมคเคย์เวลลีในระบบราชการไทยได้เป็นอย่างดี อาทิ ศาสตราจารย์วิลเลียม ชิฟพิน จากมหาวิทยาลัยอินเดียน่า สหรัฐอเมริกา ได้เขียนหนังสือ “ระบบราชการไทย: การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาทางสถาบัน (The Thai Bureaucracy: Institutional Change and Development)” ซึ่งถือเป็นหนังสือเล่มแรกที่ศึกษาระบบราชการไทยอย่างจริงจัง ศาสตราจารย์วิลเลียม ชิฟพิน ได้ระบุถึง ค่านิยมพื้นฐานที่ระบบราชการไทยให้ความสำคัญ คือ การยอมรับสถานะสูงต่ำตามสายบังคับบัญชา การยึดถือความสัมพันธ์ส่วนบุคคลเป็นหลัก ความต้องการความมั่นคงโดยให้ตนสามารถรับราชการได้ตลอดไป ให้ความสำคัญต่อหน่วยงานหลัก (line organization) มากเกินไป ไม่ยอมมอบอำนาจ และไม่ยอมรับหรือให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะที่เสนอขึ้นมา

ผลการศึกษาของ ศราวุธ เจริมมาศ (2538) ยังช่วยยืนยันถึงการเปลี่ยนแปลงกลุ่มผู้ยึดอำนาจรัฐว่า มีแนวโน้มที่จะเป็นกลุ่มนักธุรกิจมากยิ่งขึ้น เพราะการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน จากยุคสังคมนิยมไปสู่มหาอำนาจข้อมูลข่าวสารนั้น นอกจากจะส่งผลต่อโครงการสร้างการผลิตที่ใช้ทุนและแรงงานอย่างเข้มข้นมาเป็นการใช้เทคโนโลยี ความรู้และข้อมูลข่าวสารที่มากขึ้นแทนแล้ว ลักษณะของชนชั้นผู้นำก็เปลี่ยนไปสู่กลุ่มที่อาศัยความรู้หรือข้อมูลไปเพื่อสร้างความมั่งคั่งด้วยเช่นกัน และนักธุรกิจก็คือกลุ่มอาชีพที่มีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมของกลุ่มอาชีพทหาร ข้าราชการพลเรือนและนักธุรกิจ เปรียบเทียบกับนิยามของบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีแล้วจะพบว่า พฤติกรรมของทั้งสามกลุ่มอาชีพมีลักษณะสอดคล้องกับบุคลิกภาพแบบนี้ในหลายประการ ดังรายละเอียดดังนี้

อาชีพทหาร เป็นกลุ่มอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องควบคุมบังคับคนจำนวนมาก ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาของทหารต้องมีภาวะผู้นำ สามารถปกครองและครองใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เตรียมพร้อมรับคำสั่งและปฏิบัติหน้าที่ภายใต้สภาวะที่ยากลำบากได้ ดังจะเห็นได้จากลักษณะการพูดปลุกขวัญกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชา ให้รู้สึกฮึกเหิมเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นต้น และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้ทหารเข้ามามีบทบาททางการเมืองตามการวิเคราะห์ของชัชอนันต์ สมุทวณิช ที่ระบุไว้ดังนี้ (วรเดช จันทรศร และวินิต ทรงประทุม 2528: 221)

ประการแรก เกิดจากการปฏิเสธและการขาดศรัทธาของคณะทหารบางส่วนต่อระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยโดยรัฐสภา ที่มาจากการเลือกตั้งล้วน ๆ

ประการที่สอง เกิดจากความต้องการที่จะปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่ม เช่น การแต่งตั้งโยกย้าย การได้มาซึ่งงบประมาณประจำปี หรือเพื่อรักษาความเป็นอิสระและเพื่อปกป้องไม่ให้ถูกแทรกแซงจากกลุ่มอื่น ๆ ในกิจกรรมที่คณะทหารถือว่าเป็นความรับผิดชอบหลักของตน เช่น นโยบายเกี่ยวกับความมั่นคงภายนอกและภายใน เป็นต้น

ประการที่สาม เพื่อแสวงหาหรือปกป้องผลประโยชน์ทางการเมือง โดยเฉพาะในแง่ของกิจการบางด้านที่คณะทหารได้รับมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การดำรงตำแหน่งในรัฐสภา/วิสาหกิจ

ประการสุดท้าย การรัฐประหารจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่สถาบันทางการเมืองมีฐานสนับสนุนจากประชาชนไม่กว้างพอ การดำเนินงานโดยนักการเมืองอาชีพมีความขัดแย้งเกิดขึ้นสูง และรัฐบาลพลเรือนขาดเสถียรภาพภายใน

เหตุผลทั้งสี่ประการข้างต้น สามารถสะท้อนถึงเหตุผลของการรักษาอำนาจทางการเมืองของกลุ่มอาชีพทหารได้เป็นอย่างดี และยังเมื่อพิจารณาประกอบลักษณะของบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การมีลักษณะเชิงคมที่โดดเด่น การมีเจตนา ลวง การขาดศรัทธาต่อความเป็นมนุษย์ และด้านการมุ่งแสวงหาความสุขแล้ว จะเห็นได้ว่า ตามลักษณะเฉพาะของอาชีพนี้จำเป็นต้องอาศัยบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือศรัทธาจากผู้อื่น จึงมิใช่เรื่องยากหากนายทหารผู้บังคับบัญชาที่เข้ามามีบทบาททางการเมือง จะสามารถวางตัวด้วยบุคลิกภาพที่โดดเด่น น่าเชื่อถือ อันเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการมีลักษณะเชิงสังคมที่โดดเด่น (Charismatic)

ส่วนการอ้างความชอบธรรมในการก่อรัฐประหาร ภายใต้สถานการณ์ทางการเมืองที่สับสนวุ่นวาย โดยให้เหตุผลว่า ขาดศรัทธาต่อรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งนั้น แสดงถึงความไม่เชื่อถือต่อกฎตามระบอบประชาธิปไตยที่สังคมได้วางไว้ แต่เลือกที่จะใช้วิถีทางของตนเองเข้ายึดกุมอำนาจและตั้งกฎ กติกาขึ้นใหม่ การตัดสินใจเช่นนี้ถือเป็นการ ไม่เคารพต่อความคิดเห็นที่มดีของสังคม เสื่อมศรัทธาต่อความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น (Perfidious) นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการมุ่งหา

เหตุผลและความชอบธรรมมาอธิบายการก่อรัฐประหารของตนเองว่าถูกต้องและเหมาะสมแล้ว พฤติกรรมนี้สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านเจตนาลวง (Delusive) อันเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งของบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีเช่นกัน

ค่านิยมต่าง ๆ ข้างต้นนี้สนับสนุนบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีได้เป็นอย่างดี เนื่องจากค่านิยมการยอมรับสถานะตามสายการบังคับบัญชา เป็นค่านิยมที่นอกจากจะปรากฏในระบบราชการแล้ว ยังเป็นค่านิยมที่สอดคล้องกับลักษณะสังคมไทยในเรื่องการนับถืออาวุโส การมีสัมมาคารวะได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ข้าราชการระดับสูงจึงถือเป็น “เจ้าคนนายคน” ที่คนรอบข้างสมควรให้การยอมรับ เคารพบนอบและพร้อมปฏิบัติตามความต้องการ ซึ่งถือเป็นเหตุสนับสนุนอย่างดีให้ข้าราชการเหล่านี้พัฒนาบุคลิกภาพหรือการวางตัวของตนให้น่าเกรงขาม น่าเชื่อถือ มีอิทธิพลทางความคิดของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับการมีลักษณะเชิงสังคมที่โดดเด่น (Charismatic) ของบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี

ส่วนลักษณะต่อมาของบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีที่สะท้อนอย่างชัดเจนในค่านิยมตามที่ศาสตราจารย์ฟีน กล่าวไว้คือ การขาดศรัทธาต่อความเป็นมนุษย์ (Perfidious) กล่าวคือการทำงานโดยยึดสายบังคับบัญชาเป็นหลัก ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ไว้วางใจที่จะมอบอำนาจใด ๆ ให้แก่ผู้อื่นนั้น สะท้อนให้เห็นว่า ข้าราชการผู้นั้นเพิกเฉยต่อความคิดความเชื่อของผู้อื่น ถือความคิดตนเป็นใหญ่ ประกอบกับการใช้ระบบสายบังคับบัญชามาเป็นเหตุผลให้เกิดความเชื่อฟังและปฏิบัติตาม ถือเป็น การเพิ่มสิทธิขาดในการตัดสินใจ ปิดโอกาสในการโต้แย้งแนวคิดของตนเอง เป็นการสร้างความถูกต้องรองรับการตัดสินใจของตนเองเป็นสำคัญ

การสะท้อนให้เห็นถึงการเลือกปฏิบัติและการรักษาผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในหมู่ข้าราชการที่เข้ามาบริหารราชการการเมืองได้อย่างชัดเจน การพยายามรักษาอำนาจของตนให้คงอยู่ภายในพวกพ้องของตนเองเป็นพฤติกรรมทางการเมืองที่มีให้เห็นอยู่อย่างชัดเจน แม้เวลาจะผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พฤติกรรมเช่นนี้จึงมีอาจเข้าใจเป็นอื่นไปได้ว่า ข้าราชการพลเรือนที่เข้ามาบริหารราชการการเมืองก็เป็นอีกกลุ่มอาชีพหนึ่งที่มีลักษณะแบบแมคเคียเวลลีทั้งในด้านเจตนาลวง (Delusive) และการมุ่งแสวงหาความสุข (Hedonistic) เพราะการพยายามรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ก็แสดงถึงเจตนาที่ชัดเจนว่า ผู้นั้นมีความพร้อมที่จะดำเนินการใด ๆ เพียงเพื่อคงอำนาจสูงสุดนี้ เพราะอำนาจเหล่านี้คือ ที่มาและช่องทางของผลประโยชน์จำนวนมหาศาลที่ คณิน บุญสุวรรณ (2526) ได้นำเสนอไว้ ยังเป็นการตอกย้ำถึงพฤติกรรมของข้าราชการไทยที่มีลักษณะสอดคล้องกับบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีมากยิ่งขึ้น ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค อันมีสาเหตุมาจากการที่ข้าราชการบางคนสามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปพร้อมกันได้ ปัญหาที่ตามมาก็คือ การใช้อำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งทางการเมืองเพื่อปิดบัง ซ่อนเร้นความผิด การทุจริตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งข้าราชการ

ปัญหาด้านงบประมาณและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จำนวนมากที่ใช้ไปโดยไม่เกิดความคุ้มค่า ขาดการตรวจสอบและติดตามผลในทางปฏิบัติ เช่น ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ค่าก่อสร้างอาคาร สำนักงาน หรือแม้แต่ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมสัมมนาทั้งในกรุงเทพฯ ต่างจังหวัด หรือการศึกษาดูงานในต่างประเทศ

ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ การใช้ระบบพรรคพวก เส้นสายหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อใช้แลกเปลี่ยนตำแหน่ง การปฏิบัติงานที่ขาดประสิทธิภาพล่าช้า วางตัวเหนือประชาชน ตลอดจนความดื้อดึงถือถือของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการผู้น้อย ขีดถืออารมณ์ตนเป็นใหญ่ เอารอดเอาเปรียบกันระหว่างข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ซึ่งทำงานสบายกว่าแต่มีรายได้และโอกาสที่จะหารายได้มากกว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย อีกทั้งยังกลายเป็นแพะรับบาป เมื่อเกิดปัญหาและมีการตรวจสอบเกิดขึ้น รวมไปถึงความสูญเสียในกรณีที่ข้าราชการใช้เวลาไปประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วรับค่าตอบแทนทั้งสองตำแหน่ง มุ่งเน้นกับรายได้และความก้าวหน้าให้กับตนเองและพวกพ้องเป็นสำคัญ มากกว่าการคำนึงถึงการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีต่อประชาชน เป็นต้น

กลุ่มอาชีพนักธุรกิจหรือเจ้าของกิจการต่าง ๆ ที่เริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้นตามลำดับ นับเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนอย่างยิ่งในการเข้ามามีบทบาททางการเมือง ซึ่งก็คือ การเข้ามาพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ในทางธุรกิจของตนเอง

ในอดีตที่ผ่านมาบทบาทของนักธุรกิจ พ่อค้าชาวจีนต่าง ๆ เป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนเบื้องหลังกับกลุ่มนักการเมืองเท่านั้น ด้วยการเชิญนักการเมืองเข้ามาเป็นกรรมการหรือประธานบริษัท ทั้งนี้เพื่อแลกกับการคุ้มครองรักษาธุรกิจของตน มิให้ได้รับความกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นสำคัญ ดังจะเห็นได้จากในช่วงรัฐบาลจอมพล ป. ที่มีการใช้นโยบายชาตินิยม เพื่อกีดกันพ่อค้าชาวจีน นโยบายนี้ได้กลายเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้กลุ่มผลประโยชน์มีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น เพราะคนจีนหาทางรอดให้ธุรกิจ โดยใช้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยนการมือเกื้อหนุนทางการเมืองกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ในวงการทหารและตำรวจ ตลอดจนเชิญข้าราชการผู้มีอำนาจมาเป็นประธานบริษัทหรือกรรมการในบริษัท เพื่อใช้เป็นเกาะคุ้มครองทางธุรกิจ ส่งผลให้ธุรกิจของชาวจีนยังสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นความพยายามที่จะเข้าควบคุมธุรกิจเอกชน หรือกีดกันคนจีนออกจากระบบธุรกิจจึงกลับกลายเป็นช่องทาง

คุ้มครองและส่งเสริมธุรกิจของคนจีน หรืออีกนัยหนึ่งเท่ากับเป็นการเปิดช่องทางแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากบรรดานักธุรกิจของนักการเมืองที่แบบขลือกวิธีหนึ่ง

นคร เสรีรักษ์ (2529: 62) ยังได้สะท้อนบทบาทนักธุรกิจในสภาผู้แทนราษฎรไว้ว่า ด้วยเหตุที่ธุรกิจเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระดับสูงจำเป็นต้องยิ่งที่นักธุรกิจจะต้องพึ่งพาอำนาจทางการเมืองเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตน ประกอบกับระบบการเมืองเปิดกว้างให้กลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากข้าราชการและทหาร สามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น นักธุรกิจจึงเข้าสู่ระบบการเมือง โดยผ่านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อยึดกุมอำนาจรัฐ เพื่อสร้างอำนาจของตนเองที่จะเกื้อหนุนหรือจัดอุปสรรคของการขยายตัวของทุนนิยม และด้วยความได้เปรียบในทางเศรษฐกิจนี้เอง ทำให้นักธุรกิจเหล่านี้ สามารถเคลื่อนไหวกดดัน ต่อรองกับกลุ่มการเมืองอื่น ๆ ไม่ว่าจะป็นรัฐสภา รัฐบาลในกองทัพได้ โดยอาศัยอำนาจทางเศรษฐกิจที่เหนือกว่าเป็นเครื่องมือ ประกอบกับความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่สามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างทั่วถึง รัฐไม่เท่าทัน ปล่อยให้ “เงิน” กลายเป็นปัจจัยที่ชี้ขาดผลการเลือกตั้ง ดังนั้น นักธุรกิจเหล่านี้จึงสามารถก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมืองได้โดยใช้ “เงิน” เป็นเครื่องมือ เป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีที่เป็นการทำตามอย่างผู้ก้าวร้าว (Identification with the Aggressor)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษานุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปผลการศึกษาที่ได้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ที่ได้รับเลือกตั้งใน พ.ศ. 2548 ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลเมือง สมาชิกสภาเทศบาลตำบล นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภา ขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 แห่ง รวมเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 196 คน ดังรายละเอียดในตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรในการวิจัยแยกตามตำแหน่งในแต่ละเทศบาลและ อบต.

เทศบาล/อบต.	ขนาดของ เทศบาล/ อบต.	นายก เทศบาล/ อบต.	รองนายก เทศบาล/ อบต.	สมาชิกสภา เทศบาล/ อบต.	เลขานุการ เทศบาล/ อบต.	รวม
1. ทม. บ้านบึง*	เมือง	1	4	18	1	24
2. ทต. หัวฤๅญแจ**	ตำบล	1	2	12	1	16
3. ทต. หนองไผ่แก้ว	ตำบล	1	2	12	1	16
4. ทต. หนองซาก	ตำบล	1	2	12	1	16
5. อบต. หนองซ้าซาก	กลาง	1	2	10	1	14

6. อบต. มาบไผ่	เล็ก	1	2	12	1	16
7. อบต. หนองบอน	เล็ก	1	2	12	1	16
แดง						
8. อบต. บ้านบึง	ใหญ่	1	2	10	1	14
9. อบต. หนองอิรุณ	ใหญ่	1	2	24	1	28
10. อบต. คลองกิ้ว	ใหญ่	1	2	18	1	22
11. อบต. หนองไผ่ แก้ว	กลาง	1	2	10	1	14
รวม		11	24	150	11	196

หมายเหตุ * ทม. หมายถึง เทศบาลเมือง

** ทต. หมายถึง เทศบาลตำบล

*** อบต. หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อายุการทำงานด้านการเมือง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การรวมกลุ่ม การนับถือศาสนา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพเข้าสู่ปกครองในงานแมคเคียเวลลี ประกอบด้วย การวัดบุคลิกภาพ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินขอ มีคำถาม 11 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 11
- 2) การรับรู้ว่าผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ มีคำถาม 7 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 12 ถึง

ข้อ 18

- 3) การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม มีคำถาม 8 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 19 ถึง

ข้อ 26

- 4) เจ้าเล่ห์เพทุบาย มีคำถาม 10 ข้อ ตั้งแต่ข้อ 27 ถึงข้อ 36

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนวคิดในการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น

2.2 แบบสัมภาษณ์

ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในเรื่องบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี เป็นคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด เป็นการสัมภาษณ์แบบมีรูปแบบ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิธีการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
- 2) ร่างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อ เพื่อให้ผู้ตอบ ได้แสดงความคิดเห็นได้สะดวกและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งง่ายต่อการทดสอบสมมติฐาน ตามประเด็นในกรอบแนวคิดการวิจัย
- 3) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบแก้ไข ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

- 4) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
- 5) นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) ในเขตกิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี เป็นอำเภอที่ใกล้เคียงของผู้ศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าแอลฟาของครอนบาค (α -Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.70 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์
- 6) ปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการดำเนินการดังนี้

3.1 ข้อมูลทางเอกสาร รวบรวมเอกสารทางวิชาการจากแหล่งสำคัญต่าง ๆ โดยการศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี นำมาสรุปวิเคราะห์และทำการบันทึกเนื้อหาจากการศึกษาเอกสาร

3.2 ข้อมูลภาคสนาม เก็บรวบรวมในพื้นที่ที่กำหนด ในช่วงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551

3.2.1 การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักบัณฑิตเพื่อขอความอนุเคราะห์จากประชากรที่ทำการวิจัยในการตอบแบบสอบถาม
- 2) ติดต่อผู้บริหารเทศบาล/ อบต. เพื่อขอเก็บข้อมูลกับนักการเมืองท้องถิ่น โดยตัวผู้วิจัยเอง
- 3) รวบรวมข้อมูลที่ได้เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป
ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออกไปจำนวน 196 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 194 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.97 ของจำนวนที่ส่งออก

3.2.2 การรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักบัณฑิตเพื่อขอความอนุเคราะห์จาก นายกเทศบาลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการสัมภาษณ์
- 2) กำหนดรายชื่อนายกเทศบาลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องการสัมภาษณ์

- 3) นัดหมายเพื่อกำหนดวันและเวลาที่จะสัมภาษณ์
- 4) สัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์
- 5) รวบรวมข้อมูลที่ได้เพื่อดำเนินการขั้นต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล

4.1.1 *ตรวจสอบ* นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี

4.1.2 *วิเคราะห์ข้อมูล* โดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด การแปลผลและการใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการนำเสนอข้อมูล และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การทดสอบสมมติฐาน ทดสอบโดยใช้ค่าสถิติ t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพของแมคเคย์เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยายประกอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวคิดในการพัฒนาทางการเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการทำงานด้านการเมืองท้องถิ่น

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

สำหรับรายละเอียด มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงานด้านการเมือง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การรวมกลุ่ม การนับถือศาสนา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ มีดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล (n=194)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	163	84.0
หญิง	31	16.0
รวม	194	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
อายุไม่เกิน 35 ปี	30	15.5
อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	164	84.5
รวม	194	100.0
3. อายุการทำงานด้านการเมือง		
น้อยกว่า 10 ปี	151	77.8
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	43	22.2
รวม	194	100.0
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	136	70.1
ปริญญาตรีและสูงกว่า	53	29.9
รวม	194	100.0
5. สถานภาพสมรส		
โสด	18	9.3
แต่งงานแล้ว	176	90.7
รวม	194	100.0
6. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
งานบริหาร	74	38.2
งานปฏิบัติในสภา/วิชาการ	120	61.8
รวม	194	100.0
7. การรวมกลุ่ม		
สังกัดกลุ่ม	171	88.1
ไม่สังกัดกลุ่ม	23	11.9
รวม	194	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
8. ศาสนา		
พุทธ	180	92.8
คริสต์	14	7.2
รวม	194	100.0
9. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	125	64.4
ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป	69	35.6
รวม	194	100.0
10. อาชีพ		
เกษตรกรรวม	116	59.8
ค้าขาย	78	40.2
รวม	194	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 84) อายุ ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 84.5) มีอายุการทำงานด้านการเมือง น้อยกว่า 10 ปี (ร้อยละ 77.8) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 70.1) สถานภาพสมรส แต่งงานแล้ว (ร้อยละ 89.2) ลักษณะงานที่ปฏิบัติในสภา/วิชาการ (ร้อยละ 61.8) สังกัดกลุ่ม (ร้อยละ 88.1) นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 92.8) มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 64.4) และทำอาชีพ เกษตรกรรม (ร้อยละ 59.8)

ส่วนที่ 2 บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี

บุคลิกภาพ ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ประกอบด้วย 4 บุคลิกภาพ ดังนี้

1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย

บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี (n=194)

บุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี		จำนวน	ร้อยละ
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม			
น้อย	(1.00-2.33)	18	9.3
ปานกลาง	(2.331-3.67)	162	82.5
มาก	(3.671-5.00)	14	7.2
รวม		194	100.0
ค่าเฉลี่ย = 1.97	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .4066	ระดับปานกลาง	
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ			
น้อย	(1.00-2.33)	21	10.8
ปานกลาง	(2.331-3.67)	156	80.4
มาก	(3.671-5.00)	17	8.8
รวม		194	100.0
ค่าเฉลี่ย = 1.97	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .4432	ระดับปานกลาง	
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม			
น้อย	(1.00-2.33)	19	9.8
ปานกลาง	(2.331-3.67)	147	75.8
มาก	(3.671-5.00)	18	14.4
รวม		194	100.0
ค่าเฉลี่ย = 2.04	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .4912	ระดับปานกลาง	
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย			
น้อย	(1.00-2.33)	79	40.7
ปานกลาง	(2.331-3.67)	114	58.8
มาก	(3.671-5.00)	1	0.5
รวม		194	100.0
ค่าเฉลี่ย = 1.59	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .5020	ระดับปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีบุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวคิดในการพัฒนาทางการเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ในการทำงานด้านการเมืองท้องถิ่น

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. แนวคิดด้านการพัฒนา
2. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ข้อเสนอแนะในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. แนวคิดด้านพัฒนา

1.1 ด้านวิชาการ: ควรให้ความรู้แก่นักการเมืองท้องถิ่น โดยให้ศึกษาจากเหตุการณ์จริงและให้มีการฝึกปฏิบัติด้วย

1.2 ด้านการบริหาร: ผู้บริหารท้องถิ่นควรมีความรู้ความสามารถทั้งคุณวุฒิ วิทยุฒิ และพร้อมทั้งด้านการเงินและความมั่นคงของครอบครัว

2. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ด้านการเมือง: นักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่เข้ามาทำงานไม่มีความรู้ จึงไม่กล้าแสดงออกด้านความคิดเห็นต่าง ๆ กลัวพูดไปแล้วผิด กลัวถามแล้วตอบไม่ได้

2.2 ด้านการปกครอง: ควรสนใจและเสียดลตลอดจนดูแลประชาชนสม่ำเสมอ เมื่อประชาชนมีปัญหาควรรีบแก้ไขทันที

2.3 ด้านเศรษฐกิจ: ประชาชนมีรายได้น้อยพอเพียงเลี้ยงครอบครัว ต้องไปทำงานต่างถิ่น เพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว เพราะในหมู่บ้านไม่มีแหล่งทำรายได้

2.4 ด้านสังคม: ปัญหาสังคมมีมาก เช่น คนส่วนใหญ่ยากจน มีความรู้ น้อย ลูกไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ดิคาเสพติด เนื่องจากพ่อแม่ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัวเพราะต้องไปทำงานต่างหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ

3. ข้อเสนอแนะในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 ด้านการเมือง: ควรกำหนดคุณวุฒิ การศึกษาอย่างน้อย ระดับปริญญาตรี

3.2 ด้านการปกครอง: สร้างความเสมอภาคในการปกครอง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

3.3 ด้านเศรษฐกิจ: ควรกระจายความเจริญให้ทุกหมู่บ้าน มีสถานที่ทำงานในหมู่บ้านประชาชนไม่ต้องไปทำงานไกลหมู่บ้าน เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก

3.4 ด้านสังคม: สนับสนุนให้มีการลงทุน สอนให้ความรู้ด้านประกอบอาชีพเพื่อสร้างเสริมรายได้ ไม่ต้องไปทำงานนอกหมู่บ้าน ครอบครัวจะได้อบอุ่น

จากแนวคิดด้านพัฒนาและปัญหาอุปสรรคในการทำงานที่นักการเมือง อำเภอบ้านบึง

จังหวัดชลบุรี พบว่า ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นให้ความสำคัญทางด้านการศึกษา เน้นคนเก่งและในมุมมอง การพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้มากขึ้น มุ่งเน้น ปากท้อง มุ่งเน้นวัตถุนิยม ส่วนปัญหาที่พบมากคือเรื่องยาเสพติด จะเห็นได้จากมุมมองนักการเมือง ท้องถิ่น ไม่ค่อยได้คำนึงถึงการพัฒนาทางจิตใจของประชาชน หรือของนักการเมืองท้องถิ่นเอง มุ่งเน้นให้นักการเมืองท้องถิ่นเก่ง แต่ไม่มีการคำนึงถึงว่าดีหรือไม่ ความดีที่มีก็อาจจะมีเฉพาะความ เสียสละ ที่ต้องคอยดูแลประชาชน แต่จริยธรรมอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความเพียรพยายาม ไม่ค่อยเน้นเท่าที่ควร

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มี ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และการ รวมกลุ่มที่แตกต่างกัน มีบุคลิกภาพตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน ส่วนนักการเมืองท้องถิ่น ที่มี เพศ อายุ อายุการทำงานด้านการเมือง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การนับถือ ศาสนา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีบุคลิกภาพตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่ต่างกัน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.3-4.12

สมมติฐานที่ 1 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิด บุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.3 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีจำแนกตามเพศ

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินขอ					
ชาย	163	2.00	.38	1.363	.181
หญิง	31	1.87	.49		
รวม	194				
2. การรับรู้ว่ามีผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
ชาย	163	1.97	.46	-2.282	.778
หญิง	31	2.00	.37		
รวม	194				

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
ชาย	163	2.04	.48	-.622	.535
หญิง	31	2.09	.54		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
ชาย	163	1.59	.49	-.181	.857
หญิง	31	1.61	.56		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.4 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีจำแนกตามอายุ

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม					
อายุไม่เกิน 35 ปี	30	2.03	.41	.790	.431
อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	164	1.97	.41		
รวม	194				
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
อายุไม่เกิน 35 ปี	30	1.97	.41	-.170	.865
อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	164	1.98	.45		
รวม	194				

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
อายุไม่เกิน 35 ปี	30	2.20	.55	1.695	.098
อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	164	2.02	.48		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
อายุไม่เกิน 35 ปี	30	1.50	.57	-1.042	.304
อายุตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป	164	1.62	.49		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.5 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามอายุการทำงาน

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินขอ					
อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี	151	1.98	.38	.472	.637
อายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	43	1.95	.48		
รวม	194				
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี	151	1.97	.42	-.345	.731
อายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	43	2.00	.53		
รวม	194				

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี	151	2.07	.48	1.054	.293
อายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	43	1.98	.51		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
อายุการทำงานน้อยกว่า 10 ปี	151	1.57	.51	-1.560	.123
อายุการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	43	1.69	.46		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.6 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามการศึกษา

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	136	2.01	.40	1.865	.064
ปริญญาตรีและสูงกว่า	58	1.89	.41		
รวม	194				

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	136	1.96	.41	-.776	.439
ปริญญาตรีและสูงกว่า	58	2.02	.51		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	136	2.07	.48	1.179	.240
ปริญญาตรีและสูงกว่า	58	1.98	.51		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
ต่ำกว่าปริญญาตรี	136	1.59	.51	-1.00	.921
ปริญญาตรีและสูงกว่า	58	1.60	.49		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.6 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 4 สมมติฐานที่ 5 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีสถานภาพสมรสต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.7 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามสถานภาพสมรส

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม					
โสด	18	2.11	.32	1.447	.150
แต่งงานแล้ว	176	1.97	.41		
รวม	194				

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
โสด	18	2.01	.42	.765	.445
แต่งงานแล้ว	176	1.97	.45		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
โสด	18	2.17	.51	1.091	.277
แต่งงานแล้ว	176	2.03	.49		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
โสด	18	1.67	.49	.609	.543
แต่งงานแล้ว	176	1.59	.50		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีสถานภาพสมรสต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.8 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามลักษณะงาน

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม					
งานบริหาร	74	1.99	.42	.191	.849
งานปฏิบัติการในสภา/วิชาการ	120	1.98	.39		
รวม	194				

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
2. การรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
งานบริหาร	74	2.07	.48	2.198	.029 *
งานปฏิบัติการในสภา/วิชาการ	120	1.92	.41		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
งานบริหาร	74	2.07	.53	.470	.639
งานปฏิบัติการในสภา/วิชาการ	120	2.03	.47		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
งานบริหาร	74	1.68	.47	1.739	.840
งานปฏิบัติการในสภา/วิชาการ	120	1.55	.52		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) ในด้านการรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ ส่วนอีก 3 ด้านมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีด้านการรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีด้านการครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม ด้านการไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และด้านเจ้าเล่ห์เพทุบาย ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานที่ 6 บางส่วน

สมมติฐานที่ 7 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ต่างกัน

ตารางที่ 4.9 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามการรวมกลุ่ม

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเป็นขย					
สังกัดกลุ่ม	171	1.98	.40	.286	.780
ไม่สังกัดกลุ่ม	23	1.95	.47		
รวม	194				
2. การรับรู้ว่ามีผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
สังกัดกลุ่ม	171	1.99	.45	.764	.446
ไม่สังกัดกลุ่ม	23	1.91	.42		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
สังกัดกลุ่ม	171	2.04	.49	.421	.674
ไม่สังกัดกลุ่ม	23	2.08	.51		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
สังกัดกลุ่ม	171	1.63	.50	2.582	.010*
ไม่สังกัดกลุ่ม	23	1.35	.49		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) ในด้านเจ้าเล่ห์เพทุบาย ส่วนอีก 3 ด้าน มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ด้านเจ้าเล่ห์เพทุบายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

และมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีด้านการครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเินขอ การรับรู้ว่าผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ และด้านการไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ขอมรับสมมติฐานที่ 6 บางส่วน

สมมติฐานที่ 8 นักการเมืองท้องถิ่นที่นับถือศาสนาต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.10 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามศาสนา

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเินขอ					
พุทธ	180	1.99	.41	1.169	.244
คริสต์	14	1.86	.36		
รวม	194				
2. การรับรู้ว่าผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
พุทธ	180	1.97	.44	-.806	.421
คริสต์	14	2.07	.47		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
พุทธ	180	2.03	.48	-1.330	.185
คริสต์	14	2.21	.58		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
พุทธ	180	1.61	.50	1.313	.191
คริสต์	14	1.43	.51		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) ไว้สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีศาสนาต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานที่ 8

สมมติฐานที่ 9 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.11 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินขอ					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	125	1.98	.37	-.155	.877
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	69	1.99	.47		
รวม	194				
2. การรับรู้ว่าผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	125	1.98	.41	-.143	.887
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	69	1.99	.50		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	125	2.07	.51	.977	.330
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	69	2.00	.45		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
ต่ำกว่า 10,000 บาท	125	1.61	.51	.375	.708
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	69	1.58	.50		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$) สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานที่ 9 สมมติฐานที่ 10 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ตารางที่ 4.12 บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี จำแนกตามอาชีพ

	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	p-value
1. การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินขอ					
เกษตรกร	116	1.97	.37	-.578	.564
ค้าขาย	78	2.00	.46		
รวม	194				
2. การรับรู้ผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ					
เกษตรกร	116	1.97	.41	-.200	.841
ค้าขาย	78	1.99	.50		
รวม	194				
3. การไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม					
เกษตรกร	116	2.06	.52	.481	.631
ค้าขาย	78	2.02	.46		
รวม	194				
4. เจ้าเล่ห์เพทุบาย					
เกษตรกร	116	1.60	.51	1.86	.853
ค้าขาย	78	1.59	.50		
รวม	194				

Sig < .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าสถิติ t-test ค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบ มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ ($\alpha = 0.05$)

สรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานที่ 10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์นักการเมืองท้องถิ่น เขตอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี เพิ่มเติมเป็นการสัมภาษณ์ในเชิงความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวคิดการเป็นนักการเมือง คุณธรรม จริยธรรมของนักการเมือง การเป็นนักการเมืองที่ดี ลักษณะของนักการเมืองที่ไม่ดี ตลอดจนแนวคิดในการพัฒนาการเมืองไทย โดยสัมภาษณ์ทั้งหมด 55 คน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ซึ่งได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกเทศมนตรี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 33 คน และฝ่ายสมาชิกสภา ซึ่งได้แก่ สมาชิกเทศมนตรี สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 22 คน โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการเป็นนักการเมือง

ผู้ให้สัมภาษณ์โดยส่วนใหญ่บอกว่า ต้องการช่วยเหลือประชาชน ต้องการพัฒนาชุมชนและบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมที่อื่น และเห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของทุกคน (นายภูมิ ภูมิมหาส นายอ อบต.หนองบอนแดง, นายบรรเจิด สิงโตทอง นายกเทศมนตรีตำบลหนองซอก, นายสุวัฒน์ เจนจิรวัดนา นายอ อบต.หนองไผ่แก้ว, นายธานี เมืองจันทน์ นายอ อบต.หนองซำซาก, นายธวัช สุทธิธรรม นายกเทศมนตรีเมืองบ้านบึง) โดยสรุปทุกคนที่ให้สัมภาษณ์เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องที่สามารถทำ หรือช่วยเหลือประชาชนได้ สามารถทำให้บ้านเมืองเจริญได้ มีแนวคิดหรืออุดมการณ์ต้องทำงานการเมืองเพื่อส่วนรวม ไม่ใช่เพื่อตนเองหรือพวกพ้อง ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดของแมคเคย์เวลลี ที่ว่านักการเมืองจะต้องคิดถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมของประเทศชาติมากกว่าตนเอง

2. ปัญหาที่ประสบเมื่อทำการเมือง

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (นายบรรเจิด สิงโตทอง นายกเทศมนตรีตำบลหนองซอก, นายภูมิ ภูมิมหาส นายอ อบต.หนองบอนแดง, นายสุวัฒน์ เจนจิรวัดนา นายอ อบต.หนองไผ่แก้ว, นายนคร นาททรัพย์ สมาชิก อบต.หนองบอนแดง) เสนอปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงาน ราชการ องค์กรเอกชน และประชาชน ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาขององค์กรคือทำความเข้าใจ ทำความเข้าใจ ติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องและประชาชนให้มากขึ้น

3. คุณธรรมและจริยธรรมทางการเมือง

ผู้ให้สัมภาษณ์โดยส่วนใหญ่(นายบรรเจิด สิงโตทอง ,นายภูมิ ภูมิมหาชล นายก อบต.หนองบอนแดง ,นายสุวัฒน์ เจนจิรวัดนา นายก อบต.หนองไผ่แก้ว ,นายธานี เนื่องจำนงค์ นายกอบต. หนองข้าซาก ,นายรัช สุทธิธรรม นายกเทศมนตรีเมืองบ้านบึง) เสนอความเห็นโดยสรุปว่า คุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองก็คือ ความซื่อสัตย์ ความสุจริต และความเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเป็นนักการเมืองที่ดีของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ไม่พูดโกหก พูดจริง ทำจริง และเป็นธรรม คำตอบนี้ขัดแย้งกับแนวคิดของแมคเคย์เวลลีย์ที่ว่า นักการเมืองต้องทำเพื่อส่วนรวม และทำอะไรก็ได้เพื่อให้ส่วนรวมอยู่ได้ จริยธรรมและศีลธรรมในแนวคิดของแมคเคย์เวลลีย์ คือ ทำอย่างไรก็ได้เพื่อผล ประโยชน์ประเทศชาติและส่วนรวม กฎจริยธรรมและศีลธรรมในระดับบุคคลไม่สามารถจะนำมา ใช้ได้ นักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่คิดว่า จริยธรรมและศีลธรรมของบุคคลคือ จริยธรรมและศีลธรรมของนักการเมือง

4. ปัจจัยที่ทำให้เป็นนักการเมืองที่ดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (นายรัช สุทธิธรรม นายกเทศมนตรีเมืองบ้านบึง , นายภูมิ ภูมิมหาชล นายก อบต.หนองบอนแดง , นายธานี เนื่องจำนงค์ นายก อบต.หนองข้าซาก , นายบรรเจิด สิงห์โตทอง นายกเทศมนตรีตำบลหนองซาก) มีความเห็นว่า หากนักการเมืองทุกคนพร้อมทุกด้าน ก็จะเป็นนักการเมืองที่ดี ความพร้อมที่ว่าประกอบด้วย ความคิดดี มีความรู้ ความสามารถ มีความจริงใจและเสียสละ และคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

5. ลักษณะของนักการเมืองไม่ดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่(นายบรรเจิด สิงห์โตทอง นายกเทศมนตรีตำบลหนองซาก ,นายสุวัฒน์ เจนจิรวัดนา นายก อบต. หนองไผ่แก้ว , นายธานี เนื่องจำนงค์ นายก อบต.หนองข้าซาก นายภูมิ ภูมิมหาชล นายก อบต.หนองบอนแดง)มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของนักการเมืองไม่ดีพอจะสรุปได้ดังนี้

- 1) ทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
- 2) ไม่ช่วยเหลือสังคมอย่างจริงจัง
- 3) ขาดภาวะผู้นำ
- 4) ไม่มีความรู้ความสามารถ
- 5) ไม่ยอมรับความแตกต่างทางความคิดของผู้อื่น
- 6) ไม่เสียสละ
- 7) ชอบข่มขู่รีดไถประชาชน

ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า สาเหตุที่นักการเมืองไม่ดี เป็นเพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัว มากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นแก่ตัว ระบบการตรวจสอบดูแลไม่ทั่วถึง มีความเหลื่อมล้ำทางสังคมและต้องการมีอำนาจ

6. แนวคิดในการพัฒนาการเมืองไทย

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่(นายธวัช สุทธิธรรม นายกเทศมนตรีเมืองบ้านบึง , นายภูมิ ภูมิมหาชล นายก อบต.หนองบอนแดง ,นายบรรเจ็ด สิงโตทอง นายกเทศมนตรีตำบลหนองซาก , นายสุวัฒน์ เจริญวัฒนา นายก อบต.หนองไผ่แก้ว) คิดว่า การเมืองไทยยังไม่พัฒนา เพราะนักการเมืองขาดความรู้ความสามารถ ขาดความจริงใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง ระบบราชการยังไม่มีประสิทธิภาพ และนักการเมืองไม่มีความสามัคคีกัน จะเห็นได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีแนวคิดแฝงอยู่ว่า นักการเมืองโดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งก่อให้เกิดการไม่พัฒนา โดยเฉพาะพวกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่จริงใจ ไม่ซื่อสัตย์

ผู้ให้สัมภาษณ์(นายบรรเจ็ด สิงโตทอง นายกเทศมนตรีตำบลหนองซาก ,นายธานี เนื่องจำนงค์ นายก อบต.หนองซำซาก , นายภูมิ ภูมิมหาชล นายก อบต.หนองบอนแดง)ยังเสนอแนะว่า หากจะพัฒนาการเมืองจะต้องดำเนินการหลายอย่าง ซึ่งพอจะสรุปเป็นข้อๆ ได้ ดังนี้

- 1) ทุกฝ่ายต้องประสานงานร่วมมือกัน
- 2) นักการเมืองต้องมีจริยธรรมและคุณธรรม โดยเฉพาะไม่โกงกิน มีความสามัคคี และเสียสละ ทำเพื่อส่วนรวม

- 3) ทำให้ทุกคนมีความรู้ และมีการศึกษาสูงขึ้น รู้จักเลือกตัวแทน

จากแนวคิดนี้จะเห็นได้ว่า จริยธรรมและคุณธรรมของนักการเมือง มีผลต่อการพัฒนาทางการเมือง ซึ่งสัมพันธ์กับการทำให้คนมีความรู้และรู้ในทางที่ดี หากคนรู้และเข้าใจปัญหา และร่วมมือกันแก้ปัญหา ก็สามารถพัฒนาการเมืองได้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี

1.1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ที่ส่งผลต่อการแสดงบุคลิกภาพทางจริยธรรมแบบแมคเคย์เวลลีของนักการเมืองท้องถิ่น

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลเมือง สมาชิกสภาเทศบาลตำบล นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 แห่ง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมในช่วงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 ถึง วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551 ด้วยการแจกแบบสอบถามและรับกลับด้วยตนเอง และการสัมภาษณ์นายกเทศบาลและนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ด้วยตนเอง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายเพศชายจำนวน 163 คน (ร้อยละ 84.0) เพศหญิงจำนวน 31 คน ส่วนใหญ่นักการเมืองท้องถิ่นมีอายุมาก (ตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป) จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 อายุน้อย (ไม่เกิน 35 ปี) จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 อายุการทำงานด้านการเมืองส่วนใหญ่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 อายุการทำงานทางการเมืองตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 สถานภาพส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว (ฝ่าย/หย่าร้าง) จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 90.7 สถานภาพโสด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 ลักษณะงานที่ปฏิบัติของนักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสภา/วิชาการ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 งานบริหาร จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 การรวมกลุ่มของนักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่ สังกัดกลุ่ม จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 ไม่สังกัดกลุ่ม จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 การนับถือศาสนา นักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8 นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 รายได้ต่อเดือนของนักการเมืองท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 อาชีพของนักการเมืองท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 อาชีพค้าขาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2

1.3.2 ผลการศึกษา พบว่า นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีบุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และการรวมกลุ่ม มีผลต่อการแสดงบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมแบบแมคเคย์เวลลีแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีผลต่อการแสดงบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมแบบแมคเคย์เวลลี ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี	ปฏิเสธ
2. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ
3. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ
4. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ
5. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ
6. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ยอมรับบางส่วน
7. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ยอมรับบางส่วน
8. นักการเมืองท้องถิ่นที่นับถือศาสนาต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ
9. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ
10. นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน	ปฏิเสธ

1.3.4 ผลจากการสัมภาษณ์นายกเทศบาล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และ
 นักการเมืองท้องถิ่น พบว่า นักการเมืองท้องถิ่นมีบุคลิกภาพตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวล
 ลี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ดังนี้

1. ต้องการช่วยเหลือประชาชน ต้องการพัฒนาชุมชนและบ้านเมืองให้
 เจริญก้าวหน้าทัดเทียมที่อื่น ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดของแมคเคย์เวลลี ที่ว่านักการเมืองจะต้อง
 คิดถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมของประเทศชาติมากกว่าตนเอง
2. การจะแก้ปัญหาต่างๆ ต้องรู้จักพูดคุย สื่อสารทำความเข้าใจ ทำความเข้าใจ
 คิดต่อสัมพันธ์และประสานงานกับบุคคลอื่น ส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนซึ่งสอดคล้อง
 กับแมคเคย์เวลลี ที่บอกว่าจะทำให้งานสำเร็จได้ต้องเข้าเล่นี้ สามารถชักจูงใจคนอื่นได้ ซึ่งจะ
 เช่นนี้ได้ ต้องมีความสามารถในการสื่อสารและชักจูงใจคน
3. คุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง คือ ทำตัวให้ดีในสายตา
 ชาวบ้าน ต้องเป็นคนที่ไม่พูดโกหก พูดจริง ทำจริง และเป็นธรรม ซึ่งไม่ขัดแย้งกับแนวคิดของแมค
 เคย์เวลลีที่ว่า นักการเมืองต้องทำเพื่อส่วนรวม และทำอะไรก็ได้เพื่อให้ส่วนรวมอยู่ได้ จริยธรรม
 และศีลธรรมในแนวคิดของแมคเคย์เวลลี คือ ทำอย่างไรก็ได้เพื่อผล ประโยชน์ประเทศชาติและ
 ส่วนรวม กฎจริยธรรมและศีลธรรมในระดับบุคคลไม่สามารถจะนำมา ใช้ได้ นักการเมืองท้องถิ่น
 ส่วนใหญ่คิดว่า จริยธรรมและศีลธรรมของบุคคลคือ จริยธรรมและศีลธรรมของนักการเมือง
4. ถ้านักการเมืองทุกคนพร้อมทุกด้าน ก็จะเป็นนักการเมืองที่ดี ความพร้อม
 ที่ว่าประกอบด้วย ความคิดดี มีความรู้ ความสามารถ มีความจริงใจและเสียสละ และคิดถึง
 ประโยชน์ส่วนรวม ภาพเหล่านี้เป็นภาพที่ดีในสายตาชาวบ้าน การจะได้ครอบครองอำนาจทางการเมือง
 นั้นต้องเข้าใจว่าชาวบ้านชอบอะไร หากชาวบ้านชอบ นักการเมืองทำสิ่งที่ชาวบ้านชอบ ก็
 สามารถมีอำนาจอยู่ได้นาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแมคเคย์เวลลี
5. ลักษณะของนักการเมืองไม่ดีในสายตาของนักการเมือง เป็นมุมมองที่
 สะท้อนมาจากสายตาชาวบ้าน ที่มองว่าคนไม่ดี เป็นอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะคนไม่ดีในระดับบุคคล
 ได้แก่ ทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง ไม่ช่วยเหลือสังคมอย่างจริงจัง ขาดภาวะผู้นำ
 ไม่มีความรู้ความสามารถ ไม่ยอมรับความแตกต่างทางความคิดของผู้อื่น ไม่เสียสละ และชอบข่มขู่
 ริดไถประชาชน แต่ภาพจริงๆของนักการเมืองไม่ดีในสายตาของนักการเมืองเองยังเป็นเรื่องที่
 ต้องวิเคราะห์จากมุมมองของคนอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะชาวบ้าน ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า
 นักการเมืองมักจะสร้างภาพให้ทุกอย่างดูดีในสายตาชาวบ้าน ซึ่งก็สอดคล้องแนวคิดของแมคเคย์เวล
 ลีเช่นกัน

6. นักการเมืองท้องถิ่นส่วนใหญ่คิดว่า การเมืองไทยยังไม่พัฒนา เพราะนักการเมืองขาดความรู้ความสามารถ ขาดความจริงใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง ระบบราชการยังไม่มีประสิทธิภาพ และนักการเมืองไม่มีความสามัคคีกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักการเมืองโดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งก่อให้เกิดการไม่พัฒนา โดยเฉพาะพวกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ไม่จริงใจ ไม่ซื่อสัตย์ ซึ่งก็สอดคล้องแนวคิดของแมคเคย์เวลลีเช่นกัน

2. อภิปรายผล

จากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อสังเกตและข้อคิดเห็นประกอบคำอภิปรายผลแต่ละสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีเพศต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นชาย หรือหญิง มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมในปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิงได้รับการกล่อมเกลாதงสังคมไม่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้บุคลิกภาพไม่แตกต่างกันได้

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุแตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นมีอายุน้อย หรือมีอายุมาก มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่นักการเมืองท้องถิ่น มีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นคนที่มีประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจผ่านโลกมามากพอสมควรซึ่งมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับอายุการทำงานทางการเมืองที่ถึงแม้ทำงานไม่ถึง 10 ปีหรือทำมากกว่า 10 ปีก็ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอายุการทำงานแตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นมีอายุการทำงานมากหรือน้อย มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน ซึ่งพอสรุปได้ว่าเมื่ออายุการทำงานอยู่ในระดับหนึ่งทำให้บุคลิกภาพนักการเมืองไม่แตกต่างกัน เพราะเกี่ยวข้องกับลักษณะการกลมกลืนทางสังคมหรือการศึกษาและประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำงาน

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับสูงหรือต่ำ มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับเรื่องอายุ อายุการทำงาน ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกลมกลืนทางสังคม ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับที่น่าจะเข้าใจโลก เข้าใจสังคม ได้พอ ๆ กัน จึงทำให้บุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 5 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีสถานภาพสมรสต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะแต่งงานแล้วหรือยัง โสด มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน อาจเกี่ยวข้องกับเรื่องอายุ ประสบการณ์ และการศึกษาซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากกับสถานภาพสมรสไม่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพเท่าที่ควร จึงทำให้แม้สถานภาพต่างกันก็จะมิมีบุคลิกภาพไม่ต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 6 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ยอมรับสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะงานต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีด้านการรับรู้ผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือแตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นที่เหลือ 3 ด้าน ได้แก่ การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเินขอ ด้านการไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และด้านเจ้าเล่ห์เพทุบาย ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่ทำงานต่างกัน กลุ่มที่ทำงานในสภา/วิชาการกับกลุ่มที่ทำงานบริหาร มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลี ด้านการรับรู้

ผู้อื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือแตกต่างกัน แต่มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดแบบแมคเคย์เวลลี อีก 3 ด้าน ได้แก่ การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม ด้านการไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และด้านเจ้าเล่ห์เพทุบาย ไม่แตกต่างกัน โดยปกติลักษณะของผู้บริหารที่ดีจะต้องใช้คนอื่นให้ทำงานแบบต้องการที่จะสั่งการ ซึ่งจะต้องไม่เกิดความรู้สึกเกรงกลัวผู้ใด ดังนั้นจึงสอดคล้องกับบุคลิกภาพที่รับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่น่าเชื่อถือ ผู้บริหารจึงมีบุคลิกภาพด้านนี้สูงกว่ากลุ่มที่ทำงานในสภาหรือวิชาการ

สมมติฐานการวิจัยที่ 7 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีลักษณะการรวมกลุ่มต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ขอมรับสมมติฐานบางส่วน กล่าวคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีด้านเจ้าเล่ห์เพทุบาย แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นอีก 3 ด้าน ได้แก่ การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม ด้านการไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และด้านการรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่แตกต่างกัน แสดงว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มีการรวมกลุ่มต่างกัน กลุ่มที่มีการสังกัดกลุ่ม และไม่สังกัดกลุ่มมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีด้านเจ้าเล่ห์เพทุบายแตกต่างกัน แต่มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี อีก 3 ด้าน ได้แก่ การครอบงำด้วยการหลอกลวงหรือเขินยอม ด้านการไม่สนใจต่อแบบแผนจริยธรรมของสังคม และด้านการรับรู้ว่าคุณอื่นเป็นคนอ่อนแอไม่แตกต่างกัน เพราะธรรมชาติของการรวมกลุ่ม คือ ต้องประนีประนอมผลประโยชน์ หลายครั้งต้องใช้เล่ห์เพทุบายพอสมควร ในกลุ่มสามารถอยู่ได้และคนในกลุ่มยอมรับ ดังนั้น นักการเมืองที่สังกัดกลุ่มจึงมีบุคลิกภาพเจ้าเล่ห์เพทุบาย แตกต่างกับนักการเมืองที่ไม่สังกัดกลุ่ม

สมมติฐานการวิจัยที่ 8 นักการเมืองท้องถิ่นที่นับถือศาสนาต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่นับถือศาสนาต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะนับถือศาสนาพุทธหรือคริสต์ มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน เพราะศาสนาแต่ละศาสนาสอนให้คนมีจริยธรรม จึงทำให้ศาสนาไม่มีผลต่อการทำให้มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 9 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทหรือ มากกว่า 10,000 บาท ขึ้นไป มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน น่าจะเป็นเพราะกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมมีอิทธิพลมากกว่า ทำให้ปัจจัยอื่นมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพน้อยลง อีกทั้งส่วนใหญ่มีการได้เพียงพต่อการดำรงชีพจึงมีบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 10 นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกันจะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ นักการเมืองท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกัน จะมีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะมีอาชีพเกษตรกรรมหรือค้าขาย มีบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมตามแนวคิดบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลีไม่แตกต่างกัน น่าจะสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ ประสบการณ์ การกล่อมเกลாதงสังคมที่ได้รับรู้กันมาว่ามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ แม้จะมีอาชีพต่างกันก็ไม่มีผลต่อบุคลิกภาพ

จากแนวคิดในการพัฒนาและปัญหาอุปสรรคในการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น พบว่า มุ่งเน้นคนเก่งมาบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้มุ่งเน้นคนดีหรือมีจริยธรรมที่พึงประสงค์ หากพิจารณาแนวคิดแบบนี้ของนักการเมืองเทียบกับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ต ก็พบว่ายังคงอยู่ในระดับการทำตามหน้าที่ เน้นการทำงานให้กลุ่ม อยู่ที่ขั้นตอนของขั้นทำตามสัญญา ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาจะมีพฤติกรรม จริยธรรม มุ่งตอบแทนประชาชน จากที่ประชาชนเลือกเข้ามา แต่ในขณะที่เดียวกันประชาชน ก็อาจได้รับผลประโยชน์ จากการไปเลือกตั้งก็ได้ จึงมีลักษณะต่างฝ่ายต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

ดังนั้น จึงมีลักษณะซึ่งมีเรื่องที่น่าสนใจหลายเรื่องที่จะต้องพิจารณาว่า จริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น นอกจากปัจจัยส่วนบุคคลมีผลแล้ว สภาพแวดล้อมและการสนับสนุนของประชาชน มีผลต่อบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมมากน้อยเพียงใดด้วย

หากพิจารณาปัญหาที่นักการเมืองท้องถิ่น ประสบพบว่ามีมุมมองเกี่ยวกับปัญหามุ่งเน้นเรื่องปากท้องหรือปัจจัยสี่ของประชาชน ทั้งนี้เพราะประชาชนอ่อนแอ ขาดเงิน ซึ่งจากสภาพปัญหานี้ ก็อาจเป็นสาเหตุสำคัญทำให้ไม่คำนึงถึงจิตใจ แต่เน้นวัตถุนิยม เมื่อขาดเงินต้องหาเงินมาบรรเทาปัญหา เรื่องความดี/ชั่ว ยังไม่ควรพิจารณา วิธีการคิดแบบนี้ก็จะส่งผลต่อบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองพอสมควร

เมื่อประชาชนอ่อนแอ นักการเมืองก็จะทำอะไรก็ได้โดยไม่คำนึงถึงจริยธรรม ประชาชนไม่มีอำนาจต่อรองไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมของสังคม การจะให้ประชาชนตรวจสอบ นักการเมืองเป็นเรื่องยาก ดังนั้น หากประชาชนอ่อนแอไม่ควรหวังว่านักการเมืองจะมีจริยธรรม หรือจิตใจดีงาม แนวทางหนึ่งก็คือ การสร้างจริยธรรมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นให้มีการคัดเลือกกลุ่มคนที่ดีมาทำหน้าที่ในการเป็นนักการเมืองที่ดี มีจิตใจดี เข้ามาโดยกำหนดนโยบายการพัฒนาจิตใจอย่างน้อยทำให้นักการเมืองท้องถิ่นมีจิตใจผูกพันต่อท้องถิ่น คำนึงถึงการพัฒนาจิตใจไม่มากนักน้อย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 **องค์กรปกครองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี** ไม่ว่าจะเป็นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรทำการจัดอบรม สัมมนาเพื่อให้นักการเมืองท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาท้องถิ่น การใช้แนวคิดที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้าได้ โดยใช้หลัก จริยธรรม คุณธรรม ทางการเมือง เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำเป็นแผนพัฒนาสังคมและ พัฒนาการเมืองของท้องถิ่นต่อไป

3.1.2 **นักการเมืองท้องถิ่นในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี** ควรมีการพัฒนาด้าน จิตใจและจริยธรรม ให้มีบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีจากระดับปานกลาง ให้ลดลงมาอยู่ในระดับ น้อย หรือให้คงเหลือน้อยที่สุด

3.1.3 **ควรศึกษาบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองในมุมมองของ ประชาชน** จะทำให้เห็นภาพของนักการเมืองได้ในอีกมิติ แล้วมาตรวจสอบกับงานศึกษาที่ได้จาก มุมมองของนักการเมืองเอง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 **ควรทำการศึกษาในประเด็น ประชาชนกับผลการปฏิบัติของนักการเมือง** ตามบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลี เพื่อจะได้มุมมองของประชาชน ที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพของ นักการเมืองโดยตรง

3.2.2 **ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ** ที่มีผลต่อบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของ นักการเมือง เช่น สภาพแวดล้อมของสังคม ลักษณะของประชากร เนื่องจากหากคนยังยากจนก็ยาก ที่จะคำนึงถึงจริยธรรม หากคนยังอ่อนแอ ความรู้สึกถูกเอาเปรียบก็ยังคงมีอยู่ และปัจจัยทาง เศรษฐกิจ ว่ามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพแบบแมคเคียเวลลีมากน้อยเพียงใด

**3.2.3 ควรทำการศึกษา บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองระดับจังหวัด
หรือระดับชาติ ที่มีบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี อันปรากฏต่อสาธารณชนอย่างเด่นชัด**

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง (2531) *การพัฒนานุคลิกภาพและการปรับตัว* กรุงเทพมหานคร ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- โกวิท พวงงาม (2546) *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต พิมพ์ครั้งที่ 4* แก้ไขเพิ่มเติม กรุงเทพมหานคร วิญญูชน
- คณิน บุญสุวรรณ (2526) *รัฐมนตรีเมืองไทย* กรุงเทพมหานคร อิมเมจ
- จุมพล หนิมพานิช (2543) “อำนาจกับการเมืองในองค์การ” ใน *18 ปี รัฐศาสตร์ มสธ. รวมบทความวิชาการรัฐศาสตร์* หน้า 142-149 กรุงเทพมหานคร พิมพ์อักษร
- _____ (2547) *ผู้นำ อำนาจ และการเมืองในองค์การ* พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล (2536) *การศึกษานุคลิกภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2536 วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ* 5, 4 หน้า 27-32
- เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ์ (2520) *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ* กรุงเทพมหานคร สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2520) *การเมืองกับการบริหาร เอกสารประกอบการเรียน แผนกวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัครา)*
- _____ (2530) *ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โชคดี จันทวงศ์ (2544) “ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมในการทำงาน เหตุผลเชิงจริยธรรมและจริยธรรมในการทำงาน: กรณีศึกษา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่” *ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- ชนิดา อาคมวัฒน์ (2541) “ผลกระทบของการกระจายอำนาจที่มีต่อโครงสร้างอำนาจท้องถิ่น: ศึกษาเปรียบเทียบของค์การบริหารส่วนตำบล” *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- เดโช สวานานนท์ (2541) “จดหมายเหตุฉบับย่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540” ใน *บุญเลิศ คชาบุทศเดช (ช้างใหญ่) รวมสารรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน* หน้า 80-120 กรุงเทพมหานคร มติชน

- ดำรง พานทอง (2543) “การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของค่านิยมในการทำงานกับความผูกพัน
ต่อองค์กรในระหว่างผู้บริหารระดับกลางกับผูปฏิบัติงานใหม่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและ
องค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ตระกูล มีชัย (2526) “ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มธุรกิจเอกชนและข้าราชการพลเรือนไทย”
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- เทพฤทธิ์ วิชญศิริ แพรวพรรณ ผลศิริและศิริพร โสภณธรรมธร (2545) *ลักษณะและบุคลิกภาพ
แบบแมคเคียวเวลล์กับรูปแบบการแก้ปัญหาความขัดแย้ง* รายงานการวิจัยสาขาจิตวิทยา
อุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธีรศักดิ์ กำปรรณารักษ์ และเทพฤทธิ์ วิชญศิริ (2545) *รายงานการวิจัยการศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างการรับรู้การขาดจริยธรรมทางธุรกิจของผู้ประกอบการกับระดับความเครียด*
สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นวลละออง สุภาพล (2527) *ทฤษฎีบุคลิกภาพ* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- นคร เสรีรักษ์ (2529) “นักธุรกิจในการเมืองไทย: กรณีศึกษามูลเหตุจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วม
ทางการเมือง” สารนิพนธ์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นาคยา ปิณฑนานนท์ (25) “การพัฒนาจริยธรรม: การทำความกระจ่างในค่านิยม” ใน *เอกสาร
สอนชุดวิชา จริยศึกษา* เล่มที่ 1 หน่วยที่ 9 หน้า นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาจริยศาสตร์
- นิตยา ธรรมพันธ์ (2523) “ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี ยะลา
และนราธิราช” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
- นิโคโล มาคิอาเวลลี *เข้าสู่ปกครอง* แปลจาก *The Prince* โดย สมบัติ จันทรวงศ์ (2542)
กรุงเทพมหานคร คบไฟ
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ (2545) *วุฒิสภาไทย: รวมสาระจากบทความวิทยุ ความรู้เรื่องวุฒิสภากับ
ศ.ดร.บวรศักดิ์ อวรรณโณ* นนทบุรี สถาบันพระปกเกล้า

- บุญเลิศ ช่างใหญ่ (2545) *วัดจริยธรรม นักรบเมือง นักรบหนังสือพิมพ์ ใครแน่?* กรุงเทพมหานคร
มติชน
- บุญชุม ศรีสะอาด (2545) *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 7* กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น
- ปธาน สุวรรณมงคล (2547) *การปกครองท้องถิ่นไทย ในบริบทของรัฐธรรมนุญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540* นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ปธาน สุวรรณมงคล และเสนีย์ คำสุข (2547) “วิทยาการทางรัฐศาสตร์และการเมืองร่วมสมัย”
ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาดบัณฑิตรัฐศาสตร์* หน้าที่
1 หน้า 1-43 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชารัฐศาสตร์
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2534) *การปกครองท้องถิ่น พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร
อุษาการพิมพ์
- ประมวล รุจนเสรี (2547) *การใช้อำนาจเป็นธรรมชาติของมนุษย์* กรุงเทพมหานคร
สุเมธ รุจนเสรี
- ประมวล วิทยากร (2520) “ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษา
มหาดบัณฑิต ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2531) *รัฐศาสตร์เชิงประจักษ์* กรุงเทพมหานคร ชนวิชัยการพิมพ์
- พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5)
พ.ศ. 2546 ธีรพล อรุณะกลีกร ผู้รวบรวม กรุงเทพมหานคร วิญญูชน
- ภารดี มหาจันทร์ (2535) “ลักษณะบุคลิกภาพแบบแมคเคย์เวลลี” *ชลบุรี มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน (อัคราณา)*
- ยศ ลันติสมบัติ (2533) *อำนาจ บุคลิกภาพ และผู้นำการเมืองไทย เอกสารวิจัยลำดับที่ 34
สถาบันไทยคดีศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
_____. (2527) *รายงานการวิจัยเรื่อง โครงสร้างบุคลิกภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมไทย:
การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โครงการวิจัยคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

- ลัดดา วิศิษฐานนท์ (2534) “แบบพฤติกรรมในการจัดการความขัดแย้งระหว่างบุคคลในองค์การ
ธุรกิจตามการรับรู้ของผู้บริหารระดับกลาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิเชียร รักการ (2529) *วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย* กรุงเทพมหานคร โอเอสพรีนติ้งเฮาส์
- วิสุทธิ์ ธรรมวิริยะวงศ์ (2527) “ชนชั้นนำทางธุรกิจกับการเมืองไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีการเข้ามา
บทบาททางการเมืองโดยตรง” ใน อโณทัย วัฒนาพร *การเมืองไทยยุคใหม่* หน้า 122-166
กรุงเทพมหานคร แพรววิทยา
- วิไล จิระพรพาณิชย์ (2541) “ค่านิยมในการทำงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานชาว
ไทยและชาวอเมริกันในประเทศไทย กรณีศึกษา: บริษัทในธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี”
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิไลวรรณ นุ่มประสิทธิ์ (2530) “ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัด
ชัยนาท” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จังหวัดพิษณุโลก
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (2544) *คู่มือการเมืองไทย* กรุงเทพมหานคร คบไฟ
- ศรายุทธ เจริญมาศ (2538) “การหมุนเวียนชนชั้นนำทางการเมืองของไทยในสถานการณ์โลกไร้
พรมแดน” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สาวิตรี แสงเงิน (2546) “ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพเดิมก่อนการดำรงตำแหน่งและบุคลิกภาพ
แบบมาเคียวเวลลี รูปแบบพฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และค่านิยมในการทำงาน
ของสมาชิกวุฒิสภาไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม
และองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สาโรช บัวศรี (2525) “จริยธรรมศึกษา” เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- สุจิตต์ วงษ์เทศ (2549) *การเมือง “อุบายมารยา” แบบมาเคียวเวลลี ของพระเจ้าปราสาททอง*
กรุงเทพมหานคร มติชน
- สุพงษ์ นียากร (2542) “การศึกษาเปรียบเทียบแบบพฤติกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่าง
บุคคล” วิทยานิพนธ์สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- สมเกียรติ วันทะนะ (2536) “ชนชั้นนำกับประชาธิปไตยไทย” ใน *สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ 60 ปีประชาธิปไตยไทย* หน้า 58-113 กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการ 60 ปีประชาธิปไตย
 สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ (2536) *60 ปีประชาธิปไตยไทย* กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการ 60 ปี
 ประชาธิปไตย
- สุพัตรา สุภาพ (2534) *สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม: ครอบครัวยุคใหม่* ประเพณี
 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุรชาติ บำรุงสุข (2541) “ทหารกับการเมืองหลัง 2540 ปัญหาและทางเลือก” ใน *ทหาร
 กับประชาธิปไตยไทย: จาก 14 ตุลา สู่อุบัติการณ์และอนาคต* บทที่ 10 หน้า 182-214
 กรุงเทพมหานคร ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก
- อดุล วิเชียรเจริญ (2533) “ค่านิยมของสังคมไทย” ใน *งานนิพนธ์อันทรงคุณค่าของศาสตราจารย์
 ดร.อดุล วิเชียรเจริญ* หน้า 111-141 ชมรมศิลปศาสตร์ รุ่น 1 ทุกคณะ
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2505 จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกและเผยแพร่ เนื่องในโอกาส
 วันเกิดครบรอบ 64 ปี ศาสตราจารย์ ดร.อดุล วิเชียรเจริญ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2533
- อนันต์ เกตุวงศ์ (2536) *การศึกษาเรื่อง ทฤษฎีการพัฒนาและการวางแผนพัฒนาการเมือง คณะ
 รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- อบอวล หกสุวรรณ (2516) “การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์”
 ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
- อุษา ว่องวงศ์ภพ (2523) “ภูมิหลัง แรงจูงใจ และพื้นฐานอำนาจของนักการเมืองในระบบ
 ประชาธิปไตยในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรุณ เหมทานนท์ (2537) “บุคลิกภาพประชาธิปไตยของปลัดอำเภอ งานส่งเสริมการปกครอง”
 สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี

กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง ข้อมูลใด ๆ ที่ได้จากแบบสอบถามถือเป็นความลับและจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการทั้งสิ้น โดยจะนำเสนอเป็นภาพรวมของข้อมูลเท่านั้น มิได้ระบุหรืออ้างอิงในเชิงบุคคลแต่ประการใด แบบสอบถามประกอบด้วยชุดคำถาม 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนวคิดในการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () อายุน้อย ไม่เกิน 35 ปี
 () อายุมาก ตั้งแต่ 35 ปี ขึ้นไป
3. อายุการทำงานด้านการเมือง
 () น้อยกว่า 10 ปี
 () มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา
 () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี
5. สถานภาพสมรส
 () โสด
 () แต่งงานแล้ว
6. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
 () งานบริหาร
 () งานปฏิบัติในสภา

7. การรวมกลุ่ม

- () สังกัด
() ไม่สังกัด

8. การนับถือศาสนา

- () พุทธ
() คริสต์

9. รายได้ต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท
() ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป

10. อาชีพ

- () เกษตรกรรม
() ค้าขาย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ให้ท่านเลือกคำตอบตามที่แสดงไว้ข้างล่างนี้ ที่ท่านคิดว่าตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

- (1) = เห็นด้วยอย่างยิ่ง (4) = ไม่เห็นด้วย
(2) = เห็นด้วย (5) = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
(3) = ไม่แน่ใจ

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย	เห็น	ไม่	ไม่เห็น	ไม่เห็น
		อย่างยิ่ง	ด้วย	แน่ใจ	ด้วย	ด้วย
		1	2	3	4	5
1.	ท่านมีความปรารถนาให้คนทำตามท่านไม่ว่าจะใช้วิธีการใด ๆ ก็ได้					
2.	ไม่มีใครเพิกเฉยต่อความคิดเห็นของท่าน					
3.	ในการตัดสินใจทุกครั้ง ความคิดเห็นของท่านจะมีน้ำหนักมากที่สุดในกลุ่ม					
4.	หากไม่มีข้อจำกัดใด ๆ มากนัก ท่านมักจะสร้างโอกาสในการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น					

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย	เห็น	ไม่	ไม่เห็น	ไม่เห็น
		อย่างยิ่ง	ด้วย	แน่ใจ	ด้วย	ด้วย
		1	2	3	4	5
5.	ท่านพยายามทำตัวให้มีความสำคัญที่สุดในกลุ่ม ซึ่งกลุ่มจะขาดท่านไม่ได้					
6.	ท่านมักหาทางให้คนที่ท่านรักหรือชอบพอทำในสิ่งที่ท่านต้องการ โดยไม่เกรงวิธี					
7.	แม้แต่คนที่ท่านไม่ชอบ ท่านก็สามารถทำให้เขาเกิดความนิยมชมชอบในตัวท่านได้					
8.	ท่านกระทำสิ่งต่าง ๆ แม้จะฝืนใจก็ตาม เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้อื่น					
9.	ท่านชอบพูดในเรื่องที่คนเขาไม่ชอบ เพื่อให้ผู้อื่นให้การยอมรับในตัวท่าน					
10.	ท่านมีความสามารถในการอ้างอิงถึงเหตุผลหรือหลักการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความชื่นชอบและเชื่อถือ					
11.	ท่านพยายามศึกษาในสิ่งที่บุคคลอื่นให้ความเชื่อถือ ศรัทธา หรือให้การยอมรับ เพื่อว่าวันหนึ่งท่านจะสามารถจงใจหรือหลอกล่อให้เขาทำตามที่ท่านต้องการ					
12.	ท่านให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย					
13.	ท่านจะให้ความสำคัญกับความหวังดีของบุคคลอื่นมากทุกครั้ง					
14.	หากไม่จำเป็นแล้วท่านมักจะละเลยใส่ใจกับมุมมองของผู้อื่น					
15.	ท่านเห็นว่า คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจเรียนรู้และไม่รอบคอบในการทำงาน					

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
		1	2	3	4	5
16.	ท่านเชื่อว่า คนส่วนใหญ่อ่อนแอซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ปกครองที่เข้มแข็ง					
17.	ท่านเชื่อว่า คนในสังคมยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาในทุกด้าน					
18.	ท่านเห็นว่า คนส่วนใหญ่ไม่กล้าหาญเมื่อมี ปัญหาและก็ไม่กล้าจะเรียกร้องต่อผู้นำ					
19.	ท่านเชื่อว่า การมีเงินเป็นจำนวนมาก ทำให้ ท่านประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะได้เงินมา ด้วยวิธีใด					
20.	ท่านเลือกงานที่ให้ค่าตอบแทนสูงมากกว่า งานที่ท่านชอบ					
21.	ท่านเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนต่างกอบโกย ผลประโยชน์เข้าสู่ตนเอง					
22.	ท่านไม่เชื่อว่า โลกนี้มีแต่ความดี / ความชั่ว					
23.	ท่านเชื่อหรือไม่ว่า คบคนดีได้คิมมีที่ไหน แต่คบคนชั่วได้คิมมีถมไป					
24.	ท่านคิดว่า ความรู้สึกที่ผิด เป็นสิ่งที่บุคคล คิดกัน ไปเอง					
25.	ท่านเชื่อว่า หากแก้ปัญหาแบบเด็ดขาด บางครั้งต้องเสียสละคนส่วนน้อย เพื่อรักษาคนส่วนมาก					
26.	ท่านเชื่อว่า กฎเกณฑ์ทางศีลธรรมต่าง ๆ เป็นสิ่งที่คนฉลาดสร้างขึ้นเพื่อควบคุมคน โง่					

ข้อ	คำถาม	เห็นด้วย	เห็น	ไม่	ไม่เห็น	ไม่เห็น
		อย่างยิ่ง	ด้วย	แน่ใจ	ด้วย	ด้วย
		1	2	3	4	5
27.	หากมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ท่านสามารถหาเหตุผลต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งนอกเหนือการควบคุมของท่านมาด้วยได้เสมอ					
28.	ท่านเชื่อว่า ความรู้สึกผิดของบุคคลเป็นจุดอ่อนที่ท่านสามารถนำมาใช้ควบคุมเขาได้					
29.	ท่านเชื่อว่า คนส่วนใหญ่ต่างแสสร้งแสดงตนเป็นคนดีต่อกัน					
30.	ท่านเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนไม่พร้อมที่จะเสียสละเพื่อกันและกัน					
31.	ท่านเชื่อว่า การทำให้คนอื่นชื่นชอบท่านโดยท่านไม่แสดงให้เห็นว่าท่านไม่ชอบ					
32.	ท่านมักซ่อนเร้นความรู้สึกของตนเองไม่ว่าพอใจหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ท่านจะแสดงออกเฉพาะความรู้สึกที่กลุ่มคาดหวังให้แสดงออก					
33.	แม้ว่าความคิดเห็นของคนอื่นจะไม่เข้าท่า ท่านก็มีท่าที่รับฟังอย่างตั้งใจ					
34.	ท่านคิดว่าท่านไม่มีความจริงใจให้กับทุกคนในการทำงาน					
35.	ท่านเชื่อว่า หากไม่จริงใจแต่ทำงานเพื่อให้สำเร็จ งานก็สำเร็จได้มากกว่า					
36.	ท่านทำให้ทุกคนยอมรับว่าท่านเป็นคนมีความสามารถรอบด้าน เห็นความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้นเสมอไปก็ตาม					

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัยและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

เขียนที่ 69/20 ม.1 ต.หนองจำซาก
อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี 20170

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ลงนามในหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

ข้าพเจ้านายกฤตภพ จันทวงศ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแขนงวิชา การเมืองการปกครอง มีความประสงค์ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดลงนามในหนังสือแนบท้ายนี้ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....

(นายกฤตภพ จันทวงศ์)

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์
เพื่อโปรดลงนามในหนังสือแนบมาท้ายนี้

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งพงษ์ ชัยนาม)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ที่ ศธ 0522.22 (บ)/ว.100

สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

25 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน
ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยนายกฤตภพ จันทร์วงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาพร้อมนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิได้โปรดพิจารณาตรวจสอบ และให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำมาเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวี สุรฤทธิกุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

สาขาวิชา รัฐศาสตร์
โทร. 0-2504-8356-9
โทรสาร 0-2503-3575

ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน
ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี 20000

1 ธันวาคม 2548

เรื่อง การพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

จากการพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเครื่องมือวิจัย ของนายกฤตภพ
จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลล์
กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ดังที่นักศึกษาได้นำเรียนมาแล้วนั้น ผลปรากฏว่าเครื่องมือ
วิจัยของนักศึกษานั้น

- มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา
 ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(ดร.วนัสตรา เชาวน์นิคม)

ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี

ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน
ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี 20000

1 ธันวาคม 2548

เรื่อง การพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

จากการพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเครื่องมือวิจัย ของนายกฤตภพ
จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี
กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ดังที่นักศึกษาได้นำเรียนมาแล้วนั้น ผลปรากฏว่าเครื่องมือ
วิจัยของนักศึกษานั้น

- มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา
 ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(นายวัฒนา โปธา)

รองผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

1 ธันวาคม 2548

เรื่อง การพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

จากการพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเครื่องมือวิจัย ของนายกฤตภพ
จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี
กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ดังที่นักศึกษาได้นำเรียนมาแล้วนั้น ผลปรากฏว่าเครื่องมือ
วิจัยของนักศึกษานั้น

- มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา
 ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(นางเพียงพร กัณหารี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

โรงพยาบาลบ้านบึง ค.บ้านบึง
อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 20000

2 ธันวาคม 2548

เรื่อง การพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

จากการพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเครื่องมือวิจัย ของนายกฤตภพ
จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ที่ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของนักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์
เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ดังที่นักศึกษาได้นำเรียนมาแล้วนั้น ผลปรากฏว่า
เครื่องมือวิจัยของนักศึกษานั้น

- มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา
 ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(นางวชิรา ลิ่มเจริญชัย)

หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลบ้านบึง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ ดร.วันสรา เชาว์นิยม

สถานที่ทำงาน ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี
 วุฒิกการศึกษา สาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข) มหาวิทยาลัยมหิดล
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาค
 ประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี นักวิชาการสาธารณสุข 8 (ด้านบริการวิชาการ) และทำหน้าที่
 ประธานคณะกรรมการประสานงานการถ่ายทอดเครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่าง
 ยั่งยืน จังหวัดชลบุรี (ศต.สง.) และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โครงการประเมินผลกองทุนหมู่บ้าน
 และชุมชนเมือง เขต 3

2. ชื่อ นายวัฒนา โภธา

สถานที่ทำงาน ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาสุขภาพภาคประชาชน ภาคกลาง จังหวัดชลบุรี
 วุฒิกการศึกษา สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการโดยสวัสดิการสังคม) มหาวิทยาลัย
 หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ทำหน้าที่นักวิชาการสาธารณสุข 8
 ผลงานทางวิชาการ การศึกษาที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการ
 ดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ภาคกลาง ปี พ.ศ. 2538 และ
 การศึกษาเรื่องการจัดการสุขภาพ โดยเครือข่ายตำบล ปี พ.ศ. 2547

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ชื่อ นางเพียงพร กันหารี

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี

วุฒิการศึกษา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต (การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ชำนาญการสอนระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลงานทางวิชาการ ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครในการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในท้องถิ่น กรณีศึกษา: ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

.....

4. ชื่อ นางวชิรา ลิ้มเจริญชัย

สถานที่ทำงาน โรงพยาบาลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

วุฒิการศึกษา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพยาบาล)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ เป็นหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลบ้านบึง

ผลงานทางวิชาการ ศึกษาการประเมินโครงการเรื่องการจัดการ การดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ที่มีภาวะเชื้อหุ้มสมองอักเสบ ปี พ.ศ. 2539

.....

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ. 0522.22 (บ) / ว.100

สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัด นนทบุรี 11120

24 มกราคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เนื่องด้วย นายกฤตภพ จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของ
นักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ซึ่งใน
การนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอทราบข้อมูลเพื่อทำการวิจัยจากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนิการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลาที่เห็นสมควรและรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่า
จะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวี สุรฤทธิกุล)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

สาขาวิชารัฐศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8356-9

โทรสาร 0-2503-3575

ที่ ศธ. 0522.22 (บ) / ว.100

สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัด นนทบุรี 11120

25 มกราคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายเทศมนตรีเทศบาลตำบล.....

เนื่องด้วย นายกฤตภพ จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของ
นักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ซึ่งใน
การนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอทราบข้อมูลเพื่อทำการวิจัยจากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลาที่เห็นสมควรและรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่า
จะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวี สุรฤทธิกุล)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

สาขาวิชารัฐศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8356-9

โทรสาร 0-2503-3575

ที่ ศธ. 0522.22 (บ) / ว.100

สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัด นนทบุรี 11120

26 มกราคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นายกฤตภพ จันทวงศ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บุคลิกภาพเชิงจริยธรรมของ
นักการเมืองท้องถิ่น ตามแนวคิดของแมคเคย์เวลลี กรณีศึกษา: อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ซึ่งใน
การนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องขอทราบข้อมูลเพื่อทำการวิจัยจากท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลาที่เห็นสมควรและรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่า
จะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวี สุรฤทธิกุล)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

สาขาวิชารัฐศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8356-9

โทรสาร 0-2503-3575

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายกฤตภพ จันทวงศ์ ชื่อเดิม นายฉลอง จันทวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	[วันที่ เดือน ปี]
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรพนักงานอนามัยจัตวา วิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
สถานที่ทำงาน	สถานีอนามัยบ้านหนองยาง ต.หนองบอนแดง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 7 หัวหน้าสถานีอนามัยบ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี